

La Santa Seu opta per un bisbe jove, català i de tarannà moderat

Lluís Martínez i Sistach, nou arquebisbe de Tarragona

A les 12 del migdia del dijous 20 de febrer el Vaticà donava a conèixer, finalment, el nomenament de monsenyor Lluís Martínez i Sistach, bisbe de Tortosa, com a nou arquebisbe de Tarragona. Dimarts 18, però, ja es filtrava la notícia. L'arquebisbe Torrella s'avança a notificar-ho a les autoritats de Tarragona, cosa que, pel que sembla, provocà malestar en alguns ambients eclesiàstics.

En les seves primeres declaracions, el successor del Dr. Torrella apostava per una «Església oberta al servei de Catalunya, però en col·laboració amb tot Espanya», atès que els principals problemes de l'Església catalana han de ser afrontats —segons Martínez Sistach— «amb una visió conjunta i global perquè no són problemes d'un lloc concret, sinó que superen les fronteres i afecten tot Europa, tot Occident i tot el món». Una visió, doncs, que des de l'arrelament a Catalunya s'obre a una dimensió universal.

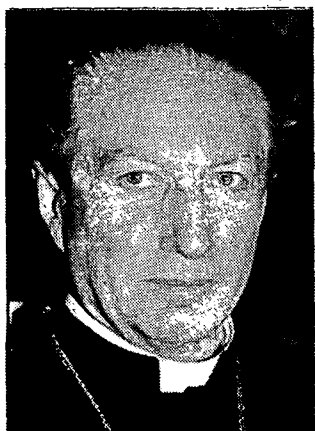
Més informació a pàgines 10 i 11 i editorial a pàg. 2

El 15 de febrer va complir 70 anys

«La meva vida amb Crist», Martini explica als joves la seva vocació

El 22 de gener passat, a la basílica de Sant Joan de Laterà i davant d'uns 7.000 joves, el cardenal Carlo Maria Martini va explicar l'aventura de la seva vocació personal i científica. *La meva vida amb Crist* és el títol d'aquest interessant testimoni de l'arquebisbe de Milà, que acaba de complir els 70 anys. El text ens permet comprendre millor el pastor,

jesuïta, estudis de la Bíblia i home de diàleg que és Carlo Maria Martini, el magisteri del qual s'estén des de la redescoberta de la dimensió contemplativa a l'anàlisi dels mitjans de comunicació, passant per la famosa «Càtedra dels no creients» fins a la «Regla» del cristià ambrosià.

Text a pàgines 5, 6 i 7

Text íntegre

El dejuni que Déu vol

Exhortació pastoral de la Conferència Episcopal Tarragonense amb motiu de la Quaresma

L'únic dejuni que jo aprecio és aquest: «Deixa anar els qui has empresonat injustament, deslliga els qui tens sotmesos al jou, allibera els oprimits, fes mi-ques els jous de tota mena. Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teua els pobres vagabunds, si algu no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus» (Is 58,6-7).

8-9 Entrevista: Pilar Malla i Ignasi Farreres cara a cara

20 Mossèn Apel·les, la nostra creu, per Marcel·lí Joan

22 Excomunicat el P. Balasuriya, de Sri Lanka

Editorial

Relleu a la seu de Tarragona

Des que l'arquebisbe Ramon Torrella va fer pública la seva decisió de jubilar-se, hem viscut en la lògica expectativa de conèixer qui seria el seu successor. La seu primada de Tarragona té, a més d'una rica i entranyable història secular, un paper rellevant en la nostra Església d'avui: el seu titular presideix la Conferència Episcopal Tarraconense que inclou també, a efectes pràctics, l'arxidiòcesi de Barcelona, com va quedar prou palès en el Concili Provincial. Tarragona és la clau en la pastoral de conjunt de les vuit diòcesis amb seu a Tarragona.

Avui tenim el goig d'acollir monsenyor Lluís Martínez Sistach com a nou arquebisbe de Tarragona i primat. En fer-li arribar la més cordial enhorabona, expressem la nostra esperança d'una etapa de renovació cristiana i de conjunció eclesial a Tarragona i a Catalunya. Una esperança que neix del coneixement que tenim del tarannà pastoral del nou arquebisbe i de la seva experiència que uneix al coneixement de Tortosa, una diòcesi tan propera a Tarragona, el de l'arxidiòcesi barcelonina, de tan decisiva incidència en la realitat catalana d'avui.

No és fàcil el moment pastoral que vivim. La pluralitat i la secularització de Catalunya que el Concili Provincial feia notar no deixen de créixer. Estem necessitats, sens dubte, d'un nou impuls evangelitzador que parteixi d'una Església que sàpiga assumir amb intel·ligència i magnanimitat tota la seva riquesa plural,

sense fraccionaments. Tenim un actiu inestimable, providencial, per a l'orientació del nostre treball: les cent setanta resolucions conciliars. Però sense un guiatge ferm i decidit que superi velles inèrcies, difícilment el Concili esdevindrà realment transformador. Del nou arquebisbe tarragoní esperem una bona aportació en aquesta línia que, sumada a les de totes les diòcesis, aconsegueixi un reverdiment de les nostres velles arrels cristianes. A més de seny i de fidelitat a una fecunda tradició, necessitem audàcia i visió creativa de futur.

En aquest moment del relleu, és obligat adreçar una mirada agraïda a monsenyor Ramon Torrella i al seu ministeri. Va arribar a Tarragona després de molts anys de treball pastoral de frontera, com a consiliari entre la joventut obrera i el conjunt de l'acció catòlica, com a bisbe auxiliar de Barcelona en moments difícils, com a impulsor, a Roma, de l'ecumenisme i de Justícia i Pau. El seu pontificat ha estat fecund a Tarragona i al conjunt de Catalunya. La convocatòria del Concili Provincial Tarraconense, reprenent una tradició interrompuda des de mitjans del segle XVIII, li dona una dimensió històrica excepcional. Li desitgem llargs anys de vida per poder veure'n els fruits.

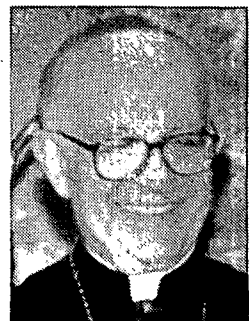
Catalunya Cristiana agraeix a l'arquebisbe Torrella tot l'afecte i tota la col·laboració que, des de la seva fundació, n'ha rebut i s'ofereix a l'arquebisbe Martínez Sistach, també amic de sempre, en el seu nou ministeri tarragoní.

Sumari

8-9

Entrevista:
Pilar Malla i Ignasi
Farreres cara a cara

14

Urgell: el «Beatus
de Liébana» torna
a casa

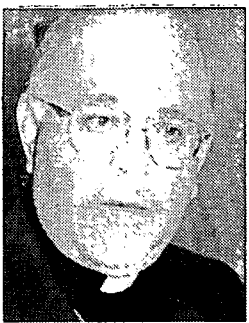
20

Mossèn Apel·les, la
nostra creu,
per Marcel·lí Joan

22

Excomunicat el
P. Balasuriya,
de Sri Lanka

24

El bisbe de Bilbao
rebutja el
terrorisme

CATALUNYA CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Guillem Farré, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronhat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88, Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30 08011 BARCELONA - Tel. 454 16 30 / 17 77 - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.880 ptes.
Resta d'Europa: 20.384 ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 ptes.

Comentaris

Dol a la Xina

Una vella fotografia d'arxiu mostra els dos grans caps que ha tingut la Xina comunista durant els últims quaranta anys.

Deng Xiaoping, el màxim dirigent de la Xina comunista ha mort als noranta-dos anys, víctima d'una afecció pulmonar. Així ho diuen els comunicats oficials. També diuen que per a les seves exèquies no es conviden personalitats estrangeres. Serà en la immensa intimitat comunista que se celebraran els actes funeraris que, sens dubte, recordaran i emularan els que tingueren lloc quan va morir el llegendari Mao Zedong.

Deng va saber recollir l'herència de Mao, sobretot en el camp de l'enrevessada economia xinesa feta caos des de l'adveniment del comunisme i com a conseqüència natural de la llarga guerra civil, orientant-la vers un capitalisme que sembla que ha donat bons resultats.

També, sota la seva direcció, malgrat que durant els últims anys no era el president de la República però n'era el cap indiscutible, la Xina s'ha desfet del colonialisme anglès que retenia la ciutat de Hong Kong, reincorporant-la a l'imperi xinès. Ho diem així, perquè per molt comunista que sigui, és molt difícil pensar en la gran nació asiàtica sense associar-la a la idea d'imperi. Sigui com sigui, Deng Xiaoping té ben merescut el títol de Petit Timoner que el poble li ha atorgat per la seva baixa estatura, que contrasta amb l'obra que ha dut a terme, però també perquè el de Gran Timoner donat a Mao, mai no es podrà igualar.

Ara, a la Xina, vindran les grans discussions internes, els cops de colze per ocupar el lloc que ha deixat buit Deng. Perquè a la Xina, o en qualsevol estat comunista, ser president de la República no és pas ser el número u. El lloc està reservat al secretari general del partit que és qui, com s'ha demostrat plenament, condueix tots els afers.

Són molts els noms en la travessa successòria. Des de Ziang Zemin, l'actual «president», secretari general del partit, és el successor designat per Deng. Però també hi ha Li Peng, famós com al botxí de Tiananmen; Zhu Rongji, actual viceprimer ministre i l'home-cervell responsable dels afers econòmics; i, finalment Quiao Shi, president de l'Assemblea Nacional. I no es pot descartar que surti a escena algun altre pretendent a governar l'immens país. Tot és possible allí, i el millor és esperar com es desenvolupa la crisi oberta per la mort de Deng.

Oriol Camps

Andorra aposta per l'estabilitat política

El resultat de les segones eleccions generals celebrades a Andorra, des de l'aprovació de la nova Constitució el 14 de març de 1993, ha garantit la desitjada estabilitat política per als pròxims quatre anys. Els electors andorrans van renovar la setmana passada la seva confiança en el cap de govern en funcions, Marc Forné, davant del recel sobre possibles pactes. El líder d'Unió Liberal podrà constituir, a diferència de l'experiència dels darrers anys de governs minoritaris, un executiu monocolor. La seva victòria ha estat un reconeixement a l'esforç d'integració fet per la coalició liberal i una aposta de cara al futur.

Forné va guanyar els comicis legislatius —avançats a causa d'una crítica etapa d'inestabilitat governamental— per majoria absoluta, ja que la coalició va obtenir 16 escons del Consell General de les Valls (el

Parlament andorrà) sobre un total de 28. El seu rival més directe, l'Agrupament Nacional Democràtic en va tenir sis; Nova Democràcia va aconseguir dos escons; Iniciativa Democràtica Nacional, dos; i els independents de la Unió Parroquial d'Ordino, uns altres dos. La participació electoral va ser altíssima, un 81,6%.

Andorra és una democràcia jove que de mica en mica s'obre camí en l'escena política occidental. El seu ingrés a l'ONU, al Consell d'Europa o a l'Organització per a la Seguretat i Cooperació a Europa la van acreditar internacionalment. El comerç i el turisme són els dos pilars essencials en els quals es fonamenta l'economia andorrana. Amb l'aprovació de la Constitució fa quatre anys, Andorra va deixar de ser l'últim estat feudal europeu per convertir-se en un estat de dret modern. La sobirania compartida durant

set segles pels dos coprínceps és ara ens mans del poble andorrà, mitjançant les seves institucions. Això no obstant, el principat no vol renunciar a les seves tradicions ancestrals. L'actual Carta Magna defineix el règim polític andorrà com un copríncipat parlamentari, és a dir, la suprema autoritat del país està compartida —de manera conjunta i indivisa, i a títol personal i exclusiu— per dues persones, els coprínceps: el bisbe de la Seu d'Urgell i el president de França. Tots dos duen a terme el paper de moderadors i àrbitres i tenen assignades determinades funcions. Com qualsevol altre cap d'estat europeu, regnen però no governen. Andorra, l'únic idioma oficial del qual és el català, és un país modern amb una infinitat de perspectives socioeconòmiques i diplomàtiques.

Miquel Àngel Codina

VIATGES I PELEGRINATGES 1997

Avanç de programació

Del 2 al 9 de maig

Del 4 a l'11 d'agost

**Del 8 al 15 de
settembre**

Del 3 al 10 d'octubre

Del 20 al 27 d'octubre

**Del 29 de desembre
al 5 de gener**

TERRA SANTA

El país de Jesús

Anar-lo a conèixer és una preparació ben eficaç per celebrar el Jubileu de l'any 2000.

Del 3 al 22 de març

RUTA SANT PAU

Síria i Turquia

Del 24 al 31 de maig

CASTELLA I LLEÓ

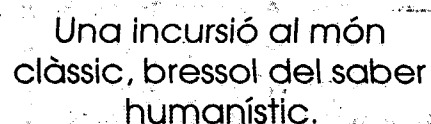
«Las Edades del Hombre»

Del 14 al 21 de juny

ATTENES i

creuer per les illes gregues

AMB ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

Del 14 al 23 de juliol

BRETANYA / LISTEUX

Del 4 al 14 d'agost

BALI / JAVA / LOMBOK (Indonèsia)

Del 6 al 11 d'octubre

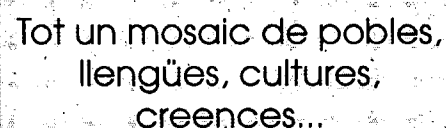
ROMA i el seu port d'Òstia

Del 27 novembre al

14 desembre

L'ÍNDIA i el Nepal

DEMANEU MÉS INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11, 3r 3a A - 08010 BARCELONA. Telèfon: 301 37 18

Martini: la meva vida amb Crist

■ Al llindar dels 70 anys, el cardenal de Milà conta l'aventura de la seva vocació

«Fe i recerca de Déu» és el títol d'un cicle de «trobades amb la ciutat» promogudes aquests últims mesos per la diòcesi de Roma; cites amb grans personalitats religioses i laiques que s'organitzen en l'àmbit de la gran Missió de la Urbs convocada pel Papa. El 22 de gener passat a la basílica de Sant Joan del Laterà, davant d'una multitud de joves, va

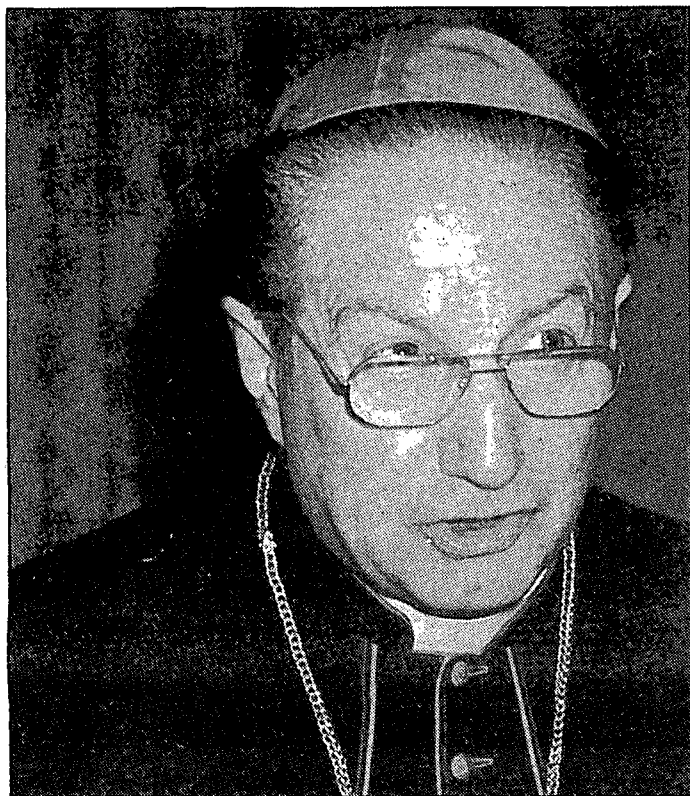
tenir lloc un interessant «cara a cara» entre el periodista i presentador de televisió Sergio Zavoli i el cardenal Carlo Maria Martini, arquebisbe de Milà. El vicari del Papa per a la diòcesi de Roma, el cardenal Camillo Ruini, va actuar d'amfitrió. Publiquem la part més interessant del testimoni que el cardenal Martini, antic rector del Pontifici Institut

Bíblic de Roma i famós arreu del món per les seves pastorals tan profundament arrelades en els textos bíblics, va dedicar a la recerca de Crist. Es tracta d'una recerca apassionada i apassionant, però no exempta de dificultats, un retrat de la seva pròpia aventura personal i científica. El text es va publicar al diari *Avvenire*.

Considero com un repte aquesta invitació a parlar sobre la figura de Jesús, com un estímul a repensar, al llindar dels meus 70 anys, què ha estat per a mi des del començament la figura del Senyor, i com s'ha desenvolupat l'aventura del meu camí amb Jesucrist, amb quines etapes, amb quines obscuritats i quines clarsos.

En efecte, considero que parlar de la figura de Jesucrist en abstracte, com marcant diferències, és bastant difícil. El més típic de la figura de Jesús és que implica tot-hom que se li acostia. Si em quedés en un pla purament teòric, em semblaria que dic el que no sento i no expresso el que sento. Crec més adient amb l'estil d'aquestes trobades col·locar-me en un pla personal, i descriure un camí concret de coneixement de la figura de Jesús a través d'algunes etapes i d'alguns moments successius. Ho faré amb una mena d'autobiografia, gairebé com explicant un viatge, barrejant, però sense confondre, els elements subjectius i objectius. Els objectius són les dades històriques, els fets que parlen de la vida de Jesús. Els subjectius són els meus camins, sovint plens de dificultats, a través dels quals vaig arribar a conèixer i a valorar aquestes dades, i a enfrontar-me amb elles i a integrar-les en la meua intel·ligència i en les meves opcions vitals.

Parlo, en conseqüència, en tercera i en primera persona, singular i plural («jo» i «nosaltres»), expresso quelcom personal que pot ser-ho de cadascú, explico una aventura que podria ser emblemàtica i que, espero que faci pensar, o «ajudi a respondre». Una aventura que es pot ritmar segons els temps. Parafrasejant una novel·la publicada fa poc i de la qual s'ha parlat molt —*Anima mundi*, de Susanna Tamaro— on s'esmenten tres fases de la vida humana: Foc, Terra, Vent, és a

El cardenal Martini ha fet una gran recerca intel·lectual i vital per conèixer Jesucrist.

dir, el temps del creixement, el temps del discernir i el temps del retornar a un mateix, i referint-m'hi lliurement a la teofania a Isaïes a la muntanya de l'Horeb (cf. 1Re 19,11-13), a qui la

presència de Déu es manifesta misteriosament en el foc, en el terratrèmol, i després en el murmur d'una brisa lleugera, dividiré la meua narració en cinc parts.

1. EL TEMPS DEL FOC O DE LA FASCINACIÓ

El viatge va començar molt aviat per a mi, en la preadolescència. És la història d'un noi que va conèixer Jesús —en l'educació familiar, escolar, en l'ambient— i que va quedar com fascinat si no enamorat profundament d'ell. Després es va adonar que amb un figura com aquesta no es pot fer bromes: o es pren del tot, o es rebutja del tot. És un temps de coneixement creixent i entusiasta. El temps del foc. Hom aprèn a llegir els evangelis, a meravellar-se de la incisivitat de les paraules, de la riquesa dels continguts, de la força de les decisions, del coratge de les opcions, de la

coherència del testimoni de Jesús. Tot apareix original, fontal, exigent, senzill i a l'abast de la mà i, al mateix temps, ric de promeses ulteriors.

2. EL TEMPS DELS DUBTES O DE LA TERRA

Aquest primer temps feliç, amb tot, no dura gaire. El segueix una segona etapa que podríem anomenar l'etapa de les preguntes o dels dubtes. L'etapa de la terra. Comencen els interrogants, primer tot just insinuats, després més insistents. Però, era realment així? Com podem saber que els evangelis ens diuen la veritat? Les coses van passar realment d'aquesta manera? Quin és el fonament històric del que ens narren aquests llibres sobre Jesús? Per què aquestes pàgines són creïbles? No correm el risc de construir una figura a partir de la fantasia d'alguns fanàtics del passat? Tot el que es diu de Jesús és molt bonic, però té un fonament?

El noi llavors decideix llegir tot el que troba sobre els fonaments histò-

(Segueix a la pàg. 6)

Tercer misteri gloriós

La vinguda de l'Esperit Sant sobre el col·legi apostòlic

Van entrar-hi i van pujar a la sala de la casa on es reunien (...). Tots ells eren constants i unànimes en la pregària, juntament amb algunes dones, amb Maria, la mare de Jesús. (...) Quan va arribar la diada de la Pentecosta, es trobaven units tots junts. De sobte, com si es girés una ventada impetuosa, se sentí del cel una remor que omplí tota la casa on es trobaven asseguts. Llavors se'ls van aparèixer unes llengües com de foc, que es distribuïen i es posaven sobre cadascun d'ells. Tots van quedar plens de l'Esperit Sant i començaren a parlar en diverses llengües, tal com l'Esperit els concedia d'expressar-se (Ac 1,13; 2,1-4).

Consideració extreta de la litúrgia bizantina

Un dia, quan va baixar a la terra, el Totpoderós va confondre les llengües i va dispersar els pobles. Ara, fent caure llengües de foc, crida tots els homes a la unitat. Lloem tots junts l'Esperit Sant i donem-li gràcies.

Peticó

Senyor Jesucrist, la pregària unànime dels teus apòstols i la teua mare va obrir els cors al teu Esperit Sant. Concedeix a tots els cristians ortodoxos i catòlics la unanimitat en la pregària i en l'amor a la teua mare perquè el foc de l'Esperit Sant renovi la faç de la terra i la restauració de la unitat, per la qual Tu has pregat tan expressament, i doni credibilitat a la proclamació de l'Evangelí.

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA
Lluís Antúnez, 24, 2n 2a
08006 BARCELONA - Tel. (93) 237 37 63

Anuncieu l'Evangelí a tots les criatures.

(Ve de la pàg. 5)

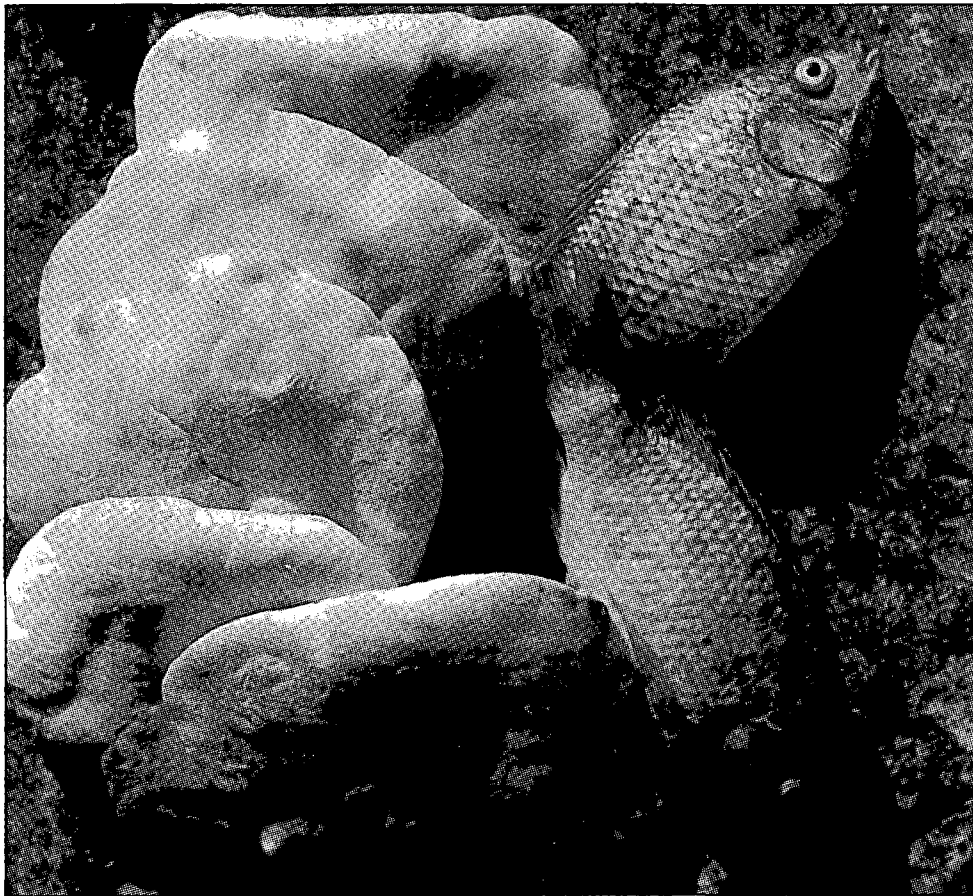
rics de la figura de Jesús. Busca a les biblioteques, escolta qui sembla que en sap més que ell. Amb tot, sempre queda alguna insatisfacció, una certa desil·lusió. De les respostes neixen nous interrogants. Es té la impressió que aquells que responen les qüestions sobre el fonament històric de la figura de Jesús ho fan a la lleugera, amb una certa suposició, com sostraent-se a les preguntes inoportunes d'un noi o que volen defensar una causa ja decidida per endavant, havent pres partit. I les solucions, una mica donades per descomptat, no satisfan prou.

3. EL TEMPS DEL VENT O DE L'AFERRISSAMENT

Aleshores arriba —i aquest va ser l'afortunat cas de la meua vida cap als 25 anys— el temps de l'aferriament, el temps del vent gallard de què parla el llibre dels Reis: «Aleshores s'aixecà un vent huracanat i violent que esberlava les muntanyes i esmicolava les roques» (1 Re 19,11). La voluntat de descobrir fins al fons la veritat de Jesús es troba, per providencials circumstàncies de temps i de lloc, amb la possibilitat de dedicar-se totalment a l'estudi científic dels orígens cristians: l'estudi de les llengües en què van ser escrits els llibres de la Bíblia (hebreu, arameu, grec), la utilització dels papirs i dels còdexs antics, el coneixement de l'arqueologia i de les cultures on es van inscriure els fets narrats pels evangelis, etc. És una feina sense final, una exploració que sembla que no s'acaba mai; cal una forta voluntat, precisament la d'un vent gallard, per no rendir-se davant de la multitud de dades, però la feina compensa. Perquè durant el temps que anomenem de l'aferriament, del vent violent, hom extreu moltes nocions, hom treu la capacitat d'orientar-se sobre tantes coses, de donar-se nombroses respostes. De tota manera, l'aventura no conclou aquí.

4. EL TEMPS DE LA PROVA O DEL TERRATRÈMOL

El tercer temps m'havia posat en contacte amb una multitud de textos, de records antics que permeten fonamentar de manera més segura i científica tot el que es pot dir de Jesús. I aquestes investigacions continuen, tot i que no he tingut més temps per seguir-les de prop. Actualment ens orientem millor que en el passat pel que fa al reconeixement de la gran autenticitat dels evangelis. El temps de l'aferriament calia que anés acompanyat del temps de la prova, de la posada en

En la cinquena etapa hi ha un salt que cap indagació històrica no pot portar a terme.

qüestió. Em ve al cap la paraula de Jesús a Pere: «Simó, Simó, mira que Satanàs us ha reclamat per sacsejar-vos com es garbella el blat» (Lc 22,31). La sacsejada no és un incident del recorregut, és un moment providencial. L'etapa del terratrèmol, segons l'evocació del llibre dels Reis, sempre pel que fa a Elies (1 Re 19,11), és el temps en què la fe és sacsejada i posada a prova, a examen.

Una sacsejada d'aquesta mena és el que em va passar a mi. L'estudi de les fonts i dels testimonis antics sobre Jesús comportava també l'estudi de

Vull, no obstant això, expressar el meu agraïment, expressar el meu reconeixement a tots els més il·lustres agents del racionalisme crític, a tots els «mestres de la sospita» del segle passat i d'aquest segle, per haver-me posat directament en contacte amb totes les possibles objeccions sobre la figura de Jesús, fins i tot les més extremes: la hipòtesi sobre la no existència històrica de Jesús; les negacions relatives als diversos punts de la narració dels evangelistes; la proclamació de la impossibilitat d'escriure avui una vida de Jesús; la crítica a les preteses re-

Vull expressar el meu agraïment a tots els més il·lustres agents del racionalisme crític, a tots els «mestres de la sospita», per haver-me posat directament en contacte amb totes les possibles objeccions sobre la figura de Jesús, fins i tot les més extremes

les interpretacions antigues i modernes sobre ell, sobretot les de 1700 fins avui, des del sorgir de la crítica històrica, de la Il·lustració i del positivisme històric fins als nostres dies. Vaig començar a llegir tots els llibres i les interpretacions, les devorava, les escrutava, les sospesava. Volia saber qui tenia raó. Moltes vegades, en aquest esforç, s'entra en la nit de l'esperit, fins i tot en l'ànsia, es passen dies, setmanes i mesos en una forta tensió interior i neix la sospita: hi haurà un camí de sortida al túnel del dubte crític i de la posada en qüestió sistemàtica de totes les dades?

construccions de les seves paraules i de les seves accions; els dubtes sobre els punts fonamentals de la seva vida, etc. Va ser per a mi l'exercici més fructífer i més estimulante: el de no defugir cap constatació crítica i deixar-me interrogar i posar en qüestió per tots els intents de reduir a evanescència o a creació mítica o fantàstica la figura de Jesús, o de voler reduir-la a evocacions posteriors i tardanes.

La meua fou una sistemàtica, crucificant i, al mateix temps, saludable exposició al dubte, en la inermidat d'una consciència que busca la veritat. Era com buscar contínuament l'equilibri

en una superfície exposada al terratrèmol. Al marge de la metàfora, la qüestió fonamental que calia respondre era: aquesta paraula, aquest fet de la vida de Jesús, aquestes actituds, etc., són originàries, seves, o són fruit d'una elaboració posterior de l'entusiasme o del fanatisme d'admiradors, de seguidors, o de la força creativa de les primitives comunitats? I si s'ha d'admetre, que no es pot no admetre, una primera activitat oral i després escrita de les comunitats primitives en la transmissió de la vida de Jesús, fins a quin punt encara és possible saber què va voler, va dir o va fer veritablement Jesús?

A poc a poc, tenia una experiència sorprenent: el sentit d'incertesa, de perplexitat i d'incomoditat que produïen en mi les defenses serioses sobre la historicitat de Jesús i les respostes fàcils de tants apologetes, es dissipaven davant de les clars que, a poc a poc, emergien dintre meu davant de les tancades argumentacions de la crítica. Buscava avaluar un per un els arguments contraris i els confrontava amb els textos i les troballes antigues, en el meu interior es reforçava, d'una manera cada vegada més clara, la consciència que no es pot eludir el fonament substancial de tot el que podem saber de Jesús i que no es pot reduir la seva figura a contorns evanescents o inabastables sense contradir-se, sense caure en alguna contradicció amb els pressupòsits d'una investigació seriosa.

Dit d'una altra manera, experimentava com un apropament exhaustiu a les fonts sobre Jesús no pot —sense contradir-se en les seves premisses científiques— no reconèixer que hi ha fets significatius i decisius de la seva vida que no es poden eliminar a qualsevol crítica, per més corrosiva que sigui, fets inexplicables per la mera creativitat de les comunitats posteriors. O cal renunciar i explicar les dades tal com són i concloure la investigació, o cal admetre que d'ella emergeix el fonament d'un nombre rellevant de fets, paraules i actes de Jesús que són més que suficients per fer-ne una figura que ens interpel·la en la pregonesa de la consciència. Haver descobert tot això en l'esforç quotidià, en l'esforç de prendre seriosament cada possible objecció, em va ajudar molt.

5. TEMPS DE LLUITA O DE BRISA LLEUGERA

Al temps de l'enamorament, al temps dels dubtes i de les preguntes, al temps de l'aferriament i al temps de la prova l'acompanya i segueix el temps de la lluita no acabada mai amb el personatge de Jesús. És semblant a

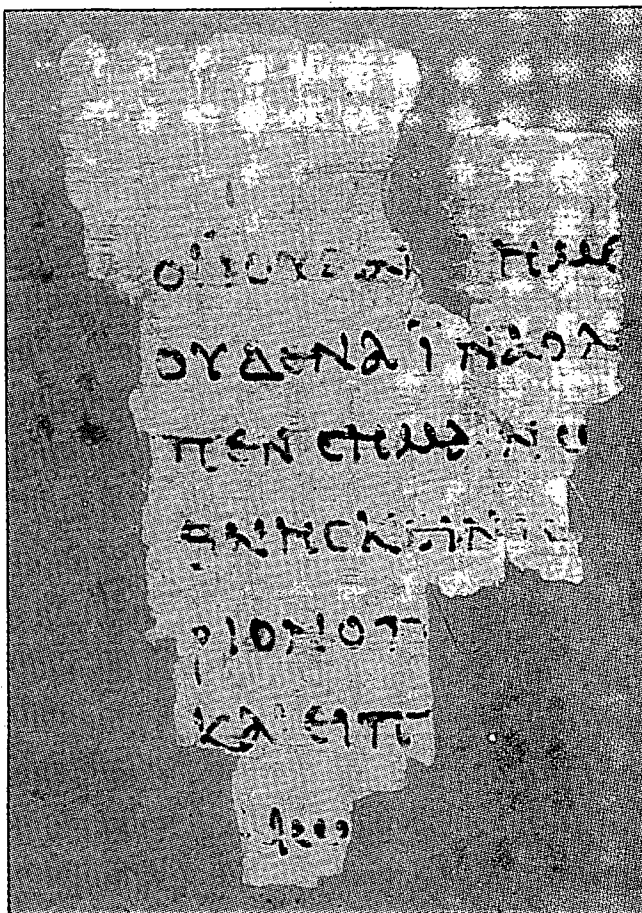
la lluita de Jacob a la nit prop del torrent Yabbok, quan «un desconegut va lluitar amb ell fins a trenc d'alba» (Gen 32,25). Es lluita contra algú que és més fort, que no deixa la presa, i l'aurora del ple i desvetllador coneixement encara no arriba. Tot i la certesa d'agafar-se a una realitat sòlida — perquè hom és aferrat per ella o s'hi aferra — es roman en la nit. És una mica com l'última experiència d'Elies que, després del vent, el terratrèmol i el foc, escolta com una lleu remor, un murmurí imperceptible i es cobreix la cara amb el mantell perquè comprèn que passa allò que esperava (cf. 1Re 19,13). Aleshores surt de la gruta i sent la veu del Senyor.

Al marge de la metàfora, vull dir que el coneixement històric de Jesús no conclou en si mateix, sinó que acaba amb una pregunta: estàs disposat a donar fe de les meves paraules com paraules que provenen de Déu? Estàs disposat a reconèixer la meua missió com a missió del Pare que és al cel? Estàs disposat a confiar en mi fins al fons, com Pere que diu: «Tu ets el Messies, el Fill del Déu viu» (Mt 16,16)?

És la cinquena etapa, l'etapa del coneixement de la fe, del murmurí

d'una brisa que tot just es percep. Aquí hi ha un salt que cap indagació històrica no pot portar a terme, un pas del que cadascú respon en el seu interior i davant de la seva pròpia consciència. Un pas que ens condueix no tan sols davant de la figura, sinó davant del *misteri* de Jesús, a la seva relació única amb el Pare, a la seva transcendència, al seu significat per a la història de cada home i de tota la humanitat, a la seva capacitat de revelar el rostre de Déu. Aleshores sorgeixen moltes qüestions noves i encara més àrdues. Per què qui es considera tan proper a Déu i ha estat estimat per Ell és sotmès en la seva vida a una sort tan cruel? Per què apareix humanament vençut? Per què es mostra dèbil i inerm?

Hi ha, per tant, un últim esglaó del coneixement de Jesús, per al qual no n'hi ha prou amb el nom de Jesús, i és el temps del coneixement de la fe, que també és font de preguntes i de recerca en l'intent de començar de nou, de relacionar el fracàs humà de Jesús de Natzaret amb la seva intimitat amb Déu, la creu

Els papirs i els còdexs antics són eines importants per a l'estudi científic de la figura de Jesús.

glòria, sinó com expressava incisivament Luter —*sub contraria specie*— precisament en el contrari de tot el que es podia pensar sobre Déu.

I encara passa un fet nou, una altra sorpresa: quan ens posem davant del misteri de Déu crucificat, davant de la debilitat de Déu, i la contemplem en Jesús crucificat i resuscitat, aleshores les paraules i els fets de Jesús, les paraboles, les benaurances, les sanacions, els ensenyaments de perdó, la seva tortura a mort prenen una nova evidència. Es rellegeixen els evangelis i s'hi capta (entre aquests i la resta de l'Escriptura) una profunda coherència, una riquesa inèdita de sentit. Tot es recomposa en un coneixement nou de Jesús, de manera que el fa entrar en la carn viva de la nostra experiència d'homes fràgils que busquem una experiència que no decep.

És aquest el viatge, misteriós i fascinant, que desitgem per a cada home i cada dona de la terra.

Carlo Maria Martini

"CRIST"
MISTERI DE PASSIÓ

CERVERA
TEMPORADA 1997

MARÇ: 2, 9, 16, 23 i 28
ABRIL: 6, 13, 20 i 27

«CRIST» MISTERI DE PASSIÓ CERVERA

DECLARADA D'INTERÈS PÚBLIC
UNA TRADICIÓ DE MÉS DE 500 ANYS
L'EVANGELI VIVENT PER ALS NOSTRES TEMPS
300 ACTORS EN ESCENA
LLUM, ART I POESIA

DIES DE REPRESENTACIÓ

En llengua catalana:

Març: dies 23 (Diumenge de Rams) i 28 (Divendres Sant)

Horari de les representacions:

Ambdues es faran en **sessió continuada**, des de les 3 de la tarda fins a les 8 del vespre, amb un descans.

En llengua castellana:

Març: dies 2, 9 i 16 - Abril: dies 6, 13, 20 i 27

Horari de les representacions:

Primera part (Vida Pública de Jesús): de les 10 del matí fins a 2/4 d'1 del migdia.

Segona part (Passió, Mort i Resurrecció): de les 3 a les 5 de la tarda.

PER A INFORMACIÓ, RESERVA I VENDA D'ENTRADES I PROPAGANDA

Despatx central: Sra. M. Teresa Trilla
Plaça de Sta. Anna, 1
25200 Cervera

Telèfons: (973) 53 03 57

(973) 53 26 61

(De les 10 del matí a la 1 del migdia
i de les 4 de la tarda a les 9 del vespre)

I AGÈNCIES DE VIATGES.

Preus especials per a col·legis, catequesi i pensionistes.

l'entrevista

Cara a cara entre Pilar Malla i Ignasi Farreres

Pilar Malla, directora de Càritas diocesana de Barcelona, i Ignasi Farreres, conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, van parlar de la pobresa, la marginació i l'atur convidats pel grup Fe i Cultura de Barcelona. Catalunya Cristiana ha volgut entrevistar-los per separat per demanar-los la seva opinió sobre la inestabilitat del mercat laboral i les conseqüències d'aquest fet en la nostra societat.

Pilar Malla: «Els que fan les lleis no viuen les situacions de pobresa»

—En la conferència vostè va dir que tots som responsables de la situació de pobresa i marginació que hi ha en la nostra societat. Però, no creu que és el govern el que més hi pot fer?

—Evidentment, però nosaltres som partícips de la societat en què vivim quan votem o no votem, quan exigim i no exigim. El govern fa una mica el que li sembla que vol que faci la gent que el vota. En una societat com la nostra, tan absolutament consumista, quins són els valors que primen? És paradoxal veure el que es gasta en construir palaus, en convencions, i d'altra banda, s'està donant més excedents de menjar als pobres que no pas a la postguerra. Aquest món fa pensar una mica.

—Segons un informe publicat per Esade, l'augment de la productivitat genera més bosses de pobresa. Anem cap a una societat cada vegada més desigual?

—Penso que és important que Esade es pronunciï sobre aquest tema, perquè si no sembla que institucions com la nostra són les úniques que hi estem capficades i que fem demagògia. Però és una realitat, en 10 o 15 anys el nivell de pobresa a Catalunya ha augmentat: a Tarragona en dos punts, a Barcelona en tres punts... No és el mateix el creixement econòmic que el desenvolupament dels pobles. No és cert que la riquesa faci disminuir la pobresa, sinó que a vegades fa més separació i genera més pobres, i això ens ho hem de plantejar molt seriosament i assumir-ho com a cristians.

Malgrat la dificultat de la situació, sembla que hi ha signes dels temps: cada vegada hi ha més voluntaris, més associacions no governamentals, fills que no volen la riquesa ni l'estil de vida dels seus pares. Són signes que indiquen que es van recuperant uns valors. Ho dic amb esperança, no amb optimisme, que són dues coses diferents perquè actualment estem passant un moment difícil.

—Han notat si la diferència social augmenta?

—Una companya que és assistenta social em deia que mai havia hagut de donar aliments a persones que treballassin, i ara, en canvi, es troba amb famílies de cinc membres que han de viure amb un sou de cent mil pessetes, pagar el lloguer del pis, i no els arriba pel menjar. Som conscients de què significa haver d'anar a buscar un paquet de menjar? Són interrogants molt grans en una ciutat industrial-

tampoc es tracta que la gent s'aferri a un ajut econòmic i després no busqui feina. Actualment, la pensió no contributiva per a una persona que no ha cotitzat mai se situa en poc més de 36.000 pessetes, la pensió mínima per a un jubilat amb més de 65 anys és de 54.000 pessetes. No són grans quantitats, però els que fan les lleis i els pressupostos no viuen aquestes situacions.

—El departament de Pastoral Obrera de la Conferència Episcopal espanyola ha emès un comunicat on expressa la seva preocupació per la precarietat del treball. La situació laboral actual es presta a abusos?

—Hi ha molts problemes en aquest sentit, i es poden donar molts abusos, però penso que entre tots hauríem d'assumir la situació tal com és: què volen els patrons, què volen els sindicats, pensar amb els que no tenen feina. Ara bé, hi ha coses que no tenen cap raó de ser, l'altre dia un senyor m'explicava que la seva filla en un any havia tingut 32 contractes, alguns només li havien durat tres dies.

Això es molt desmotivador. Nosaltres no notem una millora, la situació econòmica està estancada, hi ha gent que treballa sense contractes, hi ha la gran por de perdre el que es té.

—Hi ha alguna solució?

—La solució passa pel repartiment del treball, però sobretot pel repartiment de la riquesa. S'hauria d'anar molt en compte amb els fons que es donen, què es fa del diner públic. La burocràcia cada dia és més difícil. Penso que hi ha poca ànsia de donar resposta a les necessitats i cada vegada es demana més docu-

mentació, més paperassa que s'ha de presentar per saber què s'ha de fer amb cada cas concret.

—Han vist reduïda la seva activitat per manca de recursos de l'Administració?

—Càritas té uns certs recursos propis perquè tenim donacions, però sí que ens hem trobat que l'Administració no té diners per destinar a aquest camp, i per tant no podem fer tant com voldríem. Hi ha un col·lectiu de persones que no són productives i que no interessen a ningú, no sabem a quin departament pertanyen, on s'han de dirigir.

També hi ha un altre tema que fa pensar: la marginació té un creixement vegetatiu perquè es reproduceix: gent que neix, creix i la majoria de vegades no se'n pot sortir. Per tant, penso que s'hauria d'invertir més en fer una política preventiva per intentar solventar aquestes situacions abans i no quan ja no poden ser lliures ni feliços. Fer un curs de formació global per a una persona costa diners perquè s'han de pagar; però un nen que està en un centre d'acollida costa dos milions i mig a l'any a la Generalitat. Una família amb tres membres, podria viure amb menys d'aquesta quantitat per cada fill. S'ha de pensar què necessiten les persones i no el que els puc donar.

—Quins programes de formació i ajuda a la inserció laboral promou Càritas?

—Tenim programes on s'ensenyen diverses professions: soldadors, sabaters, paletes, costura, etc. Càritas té una fundació que funciona com a empresa de reinserció amb contractes temporals perquè les persones sense feina s'habituin al mercat del treball: manipulació de roba usada que després es ven en botigues, reparació d'habitatges, etc. Però hi ha moltes necessitats, no sabem el que és que una noia no s'hagi sentit mai estimada per la seva família. Per evitar que es repeteixin aquests casos, tenim un programa d'ajut matern-infantil on s'ensenya l'alimentació adequada per als nens, les vacunes, i també s'ajuda les mares a mostrar afecte als seus fills.

Segons Pilar Malla, la diferència social augmenta a Catalunya.

litzada com Barcelona.

—El PIRMI, un programa d'ajut per a les persones que no treballen, se situa en les 41.000 pessetes mensuals. Amb aquests diners es pot viure?

—Convido a fer l'experiència que ha fet el grup Kairós, que ha viscut amb el salari mínim interprofessional per saber si es pot viure o no amb aquests diners. De totes maneres, estem contents que aquest any l'hagin apujat en dues mil pessetes. Jo valoro positivament el PIRMI, que ha ajudat molta gent. No és tan fàcil com sembla, perquè

Ignasi Farreres: «No es pot confondre la dignitat de la persona amb pensar només en un mateix»

—Sr. Farreres, vostè viuria amb 41.000 pessetes al mes?

—No viuria de la mateixa forma que visc ara. Si parlem del PIRMI, cal dir que les 41.000 pessetes són per a una persona sola. Si hi ha un familiar addicional s'hi afegeixen 6.000 pessetes més, si té una segona o tercera persona al seu càrrec, 5.000 pessetes més per a cadascuna. Així, un nucli familiar amb tres persones se situa al voltant de les 60.000 pessetes. Però si el PIRMI té alguna cosa de particular és que no volem que sigui un programa per donar diners a persones que ho necessiten, sinó que té la reinserció social i laboral com a última finalitat. Volem evitar l'acomodació a la situació de dependència del subsidi de les Administracions, i per tant no els donem un salari alt, però ens gastem diners amb cursos d'orientació professional perquè trobin feina. També hi ha els ajuts d'urgència per evitar desnonaments o que es tallin serveis essencials com l'aigua o l'electricitat.

—Segons Pilar Malla, la situació econòmica està estancada.

—Si ella ho diu, serà així perquè coneix molt bé el tema. El creixement econòmic és indispensable perquè si no existeix segur que hi haurà més atur, més misèria, però no n'hi ha prou perquè hi hagi justícia. Una societat que aspiri a la igualtat ha de lluitar pel creixement econòmic, però també per una redistribució de la riquesa i per donar oportunitats als que queden despenjats del sistema.

—S'avança en aquest sentit?

—Hi ha dues formes de corregir les diferències socials: una és en l'origen, però quan no es pot evitar l'atur perquè les mecàniques socials no ho permeten, llavors s'han d'aplicar els programes correctors de desigualtats: pensió mínima per als que no han cotitzat mai, el PIRMI... Les polítiques de solidaritat sempre s'han de practicar, però seria desitjable que se n'haguessin de practicar poques. Però, a vegades, el mal que es vol corregir pot quedar fins i tot agreujat: hi ha programes contra la pobresa que després d'un temps creen més pobres. S'han de donar mitjans perquè la persona surti d'aquesta situació i no s'habitui a cobrar un subsidi d'atur. El pitjor que pot passar és la persona que està cobrant 90.000 pessetes d'atur, li ofereixen una feina de 100.000, i diu que per 10.000 pessetes no treballa.

—La pastoral obrera ha mostrat la seva preocupació per la precarie-

tat del treball. Avui en dia es produeixen més abusos laborals?

—L'abús més gran és que hi hagi gent sense feina ni possibilitats de tro-

El conseller de Treball constata que es fa un abús dels contractes temporals.

bar-ne. L'abús més gran és que hi hagi gent amb situació laboral constantment precària. L'abús més gran és que siguem el país amb més atur de tot Europa, al voltant del 20% de gent sense feina, que es facin tres vegades més

contractes temporers que la mitjana europea. Ara bé, a vegades volent evitar un abús es comet un abús molt superior. Es diu que no es pot permetre que el treballador sigui explotat i ho subscric totalment. Però hi ha casos, com el de l'empresa Pirelli de Manresa, on els treballadors cobraven tres milions i mig bruts anuals. Es van voler crear cent llocs nous de treball a tres milions bruts anuals, que són més de 200.000 pessetes mensuals, i els sindicats van dir que no ho podien admetre perquè era un abús. A vegades, sota la bandera d'equitat es defensen uns interessos corporatius molt poc solidaris. També s'està fent un abús dels

contractes temporals perquè s'utilitzen per cobrir llocs de treball que haurien de ser estables.

—Sembla com si la dignitat de la persona, en alguns casos, és l'últim que es té en compte en el mercat laboral. Vostè té aquesta percepció?

—Aquesta és una de les situacions que es donen en l'actualitat, alguns empresaris tenen unes relacions purament mecàniques amb els seus treballadors. Quan parlem del mercat del moble, de la poma, ens referim a objectes materials als quals s'aplica la llei de l'oferta i la demanda. Però, en canvi, quan parlem de persones, és obvi que no les podem tractar així, s'ha de tenir en compte la condició humana, i els que tenim uns determinats

valors sabem que les persones tenen una dignitat. Ara bé, tampoc ens hem de passar a l'altre cantó. Per exemple, un jubilat ha de tenir un sou per viure dignament, llavors podem dir 80.000 pessetes és poc, perquè no cobra el

triple, però és que aquests diners s'han de donar a milions de jubilats. No es pot confondre la dignitat de la persona amb pensar només en un mateix. La societat actual ens demana que siguem més solidaris.

—La solució passa pel repartiment del treball?

—Vostè m'està plantejant un tema que és l'escassetat de feina. De quina manera es pot combatre? Alguns en diuen desenvolupament econòmic, altres repartiment del treball. Aquestes dues tesis no estan renyides, ara bé, el repartiment del treball és una falsa solució com a mesura general. Per exemple, si un lloc de treball de vuit hores el convertim en dos de quatre hores, però paguem la meitat del sou, no farà cap gràcia als treballadors. En canvi, hi ha solucions de repartiment que no són tan traumàtiques: el cas que explicava abans però quan són dues feines de nova creació, contractar nou personal per fer hores extres, o el repartiment de treball defensiu que va aplicar la Volkswagen fa dos anys, perquè tenia un excedent de 30.000 treballadors. Què van fer? Per no enviar-los a l'atur van reduir la jornada de 5 a 4 dies setmanals i van baixar-los el sou un 15%.

Glòria Carrizosa

9ª edición
2.000 pts.

2.950 pts.

2ª edición - 2.000 pts
Prólogo del Cardenal Carles

JESUCRISTO EN 1997

950 pts.

2ª edición
1.375 pts.

3ª edición
600 pts.

De venta en las principales librerías

EDICIONES PALABRA S.A.

Pº de la Castellana, 210 • 28046 Madrid Tfno. 350 77 20/39 • FAX 359 02 30

Tarragona / Tortosa

La Santa Seu designa Martínez i Sistach arquebisbe de Tarragona

■ El nou primat de Catalunya destaca la importància d'emprendre «un treball conjunt amb tota l'Església»

TARRAGONA/TORTOSA.—Lluís Martínez i Sistach, nou arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, en la seva primera compareixença pública, va dir que el seu nomenament confirma que «el Vaticà i el nunci són sensibles a la realitat catalana». Martínez Sistach va destacar la importància d'«emprendre un treball conjunt amb tota l'Església, no tan sols la catalana ja que anem cap a una Europa unida, i hi ha reptes que no pertoquen únicament a una diòcesi».

El 20 de febrer a les 12 del migdia, Ràdio Vaticana va fer públic el nomenament de Lluís Martínez i Sistach, actual bisbe de Tortosa com a nou arquebisbe de Tarragona, en substitució del doctor Ramon Torrella i Cascante, titular d'aquesta arxidiòcesi, metropolitana i primada, des de 1983. Però la notícia no va sorprendre ningú perquè els mitjans de comunicació ja ho havien anunciat després que Mons. Torrella parlés del seu relleu a les autoritats polítiques de Tarragona, fet que va molestar les autoritats eclesiàstiques, que porten aquests temes amb molta discreció.

Segons ha pogut saber aquest setmanari, és previst que el relleu al capdavant de la seu tarragonina, es faci efectiu el diumenge 20 d'abril, un cop celebrada la Pasqua de resurrecció. Les primeres paraules de l'arquebisbe Martínez i Sistach van ser per saludar els nous diocesans, per agrair al Papa la confiança que li ha dipositat i per expressar el dolor que sentia per haver de deixar la seva diòcesi.

Després de les tensions i els rumors dels últims mesos sobre el successor de Mons. Torrella, el fet que hagi estat designat un bisbe català ha esvaït els temors que havien expressat col·lectius culturals, religiosos i també de la classe política. Tant en àmbits eclesials com civils el nomenament del nou arquebisbe es valora positivament, ja que se'l considera «un home dialogant i obert, sensibilitzat pels problemes socials, amb la formació i experiència necessàries per dirigir l'Església catalana». El seu pas per Tortosa s'ha caracteritzat per

una plena dedicació a la diòcesi, amb especial atenció al moviment juvenil i a la pastoral vocacional.

Mons. Torrella s'acomiada

A l'hora dels adéus, l'arquebisbe Ramon Torrella va negar amb rotunditat que hagi dimitit per problemes de salut, sinó que «amb 28 anys de bisbe ja en tinc prou». El doctor Torrella va afegir que seria millor que s'establís l'edat de 70 anys per retirar-se i no els 75 d'ara. «No és bo voler mantenir-se en el càrrec quan la salut i les capacitats es van debilitant», va dir. Mons. Torrella, que va presentar la seva dimissió com a metropolita de Tarragona l'estiu de l'any passat, va patir una forta pujada de tensió arterial el novembre de 1995, quan era a Roma, i va haver de ser ingressat a l'hospital Gemelli.

Es preveu que el nou arquebisbe prengui possessió del seu càrrec el 20 d'abril.

El doctor Torrella va assegurar que «Mons. Martínez Sistach és una persona jove per al càrrec, molt ben preparat, català i perfecte coneixedor de la Tarraconense. Aquestes qualitats són la garantia d'una bona tasca pastoral i de

gestió», i va afegir, que «no li calen consells. Encara que li puc dir alguna cosa sobre el desig d'aquesta Església de Tarragona que vol que la seva seu sigui valorada d'acord amb les seves arrels històriques, i la seva realitat i protagonisme».

Monsenyor Torrella, en qualitat d'administrador apostòlic de Tarragona, ha confirmat el vicari general i els vicaris episcopals i ha ratificat en el càrrec els delegats diocesans, perquè es mantingui la continuïtat en el govern de l'arxidiòcesi fins a l'arribada del nou arquebisbe. Per la seva banda, l'Ajuntament de Tarragona ha acordat per unanimitat iniciar els tràmits per concedir el títol de fill adoptiu de la ciutat a l'arquebisbe Ramon Torrella per «la seva dilatada tasca pastoral al llarg de 14 anys a la arxidiòcesi, amb obres i accions fecundes i brillants com la commemoració del novè cen-

tenari de la restauració de la seu metropolitana i la celebració, promoguda per ell, del Concili Provincial Tarraconense».

**Joan Boronat
J. Blanc i Bahima**

Salutació del nou arquebisbe als diocesans de Tarragona

Les meves primeres paraules vull que siguin per saludar molt cordialment tots els diocesans de l'arxidiòcesi de Tarragona, Metropolitana i Primada. Des del dia que em comunicaren el nomenament d'arquebisbe de Tarragona us he estimat i he pregat per tots vosaltres: pels sacerdots, diaques, religiosos i religioses de vida contemplativa i de vida activa, seminaristes, laics i, especialment, pels joves, pels malalts i pels més necessitats.

Dono gràcies a Déu perquè m'ha cridat a aquest servei eclesial de pastor de l'Església del bisbe màrtir sant Fructuós i dels seus diaques màrtirs sants Auguri i Eulogi. Confio moltíssim en l'ajut del Senyor perquè la seva força es manifesta en la nostra petitesa i debilitat. Confio molt en la pregària i col·laboració de tots els diocesans.

Agraïxo al Sant Pare Joan Pau II la confiança que m'ha manifestat amb aquest nomenament, que he acceptat amb actitud de disponibilitat i amb el desig de continuar el treball pastoral que una llarguíssima successió de pastors han realitzat a l'Església de Tarragona, fins a arribar a Mons. Ramon Torrella i Cascante. El seu consell i la seva amistat m'ajudaran en el meu treball apostòlic al servei de l'arxidiòcesi de Tarragona.

Amb dolor deixo la diòcesi de Tortosa: una meravellosa

diòcesi que m'ha acollit generosament, que m'estima i que estimo moltíssim. Gràcies a tots els diocesans d'aquesta diòcesi tortosina per tot el que m'heu donat i m'heu ensenyat, a tots els sacerdots amb els quals hem compartit més íntimament les il·lusions i les dificultats del treball pastoral i sempre he trobat en ells acolliment, col·laboració i disponibilitat; als religiosos i religioses, tant de vida contemplativa com activa, que estimen i serveixen l'Església diocesana; a tots els laics que treballen en les parròquies, moviments i institucions eclesials i hem anat avançant ben units entre tots. Que Déu us ho pagui!

Ben mirat no deixo la diòcesi de Tortosa, perquè la portaré sempre, en el meu cor i en la meua pregària. Està ben unida a la seu metropolitana de Tarragona, amb un treball conjunt que estem realitzant des de fa segles totes les diòcesis de Catalunya i que recentment s'ha fet ben palès amb la celebració del Concili Provincial Tarraconense. Em confio a les vostres pregàries. Pregueu ja pel nou bisbe de la diòcesi que Déu us enviarà.

Confio el meu nou ministeri episcopal a la intercessió de la Mare de Déu sota les entranyables advocacions que enriqueixen la vida cristiana de tota l'Església de Tarragona.

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Ramon Torrella diu que Martínez i Sistach «té moltes qualitats»

■ L'edat ha estat un factor important en la seva elecció

TARRAGONA.— En una entrevista publicada al *Diari de Tarragona*, l'arquebisbe Ramon Torrella va declarar que «la Santa Seu ha preferit que la diòcesi de Tarragona sigui portada per una persona jove perquè d'aquesta manera, si gaudeix de bona salut, s'hi pugui estar força temps». Malgrat que Lluís Martínez i Sistach estava a la llista enviada al nunci, Torrella va dir que «no estava entre els primers».

El bisbe Martínez i Sistach releva Mons. Torrella en l'arquebisbat de Tarragona.

Joan Martí Alanís, bisbe de la Seu d'Urgell; Josep Maria Guix, bisbe de Vic, i Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona, eren els primers noms inclosos en la llista que Ramon Torrella va enviar al nunci per rellevar-lo a l'Arquebisbat de Tarragona. «Després venia el nom de Lluís Martínez i Sistach», va dir Torrella. «Els altres eren de la meua edat i s'ha preferit la joventut. Monsenyor Martínez i Sistach té moltes qualitats i és jove.»

Pel que fa al seu futur, Ramon Torrella va declarar que es quedarà un any a Tarragona i que, després, se n'anirà a Barcelona a una residència d'avis. També va dir que li agradaria molt viatjar. «Coneixo més de cinquanta països de tot el món, però sempre hi estat per motius de feina. M'agradaria passar uns dies a Londres, Ginebra, París o Atenes», va afegir.

De la seva banda, els membres del Consell Episcopal de Tarragona, en-

capçalats pel vicari general, Mn. Joan Aragonès, van enviar un comunicat de felicitació al nou arquebisbe de Tarragona, Lluís Martínez i Sistach: «Ens plau felicitar-vos, en nom de tot l'Arquebisbat i propi, a la vegada que us desitgem una tasca pastoral ben fructuosa. Demanem al Senyor que la seu de Fructuós, honorada amb la vostra presència i sota el vostre guiatge, doni aquells fruits evangèlics sembrats pel Concili Provincial Tarraconense i proclamats solemnement per vós en el Missatge Final a la que ara és la vostra catedral metropolitana.»

El nomenament del fins ara bisbe de Tortosa per dirigir l'arxidiòcesi de Tarragona també es deu a la necessitat d'aconseguir una relació més estreta entre aquest arquebisbat i el de Barcelona per facilitar el treball conjunt de les vuit diòcesis catalanes.

C.C.

DADES BIOGRÀFIQUES

Mons. Lluís Martínez i Sistach va néixer a Barcelona el dia 29 d'abril de 1937. Després d'estudiar el batxiller superior als Maristes de Barcelona, va entrar al Seminari Diocesà de Barcelona el 1954. El 17 de setembre de 1961 va ser ordenat prevere.

De 1956 a 1958 va cursar els estudis de Magisteri a Barcelona. Després, va completar la seva formació a la Universitat Lateranense de Roma, on va obtenir el títol de doctor *Utroque iure*, en Dret Civil i Dret Canònic. Un any després, va fer classes de Dret Canònic a la Facultat de Teologia de Barcelona, alhora que era consiliari diocesà de la Unió de Graduats Catòlics.

Lluís Martínez i Sistach també ha escrit llibres: *El derecho de asociación en la Iglesia* (1967); *Las asociaciones de fieles* (1986), així com nombroses col·laboracions en diversos mitjans de comunicació.

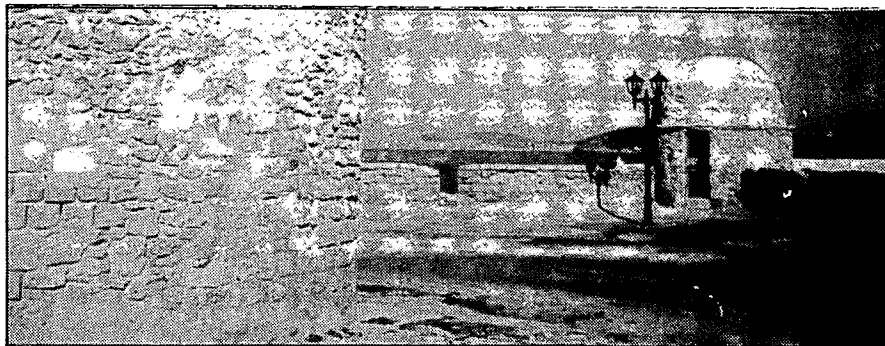
El nou arquebisbe és secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense des de 1977. El 1979 va ser nomenat vicari general de l'arxidiòcesi de Barcelona. El 6 de novembre de 1987 va ser nomenat bisbe auxiliar del mateix arquebisbat. Finalment, el papa Joan Pau II el va designar bisbe de Tortosa el dia 17 de maig de 1991, càrrec que ha ocupat fins ara.

MERIDIÀ
viatges

SETMANA SANTA - 1997 VIATGE A L'ALGUER

organitzat per l'Associació d'Amics de l'Alguer amb motiu de l'homenatge al mestre Palomba

Visites (entre altres) a la ciutat vella de l'Alguer, al Nurag de la Palmavera i les Grutes de Neptú. Conferència de Mn. Antoni Nughes amb motiu de la presentació del llibre "El Mestre Joan Palomba". Ofrena dels Amics de l'Alguer d'un bust en bronze dedicat al mestre Palomba. Excursions a Sàsser, Cateisardo, Bosa. Visita a la basílica de San Pietro di Sorres i dinar amb els pastors.

Preus per persona en habitació doble amb bany:

Hotel 3 estrelles. Mitja pensió	55.500 ptes.
Hotel 3 estrelles. Pensió completa	59.500 ptes.
Hotel 4 estrelles. Mitja pensió	65.600 ptes.
Taxes	1.900 ptes.
Només avió	35.000 ptes.

INFORMACIÓ I RESERVES:

AMICS DE L'ALGUER
Pge. Pere Rodríguez, 20
08028 Barcelona
Tel. 334 60 50

MERIDIÀ VIATGES - Sra. Olga -
Indústria, 34
08025 Barcelona
Tel. 458 55 56 - Fax 458 73 31

Barcelona

L'ecumenisme es va imposant com a experiència

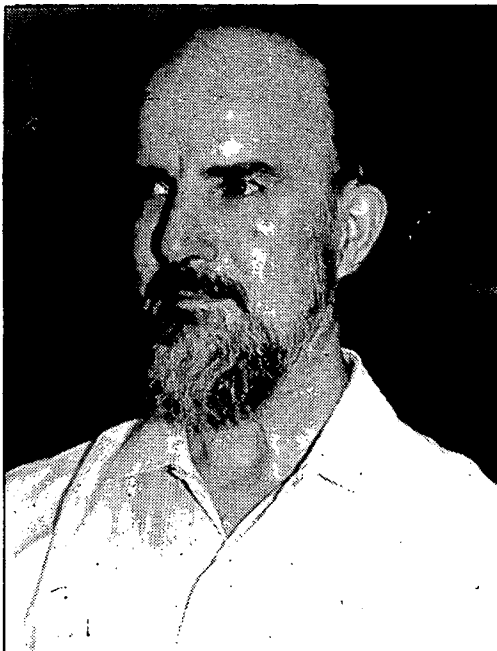
■ El retrobament interconfessional de Sant Cugat ho va remarcar

SANT CUGAT DEL VALLÈS.— Un no és ecumènic perquè vol sinó perquè hi neix. Així es va expressar al Casal Borja el president del Centre Ecumènic de Catalunya, Joan Botam, que va demanar que no es vegi protagonisme confessional de ningú en el procés vers la unitat dels cristians. L'onzè Retrobament Ecumènic va reunir una cinquantena de persones.

L'onzè retrobament ecumènic de Sant Cugat va ser un espai de diàleg on membres de diferents comunitats van comentar algunes de les esmenes als documents de la propera assemblea ecumènica que tindrà lloc a la ciutat austríaca de Graz el proper mes de juny. Diversos representants catalans s'hi desplaçaran, i tothom que hi vulgui participar pot adreçar-se al Centre Ecumènic de Catalunya els dimecres al vespre.

La segona trobada ecumènica europea de Graz està desvetllant molt d'interès entre els cristians catalans. Hi

El pare Botam va informar sobre la trobada ecumènica de Graz.

ha entitats catalanes interessades a participar-hi, com el mateix Centre Ecumènic, el CIC, Justícia i Pau o el Col·lectiu de Dones en l'Església. En la trobada preparatòria de Sant Cugat, quatre dels sis delegats de cadascun dels temes que es tractaran a Graz van donar una visió de la resposta que els cristians a Catalunya donen a aquesta convocatòria europea de reconciliació. Els sis grans temes, aplegats sota el lema de «Reconciliació, do de Déu i font de vida nova», són la recerca de la unitat visible de les Esglésies; el diàleg amb altres religions i cultures; la reconciliació com a treball per la justícia social, especialment per superar la pobresa, l'exclusió social i altres formes de discriminació, i també la reconciliació entre nacions, com a praxi nova de responsabilitat ecològica i com a compartició justa amb les altres regions del món.

Viure la reconciliació

En l'onzè retrobament ecumènic es va insistir a viure la reconciliació no des de les elits sinó des del poble. La necessitat del diàleg interreligiós, l'acceptació de les diferències, i el perdó van ser tres eixos molt repetits. L'acte, que va començar i va acabar amb una pregària que confessava els errors de les divisions i separacions entre germans cristians, va iniciar l'etapa de preparació directa cap a Graz. Botam es va mostrar esperançat amb aquesta assemblea ecumènica i va manifestar que pot servir perquè tots es prenguin seriosament l'oferta del Jubileu de l'any 2000. Per preparar la trobada austríaca hi ha conferències cada dijous al vespre a la Sala Sant Jordi de la Facultat de Teologia de Catalunya, a Barcelona. El Centre Ecumènic està preparant també un viatge ecumènic que es farà l'any 1998 i consistirà a visitar llocs i persones d'interès ecumènic a Europa, com ara Taizé o l'Institut Ortodox Sant Sergi de París, entre altres.

Miriam Díez i Bosch

Breus

Assemblea diocesana de Mans Unides

SOLSONA.— S'ha celebrat al Seminari de Solsona, l'assemblea diocesana anual de Mans Unides. A l'acte, presidit pel bisbe Deig, es va analitzar l'estat de comptes corresponent al exercici econòmic de 1996, i es van marcar directrius per la campanya d'aquest any que pretén recaptar 17.685.000 pessetes per finançar un projecte de caire educatiu a Uganda (Àfrica).

Lluís Badia i Torras

Restauració de «Les tres creus»

SOLSONA.— Els feligresos d'aquesta parròquia del Berguedà estan contents que s'hagi restaurat, amb tres creus de ferro i amb disseny modern, el monument històric conegut amb el nom de *Les tres creus*, que data de l'any 1913, i segons sembla, havia estat testimoni martirial de tres capellans morts durant la tercera guerra carlista del 1872.

C.C.

Commemoració de les despulles del pare Claret

VIC.— Aquest any es compleix el centenari de la portada de les despulles de sant Antoni M. Claret al temple de la Mercè de Vic. El P. Claret va morir a l'abadia de Fontfreda (Llenguadoc) l'any 1870, i el 13 de juny de 1897 es van portar les seves despulles a Vic. Va ser canonitzat el 1950, i els missioners claretians li van aixecar un temple-sepulcre l'any 1970. Amb motiu del centenari de la custòdia a Vic de la relíquia del sant, s'han previst diversos actes que s'anunciaran prèviament.

C.C.

Preguem Junts

TERRASSA.— El grup Preguem Junts, que funciona des de 1988 a Terrassa, intenta fomentar un espai de pregària inspirat en la comunitat de Taizé, on l'ambient de recolliment i meditació hi té un paper destacat. Aquesta pregària es fa el primer divendres de cada mes a les 10 de la nit a diverses esglésies de la ciutat. Les properes seran el 7 de març a Sant Josep, el 4 d'abril a Sant Cristòfol, el 9 de maig a la Mare de Déu de Montserrat, el 6 de juny a Sant Pau i el 4 de juliol a la Mare de Déu del Roser.

C.C.

DE FRANC

Si vostè vol
sentir-hi millor:

SENSE DUR RES A LES ORELLES

Amb les ulleres acústiques especials. Ideals per al qui no sigui sord però a vegades vol sentir-hi amb més claredat. Ningú no s'adonarà que Vostè utilitza una correcció auditiva perquè no duu a l'orella cap auricular... cap cordó... cap cable... res a amagar.

TOT A L'ORELLA

Fet totalment a la seva mida, minúscul i invisible.

AMB TOTES DUES ORELLES

Hi sentirà més clarament, entendre dues vegades millor, enlloc de la meitat amb una orella.

Una oferta especial limitada!
Una publicació de regal!

Oferim una utilíssima publicació només als lectors dèbils d'oïda d'aquesta revista. Si Vostè té un problema auditiu ompli aquesta butlleta i la pot enviar ràpidament. AMPLIFON li enviarà DE FRANC el regal que té reservat per a Vostè.

ENVIEU EL CUPÓ AVUI MATEIX!

OFERTA VÀLIDA NOMÉS
FINS AL 14 DE MARÇ

DE FRANC

AMPLIFON. C/ Trafalgar, 6 - 2a planta - 08010 Barcelona

Prego que m'enviï de franc el regal per als dèbils d'oïda, sense cap compromís per la meua part.

NOM.....COGNOM.....
ADREÇA.....POBLACIÓ.....
PROV.....C.P.....TEL.....

CCCA/0997

«Volem aplicar les idees de l'Evangeli a la nostra professió»

■ Els professionals de la sanitat cristians apliquen la seva fe a la feina

BARCELONA.— Maria Victòria González Dou és infermera i treballa a la Creu Roja de l'Hospitalet, és membre de Prosac (Associació de Professionals Sanitaris Cristians) i actualment treballa en l'organització de les Jornades Nacionals de Professionals Sanitaris Cristians que se celebraran del 7 al 9 de març a Tarragona.

—Què és Prosac?

—Prosac és un moviment de laics que treballem en el món de la salut. Els membres són professionals relacionats amb el món de la sanitat: metges, infermeres, assistents socials, administratius, zeladors, dones de la neteja, etc.

—Quines tasques es porten a terme des d'aquesta entitat?

Bàsicament, fem jornades estatals, interdiocesanes i diocesanes, basades en el Dia del malalt, que és el 4 de maig. El tema que es tria per celebrar aquesta jornada cada any és diferent. Altres

tasques que portem a terme són seminaris de bioètica, on hem tractat la problemàtica de la sida, l'eutanàsia, el secret professional, i la qualitat de vida entre d'altres. L'últim seminari que hem organitzat ha sigut sobre la distribució dels recursos sanitaris.

El que pretenem els membres de Prosac és portar a la pràctica les idees de l'Evangeli en la nostra feina. Les trobades ens serveixen per reflexionar i establir lligams amb professionals que tenen la mateixa meta cristiana. A més a més, podem participar amb movi-

Victòria González, membre de Prosac, i Mn. Forcada, delegat de pastoral de la salut a Barcelona, organitzen les X Jornades Nacionals de Professionals Sanitaris Cristians.

ments o associacions de la salut a les quals creiem que podem aportar alguna cosa.

—Quin és l'origen de Prosac?

—Es remunta a l'any 1986 quan un grup de laics cristians, professionals del món de la sanitat, decideixen agrupar-se dintre de l'Església i dependre de la Comissió Episcopal espanyola. El 1993, la Conferència Episcopal aprova els estatuts i ens convertim en associació pública de l'Església. Tenim un consiliari que és un sacerdot escollit per la Conferència Episcopal, actualment és Rudesindo Delgado.

—Quins actes es faran en les X Jornades Nacionals de Professionals Sanitaris Cristians que se celebren del 7 al 9 de març a Tarragona?

—Tractarem el tema de l'ancià malalt que ha estat escollit per al Dia del malalt d'aquest any per la Conferència

Episcopal espanyola. D'altra banda, exposarem les conclusions del seminari de bioètica que hem fet enguany. També presentarem el tema del proper seminari que serà sobre el dret a la informació i la comunicació amb el malalt. Cal afegir que tindrem pregàries, eucaristies, i una part lúdica on visitarem la ciutat de Tarragona.

—Quins actes hi ha previstos per al Dia del malalt?

—Actualment, s'està fent un curs sobre el tema de l'ancià malalt. També tenim previst fer una trobada diocesana, i una peregrinació amb malalts a Montserrat.

Per a més informació: Secretaria de les X Jornades Nacionals de Prosac, Rivadeneyra, 6, 9a - 08002 Barcelona. Tel. i fax (930 317 17 99).

Marta Puyol

Es constitueix el Fòrum d'Organitzacions Catòliques d'Adults

BARCELONA.— El 21 de gener es va celebrar la constitució de la FOCA, Fòrum d'Organitzacions Catòliques d'Adults, i es van escollir les organitzacions que formaran part de la Junta Directiva.

ALESSA

SERVEIS D'HOSTELERIA I NETEJA A COL·LECTIVITATS

GERIÀTRICS
RESIDÈNCIES UNIVERSITÀRIES

COL·LEGIS I UNIVERSITATS
HOTELS

EMPRESSES
CENTRES DE DISMINUÏTS

HOSPITALS
CASES DE COLÒNIES

Cuidem el detall!

ALESSA, Oficina Central
Francesc Carbonell, 46-48, baixos 2a
08034 Barcelona
Tel. (93) 204 46 12 *
Fax (93) 204 64 52

ALESSA, Lleida
Alcalde Sol, 11
25003 Lleida
Tel. (973) 26 69 85
Fax (973) 27 53 11

Tarragona

La Fundació Vidal i Barraquer ha obert un centre mèdic psicològic a Tarragona

■ Oferirà programes de formació per a professionals de la salut

TARRAGONA.— El nou centre mèdic psicològic que la Fundació Vidal i Barraquer (FVB) ha ubicat en un edifici propietat de l'Arquebisbat, al carrer Armanyà de Tarragona, ja funciona des de fa un mes. Fins al curs passat aquest immoble havia acollit l'Institut de Teologia, que actualment s'ha traslladat a unes dependències del Seminari Pontifici de la ciutat.

L'acte d'inauguració va ser presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, i el president de la fundació, Cassià Maria Just, acompanyats de diverses autoritats. El centre ofereix assistència psicològica i psiquiàtrica, des de l'àmbit privat, cobrint així un nivell assistencial ampli que va des de l'atenció als problemes de la infantesa i l'adolescència fins als trastorns dels adults i de la gent gran. Aquesta atenció preveu la realització de tractaments psicoterapèutics i psicofarmacològics individuals, tractaments de parella, de família i grupals.

La Fundació Vidal i Barraquer va iniciar la seva activitat assistencial a Barcelona l'any 1964, i segons va explicar el director de la institució, el jesuïta

Jordi Font, «un fi específic de la FVB és l'atenció a les dificultats psicològiques relacionades amb l'experiència religiosa. No tan sols en els sacerdots i religiosos sinó en tota persona que ho necessiti, sense fer exclusions ni discriminacions».

La tasca d'aquest centre s'endinsa també en el camp de la pedagogia i en aquest aspecte està prevista la implantació de programes de formació per a professionals relacionats amb la salut i activitats docents obertes a totes les persones interessades.

Va obrir el programa del curs acadèmic 1996-97 una jornada que va tenir lloc el 22 de febrer sobre la violència infantil i juvenil en el marc escolar. Els ponents van ser mestres, psicòlegs i psiquiatres com

L'arquebisbe Torrella va presidir l'acte d'inauguració del nou centre mèdic psicològic.

Assumpció Soriano, Jaume Funes, Gràcia Pérez, Sergi de Diego i José Manuel Ibàñez. Pel que fa a conferències, el 14 de març el Dr. Jordi Font tractarà el dolor i el patiment mental; el 12 d'abril Antoni Gomis farà la presentació d'un estudi psicològic

dels religiosos i religioses a Catalunya. Finalment, durant el mes de maig, es farà un curs sobre parella i família, dirigit pel doctor Carles Pérez.

Joan Boronat

Urgell

Satisfacció per la recuperació del «Beatus de Liébana»

LA SEU D'URGELL.— En el marc d'un acte ple d'emoció i d'agraïment, celebrat el 14 de febrer a la catedral d'Urgell, la Guàrdia Civil va lliurar a Mons. Joan Martí i Alanis, bisbe de la diòcesi, el *Beatus de Liébana*. El còdex medieval, robat al Museu Diocesà d'Urgell el 29 de setembre de 1996, va ser recuperat a València el 20 de gener passat.

Al presbiteri de la catedral, Mons. Joan Martí i Alanis, bisbe de la Seu d'Urgell, acompanyat del Capítol Catedral, va seure al costat del director general de la Guàrdia Civil, Santiago López Valdivieso. La delegada del Govern a Catalunya, el general de la

Guàrdia Civil a Catalunya, el governador civil de Lleida, les autoritats d'Andorra, comarcals i locals van ocupar llocs de preferència. Els ciutadans omplien les naus del temple. El capità Antonio Cortés, cap de la unitat de la Guàrdia Civil que va dirigir les operacions de localització i recuperació del valuós còdex medieval, acompanyat d'Antoni Cagigós, director del Museu Diocesà d'Urgell, van portar el *Beatus* des del fons del temple fins al presbiteri i el van disposar en un lloc adequadament preparat i guarnit. Autoritats i públic van aplaudir intensament aquest gest.

Tot seguit, el director general de la Guàrdia Civil i el bisbe d'Urgell van pronunciar uns breus parlaments.

López Valdivieso va recordar el valor artístic i religiós del *Beatus* i va lloar els agents que van fer possible la seva recuperació. Va subratllar que l'emoció que sentia tot el poble català, i urgellenc en particular, la compartia també la Guàrdia Civil. Per la seva banda, Mons. Martí i Alanis va adreçar unes paraules a les persones que van dur a terme la tasca de localització del còdex: «Moltes gràcies per aquesta brillant acció

i perquè ens permeteu recuperar aquest símbol tan important de la nostra tradició i de la nostra cultura.» La recuperació del *Beatus*, va manifestar el prelat, «significa restablir l'ordre i la confiança en la nostra societat». El bisbe d'Urgell també va assenyalar que el valor del còdex és incalculable i que «és important retenir els nostres signes d'identitat, però fins i tot és més important que la nostra societat se senti segura en l'ordre i en la pau».

«El bé ha triomfat»

Mons. Martí va glossar el contingut del *Beatus*: la lluita del bé contra el mal, expressada gràficament en el mateix còdex pel rapinyaire que clava les urpes a la serp. L'Apocalipsi, comentat pel beat de Liébana, és «un llibre de consolació» perquè proclama que el mal perdrà i que el bé triomfarà. «El bé —va afirmar el bisbe d'Urgell, comentant el text final de l'Apocalipsi de sant Joan— ha triomfat, el mal ha perdut.»

Tothom estava content, tothom volia veure de prop el *Beatus*, un signe d'identitat. L'expressió més sublim de l'ànima urgellenca tornava a ser a casa. Milers de ciutadans de les comarques pirinenques i d'Andorra li van donar la benvinguda personal aprofitant els dos dies que va ser exposat a la planta baixa del Museu Diocesà d'Urgell.

Antoni Mirabet

URQUINAONA
LLIBRERIA

ROGER DE LLÚRIA, 4
TEL. 318 18 96
08010 BARCELONA

- Libros religiosos, formativos, infantiles, varios...
- Papelería y material de oficina
- Impresos de difusión católica
- Material escolar

SERVICIO A DOMICILIO Y REEMBOLSO

Viure el món de portes endins

■ **Malgrat la vida claustral, les religioses de la Divina Providència de Badalona se senten lligades al seu entorn**

BADALONA.— La vida contemplativa pròpia del carisma de les clarisses, no ha impedit que les onze religioses de la Divina Providència de Badalona hagin estat sempre lligades a la ciutat i a les seves vicissituds. L'orde de les clarisses de la Divina Pro-

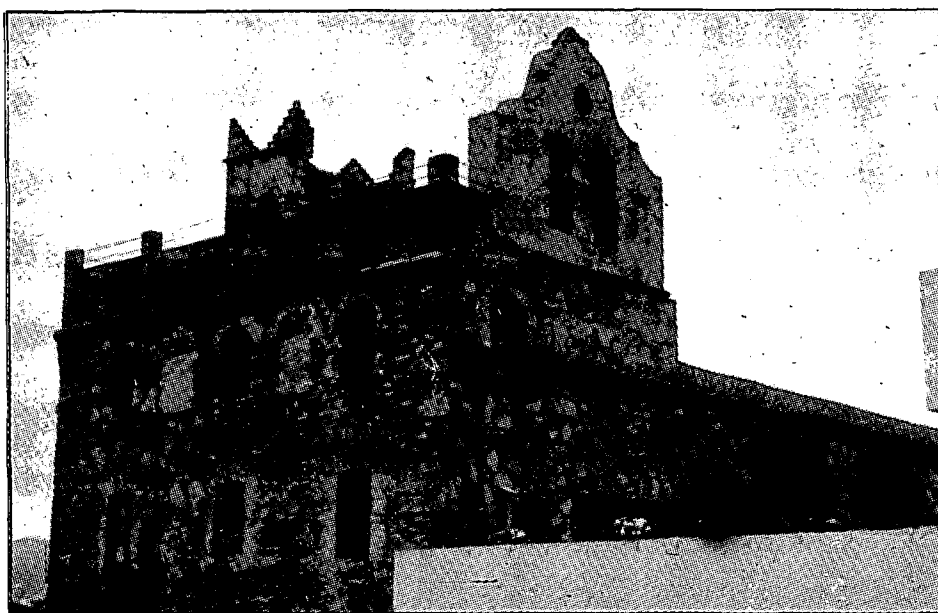
vidència, a la qual pertany el convent, va néixer a la vila de Gràcia de Barcelona de la mà de sor Teresa Arguyol i Fontseca, que el 1849 va fundar aquesta nova branca franciscana i, quatre anys més tard, també Badalona tenia la seva pròpia comunitat de

clarisses. En aquests moments, les germanes del convent de Badalona treballen per al procés de beatificació de la clarissa badalonina sor Francesca de les Llagues de Jesús i enceten una nova etapa en la qual no dirigiran més l'escola.

Quan el 1854 es va fundar el monestir de la Divina Providència de Badalona, juntament amb ell també va néixer el primer col·legi religiós de la població i un dels pocs que hi havia en aquell temps. Ja des d'un bon començament va quedar palesa la voluntat de les germanes d'unir la seva vida contemplativa i de pregària al Senyor al treball en una obra social com va ser l'escola. A través d'ella, les religioses van ensenyar a llegir i a escriure a bona part de la població: a mitjans del segle XIX, dels cinc mil habitants que vivien a Badalona, només 39 dones sabien llegir i 28, escriure. Davant d'aquesta greu mancança, la comunitat de clarisses que tot just s'instal·lava a Badalona, no va dubtar ni un sol instant a sacrificar part de les condicions que exigia la seva vida de recés per ajudar les nenes i les dones joves, especialment, a sortir de l'analfabetisme i les seves implicacions socials. D'altra banda, en diverses ocasions, les monges van oferir el seu convent per si calia assistir i acollir els malalts de les epidèmies de còlera. I aquesta actitud de servei ha estat sempre una constant de la comunitat a qualsevol institució religiosa o cultural que els ho ha demanat.

«Projecció cap a l'exterior»

Avui són onze les germanes que viuen al monestir de la Divina Providència. La seva principal tasca continua sent la col·laboració en l'obra de l'ensenyament; atentes, però, als signes dels temps, resten obertes per carisma a d'altres obres apostòliques, adequades i útils a la societat actual, combinades sempre amb les obligacions que implica la seva vocació monàstica com a deixebles de Francesc i Clara d'Assís. Tot i que no és fàcil, la mare abadessa, sor Pilar Laporta, opina que en el monestir «sempre s'ha tingut la visió d'una projecció cap a l'exterior, cap a l'entorn del qual formem part». I aquest sentiment, compartit també per la resta de les deu germanes, s'ha transformat en una disponibilitat oberta a les necessitats i a les circumstàncies de la ciutat. Perquè, tal com afegeix sor Pilar, «malgrat la vida claustral, des de la inauguració del convent la comunitat es va

Monestir de la Divina Providència de Badalona.

integrar a la vida de la ciutat amb plenitud total». Segons sor Pilar, la pràctica d'una vida contemplativa «no implica que les monges ens haguem de desentendre dels problemes que ens rodegen, ben

al contrari, hem de saber renunciar als avantatges del món, però sense oblidar els seus problemes».

Aquesta particularitat ha fet que Badalona sempre apreciés la tasca duta a

terme pel monestir de la Divina Providència, i en aquests moments són molts els feligresos que diàriament fan arribar les seves mostres de suport a les monges per al procés de beatificació de sor Francesca de les Llagues de Jesús, una jove clarissa badalonina que, segons explica sor Núria Faura, responsable de recopilar la documentació que s'exigeix en aquests casos, «de les petites coses en fa fer coses extraordinàries».

Una nova etapa

Però enmig dels tràfecs que comporta la preparació de la causa, les clarisses de Badalona entren en una nova etapa en la qual, després de reflexionar-ho molt, han fusionat la seva escola amb la d'una altra institució. «Aquesta decisió —explica sor Pilar—, que no ha estat exempta de dolor, s'ha pres en el moment en què totes nosaltres hem vist que el monestir i la seva vida contemplativa ja no podien fer front al nivell de dedicació i atenció que demanen els nous plans escolars.» Aquest fet no significa que a partir d'ara les religioses deixin de ser a prop de la ciutat, sinó que expressen la més «profunda voluntat per seguir treballant per a tots els badalonins, a prop de Déu, i sempre al seu servei». En aquest sentit, la comunitat ofereix l'església de la Divina Providència a tothom que vulgui recollir-se en uns moments de solitud, de silenci i de pregària. I convida a participar als fidels en l'oració de l'Església en els laudes i les vespres, així com al jovent que vulgui organitzar vetlles de pregària.

Tot i el canvi que suposa que l'orde de les clarisses de la Divina Providència deixi definitivament de dirigir l'escola que durant més d'un segle ha guiat, no vol dir que es trenquin els lligams del monestir cap a la ciutat. «La nostra vida continuarà vinculada a les fatigues de qualsevol persona, perquè ens sentim solidàries amb els que pateixen, tot i la clausura que vocacionalment hem escollit», manifesta la mare abadessa, confiada en la protecció de la Divina Providència.

Raquel Planas i Silva

Sor Francesca, una santa nascuda a Badalona

Sor Francesca de les Llagues de Jesús.

Teresa de Lisieux, el 1897. El 1924 van començar els tràmits del procés de beatificació de sor Francesca de les Llagues de Jesús, però quan s'havia acabat el procés apostòlic, en el transcurs del Vaticà II (1957-60), es van canviar les legislacions de les causes i la de sor Francesca no es va cursar. Ara, després de trenta anys, s'ha enllestit la *positio*, document que recull tota la informació exigida, la selecció dels antics processos i un treball de reforç històric. Tot és a punt perquè els cardenals procedeixin a discutir i a aprovar l'heroicitat de les virtuts de sor Francesca, que en cas favorable serà declarada venerable, el pas immediat a la seva beatificació.

Coloma Martí va néixer a Badalona l'any 1860 i vint-i-dos anys més tard, el 12 d'agost de 1882, entrava al monestir de la Divina Providència per vestir l'hàbit de clarissa el 2 d'octubre del mateix any. Des d'aquell dia va ser nomenada sor Francesca de les Llagues de Jesús i, des d'aleshores, sempre més va demostrar ser digna d'aquell nom fins als seus últims dies, tal com explica Mn. Jesús Sanz, de la parròquia de Sant Josep de Badalona, quan diu que sor Francesca mai no va voler ni calmans ni consols, com Jesús a la creu. Sor Francesca va ser coetània d'una altra jove santa, Teresa de Lisieux, i les seves morts van produir-se en poc temps de diferència: la santa badalonina moria el 1899 i, dos anys abans havia mort

Diada d'Amèrica llatina

Mn. Josep Cadevall, prevere diocesà missioner durant deu anys a la prelatura de Calama (Xile), presidint la processó de Sant Isidre en un poblet de la serralada dels Andes. Mn. Cadevall va tornar a Barcelona el juny de l'any passat i va morir d'accident el 27 de gener a Premià de Mar.

El primer diumenge de març ens recorda el nostre compromís amb els germans d'Amèrica llatina. Cal agrair que tot sovint se'ns faci memòria de la nostra vocació missionera que arrenca des del dia del nostre baptisme.

Obrir els ulls i les mans a tants milions d'homes i dones que encara no coneixen Crist, la nostra esperança, eixampla el nostre cor perquè, tot atenent les necessitats més properes, no s'obliden mai els problemes que pateixen les persones del sud, del Tercer Món, de les missions.

Avui se'ns fa present la vocació que tots, preveres, religioses i laics cristians, tenim d'interessar-nos i d'ajudar aquelles esglésies d'Amèrica llatina, que Jesús, el Senyor de la història, ha vinculat amb nosaltres d'una manera ben especial.

Quantes famílies tenen parents a Amèrica! Quants cristians hem dedicat anys de la nostra vida al servei dels llatinoamericans! Quants milers de missioners treballen amb il·lusió i amb sacrifici en la promoció i evangelització d'aquells germans americans!

La diada d'avui vol ser un despertador

de noves generositats i sobretot de noves vocacions cristianes que continuïn la tasca missionera de més de cinc segles en terres d'aquesta Amèrica que és l'esperança de la nostra Església catòlica.

La Diada d'Amèrica llatina —com les altres jornades missionals de durant l'any— ens enriqueix també a nosaltres i a les nostres comunitats diocesanes. El Concili Tarraconense ho recorda quan diu: «El Concili considera que la dimensió missionera, com un element primordial de la pastoral ordinària (cf. Rn. 83), ha d'estar ben present en cada Església diocesana, en les parròquies, en els arxiprestats i en els moviments; en les activitats de catequesi, de litúrgia, de vocacions, de Càritas, etc.» (Res. 161).

Cal, doncs, que tots donem gràcies a Déu per la crida a la universalitat i a la missió que ens arriba quan una diada o un missioner truca a la nostra vida i ens recorda avui i aquí el manament del Senyor: «Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'Evangeli a tota la humanitat» (Mc. 16,15).

Jordi Jorba

L'ÍNDIA

Un catecumen decapitat per no apostatar de la seva fe catòlica

Sukulal Hansda, de 55 anys, un catecumen catòlic de la tribu Santal de Gobipallapur, a l'oest de Calcuta, va ser decapitat el 25 d'octubre de 1996 pel cap de la tribu i d'altres tribals per haver-se negat a apostatar de la seva fe cristiana. Els funerals van tenir lloc el primer de desembre, després de la revelació del lloc —fins llavors desconegut— on es trobava el cadàver per part d'un tribal anomenat Sankar. La policia va exhumar el cos mutilat, decapitat molt a prop de l'aldea. El cap va ser trobat a dos quilòmetres de distància. La policia va arrestar el portaveu de l'aldea, Sankar Hansda, el germà del catecumen, Mathlal Hansda, i dos dels seus còmplices en el delictes.

Segons el pare Robert D'Souza, llavors capellà de Gobipallapur, Sukulal, la seva muller i el seu fill van optar per la fe catòlica el 1994. Immediatament van començar les persecucions. Mathlal, sacerdot pagà de la tribu Santal, va acusar la futura víctima i el seu germà petit de fetilleria, li va imposar una multa de 500 rúpies i, amb els caps de la tribu, li va prohibir anar a l'església. Després de la negativa de Sukulal a sotmetre's —testimonia el seu fill—, el 20 d'octubre va tenir lloc una reunió presidida per Sankar. Sense deixar que s'expliqués, van ordenar a Sukulal pagar una multa i venerar les seves divinitats. En negar-s'hi, el van tancar a casa seva. El 23 d'octubre, Sukulal va aconseguir fugir i, amb l'ajuda d'uns altres quatre catecúmens, va anar a informar la policia. Els agents va arribar a l'aldea el dia després, i va demanar al cap de la tribu que deixés en pau Sukulal, però després de marxar, Sankar i els altres van segrestar el catecumen i el van fer desaparèixer. El pare Frances Soren, que treballa a la zona, va testimoniar que la seva absència prolongada va fer sospitar la seva família d'un possible assassinat, per la qual cosa en va informar a la policia.

El pare Frances Soren afirma que aquest assassinat ha impressionat molt uns 20.000 cristians pertanyents a diverses tribus i que, al mateix temps, els ha unit més malgrat les seves diferents confessions. Poresh Tudu, catequista del sector, afegeix que els cristians tenen por i que molts no van gosar anar a l'església durant el mes de desembre. (FIDES)

LIBÈRIA

Assassinats 50.000 nens en set anys de guerra civil

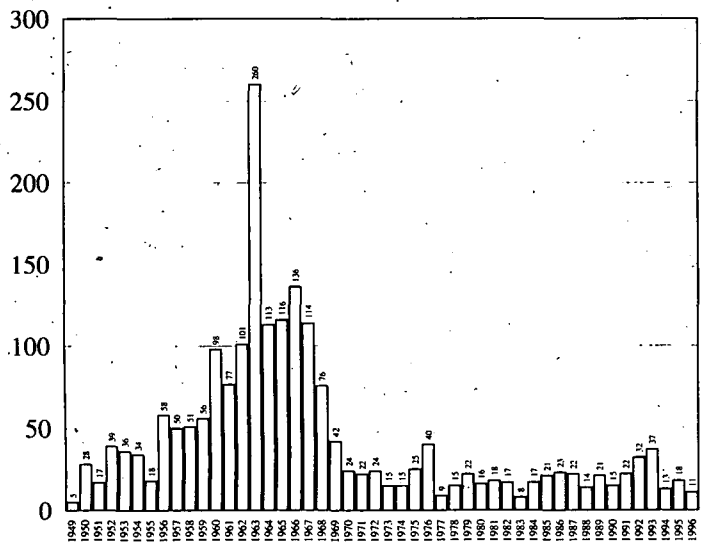
Un comunicat conjunt, difós el 21 de novembre a Monròvia per agències humanitàries de l'ONU a Libèria, rebela que prop de 50.000 nens van morir durant els set anys de guerra civil que ha tacat de sang aquest país de l'Àfrica occidental. En el mateix document es llegeix que entre 30.000 i 50.000 nens van ser abandonats; 30.000 menors més van fugir de les seves cases i aldees cap a la capital o les zones del país no afectades pel conflicte bèl·lic. Molts nens van ser objecte de violència sexual o van ser drogats, i 15.000 adolescents van ser allistats per la força a les faccions rivals i obligats a combatre.

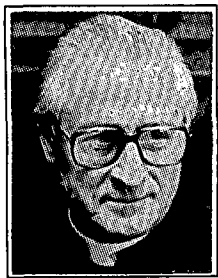
El 22 de novembre, segons el que està establert en els acords de pau firmats l'agost passat a Abuja (Nigèria), va començar el desarmament voluntari de les faccions políticomilitars enemigues. Prop de 60.000 combatents donaran les armes a disset dipòsits instal·lats en diverses províncies.

La guerra civil desencadenada durant set anys a Libèria ha provocat grans pèrdues humanes, devastacions i pèrdues econòmiques incalculables. D'una població d'uns dos milions i mig d'habitants, 800.000 van fugir cap als països veïns. A més, el nombre de desplaçats encara va ser més gran: entre 1,2 i 1,5 milions d'habitants.

Les agències humanitàries de l'ONU continuaran oferint queviures i assistència sanitària, i també es dedicaran a ajudar els nens soldats a trobar les seves famílies. També estan previstos cursos de formació professional per als excombatents que vulguin tornar a treballar la terra a les seves aldees d'origen. (FIDES)

**SACERDOTS
DIOCESANS
DE L'OBRA DE
COOPERACIÓ
SACERDOTAL
HISPANO-
AMERICANA
ENVIATS
CADA ANY A
AMÈRICA
LLATINA,
ENTRE 1949
I 1996**

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de
Barcelona

Un pensament d'un riberenc de l'Eufrates

A la vora del gran riu Eufrates, en plena Mesopotàmia, nasqué a mitjan segle segon, un infant, fill de pares pagans. Va arribar a conèixer Déu, es va convertir i l'any 169 fou nomenat el sisè bisbe de la seu d'Antioquia. Era Teòfil d'Antioquia.

Diu sant Pau a la carta als Romans (1,20): «D'ençà que el món va ser creat, el poder etern de Déu i la seva divinitat, que són invisibles, s'han fet transparents a la nostra intel·ligència en les coses creades... Per això no tenen excusa» (els qui diuen que ho desconeixen). ¿Com és que, tot i això, no són pas pocs els qui es presenten com a desconegedors de Déu i es proclamen ateu o agnòstics?

Ja als inicis de l'Església, el bisbe esmentat, Teòfil d'Antioquia, escriví a un pagà que no viu rectament, anomenat Antòlic: «Per haver estat inútil per a Déu vivint com vius, has arribat a pensar sobre Déu d'aquesta manera. Mostra'm tu el teu home i jo, per la meua banda, et mostraré el meu Déu.» M'afanyo a dir que no estic pas fent un judici moral de tots els mancats de fe; però sí afirmant que alguna cosa falla a la societat, i de vegades en les persones, quan no hi ha fe.

Referint-se a les ideologies, el filòsof Fichte va

dir en una ocasió que «la filosofia que es tria depèn de l'home que s'és». Una cosa semblant pot passar amb la fe que es tria.

No és pas lluny aquest pensament de l'afirmació de Jesús que són «feliços els nets de cor: són ells els qui veuran Déu». La netedat de cor porta a la salvació i, per tant, a aconseguir «la visió de Déu» a la casa del Pare. Però no és pas menys cert que aquesta mateixa netedat fa possible i clara aquí, en aquest món, la mirada de fe mitjançant la qual Déu s'ha posat a l'abast de la nostra ment i del nostre cor.

La netedat del cor no afecta només el fet mateix de la fe, sinó la qualitat de la vida cristiana mateixa. Com a creients, sabem que la nostra fe depèn del nostre comportament. També aquí es compleix aquella antiga sentència que diu que cal viure tal com es pensa, si no es vol acabar pensant com es viu.

I en l'aspecte positiu, si bé tot creixement espiritual depèn d'un do de Déu, no cal dir que també el creixement en la caritat-amor, que produeix una netedat de cor creixent, ha portat els sants a l'experiència mística de Déu.

Dic tot això perquè la qüestió de la fe no depèn només de l'àmbit de la intel·ligència, sinó dels aspectes morals de la vida. I, si els nivells de moralitat baixen, la fe s'enfosqueix. Hi ha molts educadors que han viscut experiències de crisis de fe en adolescents i en joves, que no tenien gaire a veure amb la intel·ligència, sinó amb la vida moral. La nostra societat no tendeix precisament a clarificar -pel que fa a la moral- la visió de Déu.

El mateix bisbe citat abans afegia sobre aquest punt: «Déu és vist, efectivament, pels qui són capaços de mirar-lo, si tenen oberts els ulls de l'ànima. Perquè, certament, tothom en té, d'ulls; però n'hi ha que els tenen enfosquits i no veuen la llum del sol... Tot just hi ha el pecat en l'home, aquest ja no pot contemplar Déu.»

Procurar, per tant, la netedat moral de l'ambient és com obrir camins nets als homes perquè arribin a Déu.

PASQUA
JOVE '97

**Mestre,
a on
t'estàs?**

**Veniu
i ho
veureu.**

(Jo 1, 38 - 39)

Del 27 al 30 de març
al Seminari Menor Diocesà
a La Conreria (a prop de Tiana)

A partir de 16 anys

INSCRIPCIONS: de dilluns a divendres a er
 Jesús (Telf. 352.71.20 de 21h a 23h) ó a na
 Fátima (Telf. 232.29.31 de 13h a 15h).
ÚLTIM DIA PER APUNTAR-SE: 14/3/17

ORGANITZACIÓ: -Christífides Laic, Moviment per a la nova Evangelització,
obert als joves d'altres moviments i joves en general.
Consell de Cent, 474bis. Telf. 231 01 01
Presidirà les celebracions. Mn.Manuel Valls i Serra

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

- ☐ JOSEPH L. CULEBRAS HIDALGO
Bishop's House
P.O. Box 25
Hwange
ZIMBABWE..... 25.584 ptes.
- ☐ DOLORES SOLE
R. de San Jose
Carretera 6, Núm. 45-22
Bogotá, 8
COLOMBIA:..... 25.584ptes.
- ☐ P. FERDINAD GUILLEN
Ekoan, Kalasans-PP. Piarist
H-10. Cite Verte B.P. 185
Yaounde.
CAMERUN..... 25.584 ptes.
- ☐ P. JOAQUIN BONMATI
B.P. 6
Akono
KAMERUN..... 25.584 ptes.

Només 340 missioners reben «Catalunya Cristiana» a tot el món. La resta, esperen un padrí.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P. Tel.

L'import el faré efectiu mitjançant: ☐ xec que adjunto ☐ air postal

☐ Domiciliació segons la següent autorització:

Banc / Caixa Oficina

[illegible]

Entitat	Oficina	DC	C/C o Llibreta
---------	---------	----	----------------

Senyor director, li prego que atengui, amb càrrec al meu compte / a la meua llibreta, els rebuts que li presentarà.

«CATALUNYA CRISTIANA»

Signatura:

CATAFALMA CRISTIANA

CATALUNYA **CRISTIANA** c/ Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel. 490 59 88 - Fax 490 20 31

1. *Journal of the American Medical Association*, 1997; 277: 1033-1036.

Barcelona

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIÀ

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax 415 14 49

• **FRANCISCANS MENORS CONVENTUALS.**— Recés bíblic per a joves, el 28 de febrer i l'1 i 2 de març. S'inspira en la *Lectio Divina*, una manera d'entrar en diàleg amb la Paraula de Déu, al voltant del profeta Jeremies. Organitza la pastoral juvenil de la comunitat eclesial Sant Francesc d'Assís, c/ Bertran, 14, tel. 417 25 08. Demaneu pel P. Bernardino Hospital.

• **PARRÒQUIA DE SANT MIQUEL DELS SANTS.**— C/ Escorial, 163 - 08024 Barcelona. El 2 de març, a les 19.30, audició de la *Passió segons sant Mateu*, de J. S. Bach; versió per a solistes, cors i orgue, d'Eduard Mañé, sota la direcció de Juan Giral. Dintre de la commemoració del cinquantenari de la fundació de la parròquia.

• **CENTRE PASSATGE.**— Pte. Mercader, 13 - 08008 Barcelona. El 4 de març, a les 18.00, conferència a càrrec del P. Lluís Antoni Sobreroca, sobre *Els valors de la vida: la pau*. Per a més informació, tel. 215 15 99.

• **PARRÒQUIA DE LA SAGRADA FAMÍLIA.**— El 6 de març, a les 21.00, sessió plenària dels grups Reflexió i Diàleg, sobre el tema *L'agnosticisme*. Tindrà lloc als locals de la parròquia, c/ Provença, 450. Per a més informació, tel. 436 60 33.

• **HOMES DEL SAGRAT COR.**— El 6 de març tindrà lloc l'hora santa mensual a la parròquia de la Bonanova (sants Gervasi i Protasi), plaça Bonanova, 12, per a sacerdots, homes i joves. A les 12.15, trobada; a les 22.00, hora santa; i a les 23.00, Eucaristia. El 7 de març, per a religioses, dones i noies, a la parròquia de Sant Joan d'Àvila, Rambla Prim, 252 - 08020 Barcelona. A les 11.00, hora santa; a les 12.00, Eucaristia. El dia 6, participació a la Bonanova (autocar a les 21.00 per tornar a les 23.30); el dia 7, a les 18.00, hora santa per a religioses, dones i noies, i a les 19.00, Eucaristia.

• **PARRÒQUIA DE SANTA TERESA DEL NEN JESÚS.**— Conferències commemoratives del centenari de la mort de santa Teresa del Nen Jesús. El 6 de març, el Dr. Josep M. Martí i Bonet parlarà sobre *Camí*

d'amor segons santa Teresa de Lisieux i el bisbe Torras i Bages. El 13 de març, el Dr. Josep M. Rovira i Bellosó parlarà sobre *La relació de Teresa de Lisieux amb Déu*. Les dues conferències tindran lloc a les 20.00, al temple parroquial, Via Augusta, 68, tel. 237 31 53.

• **DIA MUNDIAL D'ORACIÓ ECU-MÈNICA DE LES DONES.**— El 7 de març se celebra el Dia mundial d'oració de les dones cristianes. A Barcelona tindrà lloc a la capella catòlica alemanya, c/ Avenir, 14 (entre c/ Aribau i c/ Alfons XII), a les 17.30. L'oració ha estat preparada per les dones cristianes de Corea del Sud amb el tema *Créixer com llavor que es converteix en arbre*. S'invita a tothom. Per a més informació: Maria Jesús Cañada, tel. 201 24 13.

• **ORATORI DE SANT FELIP NERI DE GRÀCIA.**— Conferències quaresmals. El 7 de març, a les 20.30, a càrrec del P. Aureli Boix, sobre *Pregar: posar junts la mirada en el Crist*. El 14 de març, a les 20.30, a càrrec de Mn. Joan Esteve Jerez, sobre *El Baptisme, fonament de la vida cristiana*.

• **XIII FÒRUM VIDA I EVANGEL·LI.**— Amb el lema «Drets humans: què n'has fet del teu germà?», tindrà lloc els dies 8 i 9 de març, al col·legi Joan XXIII de Bellvitge, l'Hospitalet de Llobregat. Per a més informació, secretaria del Fòrum, c/ Enric Granados, 2 - 08007 Barcelona, tel. 454 96 55 i 453 28 00.

• **ORDE DEL SANT SEPULCRE.**— Conferències quaresmals a la parròquia Major de Santa Anna, de Barcelona, els dies 10, 11 i 12 de març, a les 19.15. Predicarà el P. Ramon Domènech i Castells, cavaller de l'orde del Sant Sepulcre i vicari judicial adjunt de l'Arquebisbat, sobre el tema *El camí vers la Pasqua*.

Girona

• **TROBADA 1997-LA GENT PROHIBIDA.**— Tindrà lloc el 16 de març, a la pista coberta de Salt, pg. dels Països Catalans, s/n. - Girona. Organitzada pels Amics de Pere Casaldàliga, la parròquia de Sant Cugat i Justícia i Pau. Per a informació, adreceu-vos a la secretaria d'Amics del Bisbe Casaldàliga, c/ Riva-deneira, 6, 10è - 08002 Barcelona, tel. 93/317 61 67, o bé, a la parròquia de Sant Cugat de Salt, c/ Llarg, 56 - 17190 Salt (Girona), tel. 972/23 46 86.

AVÍS IMPORTANT
Preguem a les parròquies o comunitats religioses que vulguin anunciar els **CULTES DE SETMANA SANTA** que ens trametin la nota corresponent abans del proper **dia 12 de març**.
Gràcies per la vostra atenció.

CASA D'ESPIRITUALITAT DE LA GLEVA

Exercicis per a religioses a càrrec del P. Ramon Setó, religiós del Cor de Maria. Comencen el dia 21 de març abans de sopar i acaben el 29 de març després de dinar.

Informació al telèfon 857 04 54.

CATALUNYA CRISTIANA

Anuncia't amb nosaltres

Tel. 490 59 88

JAVIERADA

E.J.E. organitza autocars per anar al Castillo de Javier (Navarra)

Inscripcions els dimecres de 5 a 8 de la tarda
c/ Canuda, 4, entll., 1a
Tel. 317 17 90

SOLIDARITZA'T AMB L'ASSOCIACIÓ ESPANYOLA CONTRA EL CÀNCER

Rebem constants sol·licituds de malalts oncològics que necessiten llits clínics i cadires de rodes.

Agrairíem a les persones que ens les puguin facilitar o ajudar econòmicament, que es posin en contacte amb:

Associació Espanyola contra el Càncer
Tel. 200 22 78 - 200 20 99 - Fax 200 49 24
Pregunteu per la Srta. Toñi

opinió

Zoom

Les arts marciais no són matèria reservada als professionals militars, ni als membres de la policia o als jugadors de futbol obligats a saber esquivar l'envestida del contrari. Són aptes i són a l'abast de tothom per saber, si cal, defensar-se de possibles agressors... Així ho han entès aquests clergues de la diòcesi britànica de Peterborough que s'han inscrit en un curs intensiu de defensa personal organitzat per la policia de Northampton.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Confondre la 'gimnàsia' amb la magnèsia

Una simple grip del Papa, agafada a primers de febrer, va motivar algun comentari fora de lloc, o d'altres amb manipulacions polítiques. Vegem dos exemples.

Sobre les paraules del Sant Pare, «Déu pot encara curar, si es resa demanant-li-ho», que va pronunciar en l'audiència general un cop restablert de la grip, el diari *El País* (10-II-97), digué que aquesta invitació a la pregària resulta perillosa a

Itàlia. La raó: una petita estatua de la Mare de Déu a Civitavecchia que, segons el seu propietari, plora sang. *El País* està preocupat per l'ortodòxia, perquè el miracle —diu— ha originat un comerç desorbitat d'estampes, medalles i petites imatges que només afavoreix l'economia dels veïns de Civitavecchia. El rotatiu barreja conceptes i esdeveniments. Confon la gimnàsia amb la magnèsia.

Un altre cas. L'expresident del Govern espanyol, Felipe González, amb ironia andalusa, el 12 de febrer feia unes declaracions polítiques contra Aznar. Entre altres coses va dir que el Papa «va agafar la grip tot just després de saber que havia de rebre el Sr. Aznar, però que l'endemà d'haver-se cancel·lat l'audiència pontifícia, el Papa s'havia posat bo...».

Els acudits de l'expresident són proverbials. Aquesta vegada ha barrejat un plat combinat de

política i religió, que haurà estat saborós per a uns i indigent per a uns altres.

La sentència que acaba de fer pública el Tribunal Suprem en la qual estableix que l'alternativa a la classe de religió no ha de ser obligatòriament una assignatura de caràcter religiós, ni avaluable, ha disgustat l'Episcopat espanyol, les famílies cristianes i el mateix Sant Pare. La sentència desfavorable del Tribunal pot fer refredar la propera audiència del Papa amb el Sr. Aznar. No seria gens estrany que, comentant la trobada, Felipe González digués que el Papa s'ha refredat de nou, però que, aquesta vegada, sent el disgust tan greu, el quadre clínic de la seva grip ha passat a ser irreversible...

No sé si s'han fet altres comentaris sobre la indisposició passatgera del Sant Pare, però certament que no n'hi havia per tant!

La personalitat i trajectòria de Joan Pau II captiva fins i tot col·lectius aliens a l'Església. Llàstima que a alguns només els interessa quan agafa una grip de quatre dies.

Tribuna

Marcel·lí Joan i Alsinella
Periodista

Mossèn Apel·les, la nostra creu

El director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, Jordi Vilajoana, va justificar dies enrere l'aparició en programes de TV3 de folklòriques i famoses, com ara Isabel Pantoja, Rocio Carrasco o Isabel Gemio, «perquè al nostre *star-system* no li interessa vendre l'exclusiva del naixement dels fills o d'un *nòvio* a Cuba; a Catalunya no hi ha personatges que els agradi aparèixer a les portades de la revista».

Probablement, Jordi Vilajoana té raó. Per sort, els espectacles circencs protagonitzats per rellevants membres de la faràndula, acompanyats de les exclusives corresponents a les revistes del cor, no acostumen a ser habituals a casa nostra. Tanmateix, algú potser hauria d'haver advertit prèviament Vilajoana que anés en compte, que des de fa uns anys un català a poc a poc s'està erigint en famós. Ben segur que milions de persones el reconeixen pel carrer, com si es tractés de la Pantoja o la Roció. Fins i tot, no es descarta que a als propers Jocs Olímpics o a la pròxima convenció del Partit Demòcrata dels Estats Units els acords de la *Macarena* vagin acompanyats per un nou moviment de ball, amb les mans entrellaçades. Unes mans ben blanques que habitualment són enregistrades en un primer pla per moltes cadenes de televisió. Ens estem referim, és clar, al nostre capellà de la tele, mossèn Apel·les.

De tímid i esporàdic col·laborador d'aquest setmanari —tot i que, quan li ha convingut, s'ha presentat com a corresponsal de *Catalunya Cristiana*—, ha passat a ser un dels personatges mediàtics més coneguts. Inevitablement, allà on va deixa una estel·la de polèmica i d'enrenou, amb expulsions del plató incloses. Com si es tractés d'un heroi d'un còmic o del protagonista dels acudits de qualsevol dels nostres dibuixants, de tant en tant, en fa alguna de sonada. «Ja saps l'última de l'Apel·les? Doncs, l'altre dia va tornar a sortir a...» Aquest diàleg, una i altra vegada, es reproduïx en moltes de les nostres comunitats i consells pastorals. Però, dissortadament, el fenomen Apel·les no en té res, de divertit. «Les seves opinions i la manera d'expressar-les han provocat la perplexitat de molts catòlics», reconeixia fa unes setmanes la Conferència Episcopal espanyola per mitjà d'una nota de premsa. Perplexitat és, encara, una definició massa suau i es podria completar amb enuig i disgust profunds. Perquè, en definitiva, el fons de la qüestió és prou greu: per a milions de persones que han pogut veure les seves intervencions a la televisió, Josep Apel·les, vestit amb sotana o *clergyman*, representa l'Església, quan, senzillament, no és així.

Josep Apel·les de Santolària va intentar ordenar-se, sense èxit, de prevere a Catalunya. Després de ser

expulsat dels seminaris de Barcelona i de Tortosa, va trobar recer a Florència, en una minúscula societat de vida apostòlica de tendència ultraconservadora. Des que va ser ordenat capellà ha sovintejat les aparicions públiques en actes oficials, recepcions i celebracions socials de tota mena. Paral·lelament, va iniciar la seva fulgurant carrera mediàtica per tot l'Estat, sempre en debats televisius al voltant de temes centrats en la moral sexual. Les seves histriòniques intervencions —maniquees, agressives, intolerants i patètiques— han provocat sempre terra-bastall i refús. Només els darrers mesos, ha estat expulsat del debat *Parle vostè, calle vostè* del Canal 9 i més recentment del flamant programa de Tele 5 de Xavier Sardà, *Moros y cristianos*, on va arribar a sortir brandant un fuet a la mà. Segurament, gràcies a aquests darrers incidents, els seus honoraris es deuen haver disparat; el setmanari *El Temps* revelava que fa temps ja cobrava 150.000 pessetes per programa.

No tinc cap dubte que aquest paradoxal personatge té molta barra i que s'hi ha abonat sense cap escrúpol. Però, òbviament, no se li pot atribuir tota la responsabilitat. En el fons, Josep Apel·les no hauria esdevingut un famós membre del nostre *star-system* sense la valuosa col·laboració dels creadors i directors d'uns debats televisius que només cerquen augmentar l'audiència. Tot s'hi val, per tenir més audiència, encara que s'hagi d'escarnir l'Església mitjançant un «actor» esperpèntic, que només es representa a ell mateix amb les seves invectives i els seus anàtemes. No poden defensar-se després amb excuses banals —«el programa se'n n'ha anat de les mans»— perquè la majoria d'aquests debats es dissenyen, justament, per atiar els insults, el sensacionalisme, la morbositat i, per damunt de tot, la polèmica.

Per fi, l'arquebisbat de Barcelona ha emès un comunicat públic en què critica l'actuació de mossèn Apel·les i l'ha advertit que s'abstingui de participar en debats televisius. Al capdavant, el problema és nostre o, si més no, té el seu origen en una persona sorgida del planter. Els mitjans de comunicació li han servit de trampolí per al seu malaltís afany de protagonisme, a costa, però, de la seva pretesa condició de portaveu de l'Església. L'impacte negatiu que representa per a la credibilitat de l'Església supera amb escreix altres escàndols o, per exemple, les controvertides opinions que s'expressen en algunes tertúlies de la Cope. Per això, l'actuació impune de Josep Apel·les s'ha d'aturar, sigui com sigui. Per respecte als cristians a qui ell es pensa, erròniament, que representa i per respecte a la resta de ciutadans que perceben un missatge distorsionat i manipulat de l'Evangeli.

Impromptu

Oriol Camps

La vaga

El dret a la vaga és inqüestionable. Es un dret que reconeix la Constitució de l'Estat espanyol, i la gran majoria de constitucions del món civilitzat.

Però penso que, si bé el dret a la vaga és inqüestionable, ¿ho són moltes vegades els motius que l'origenen? Perquè em sembla que no és motiu declarar-se en vaga així que s'inicien les converses per resoldre un problema o fer realitat una aspiració, només per fer «pressió». No és motiu el fet que una minoria vulgui aconseguir un benefici, a vegades més enllà de les possibilitats reals, i arrossegui tots els altres del mateix ram, desvirtuant el dret a la vaga, transformant-la en una imposició.

La vaga és justa quan s'han exhaurit tots els procediments d'entesa. Però els organitzadors de vagues haurien de tenir en compte els perjudicis que poden originar a tots aquells que no hi tenen res a veure. I que no es pot invocar solidaritat, perquè la solidaritat ha de sentir-se. Mai no es pot imposar.

Parlant de vagues, recorde la vaga més justificada i divertida que s'ha fet al nostre país: la vaga de tramvies. No va ser de tramvaires precisament, sinó d'usuaris. I tot per cinquanta cèntims d'augment del bitllet que el govern havia autoritzat o imposat, com es vulgui mirar. Com que era una vaga justa, els usuaris la varen guanyar!

Humor

DECIDIDAMENT, FARÉ UNA PLATAFORMA DE DEFENSA DE MI MATEIXA!

Cartes del lector

□ Catalanitat de la nostra Església i «koinonia»

Sr. Director,

El tema de la catalanitat de la nostra Església i de la Conferència Episcopal catalana darrerament ha donat matèria per escriure diversos articles. Jo ara només voldria puntualitzar una qüestió que va tocar el director de *Catalunya Cristiana* al «Llindar» del 9 de gener passat, quan parlava de «La necessitat de la 'koinonia' mútua». Sincerament, no veig que la constitució d'una Conferència Episcopal catalana, separada de l'espanyola, hagués de suprimir la *koinonia*. És més, precisament en aquest cas és quan es manifesta l'autèntica *koinonia*. Precisament perquè no hi ha lligams jurídics, els lligams són espirituals, de fe, de comunió, de comunicació fraterna de visions, de necessitats, de resultats, etc. I això, evidentment, tant amb la Conferència Episcopal espanyola com amb la portuguesa o amb la francesa, etc. Perquè, quan l'articulista diu que «una Conferència Episcopal és un instrument col·legial i de cooperació entre els pastors de les Esglésies particulars d'una determinada àrea geogràfica» —i això ho diu referint-se a l'àrea geogràfica espanyola (que potser Catalunya no és una determinada àrea geogràfica?), per què no fa entrar en la mateixa Conferència Episcopal espanyola els bisbes portuguesos? Portugal forma part de la península ibèrica —una autèntica àrea geogràfica— tant com Catalunya.

Els antics bisbes, i sobretot els caps d'Esglésies, com els metropolitans, els patriarques (i això és vigent encara a Orient, on l'Església no té el caràcter monàrquic i unitari d'Occident), en ser elegits, enviaven

lletres de comunió als caps de les altres esglésies germanes. És aquesta, la *koinonia*. Una Església «catalana» independent de l'espanyola pot estar en plena comunió amb aquesta, sense dependre'n. Una Església ortodoxa que es proclama autocèfala (amb el reconeixement subsegüent dels altres patriarcats) no s'aïlla pas, viu ella mateixa i roman en plena comunió amb les altres Esglésies. Jurisdicció i *koinonia* són dos termes molt diferents.

SEBASTIÀ JANERAS
Barcelona

□ Els catòlics som totalment responsables

Sr. Director,

Moltes vegades m'he formulat aquesta pregunta i l'he reiterada cada any quan les diferents diòcesis sol·liciten la nostra col·laboració per al sosteniment de la nostra Església, Església en majúscula, aquesta Església a la qual en tantes ocasions, tot i que a vegades discretament, reitem el nostre amor.

Cada mes o trimestralment abonem les quotes d'un club o d'una associació amb la finalitat de cooperar al seu sosteniment i cobrir les despeses del seu personal i, en conseqüència, gaudir dels seus serveis. També paguem les quotes a una comunitat de propietaris per cobrir les seves despeses i, a més, fem

efectives les quotes extraordinàries per a les millores o reparacions. Així mateix fem efectives les quotes d'unes assegurances per rebre uns serveis, per al nostre cos, per quan faci falta.

I així podríem citar molts compromisos que tenim en la nostra vida quotidiana, però, pel que fa a l'Església ens limitem a deixar unes monedes, a vegades molt petites, els dies festius quan assistim a l'Eucaristia.

L'Església, la nostra Església, precisa un sosteniment de les seves instal·lacions i precisa de personal, presbiteral i seglar, personal al qual cal cobrir les seves necessitats.

El millor sistema per cobrir aquestes necessitats és subscriure una quota fixa mensual o trimestral, és a dir, fer-se soci, donar el nostre nom i deixar de ser un feligrès anònim.

Penseu i valoreu els serveis que rebeu de l'Església i pagueu una quota dins de les vostres possibilitats.

Els catòlics no hem de donar «caritat» quan assistim a l'Eucaristia, hem de ser totalment responsables i una manera de demostrar la nostra fe, la nostra responsabilitat i el nostre compromís és subscriure una quota.

VICENÇ ALBALAT i BONAFONT
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Pregó eclesial d'informació i opinió (1-II-1997)

Pensar des de la diferència

Les Jornades Catalanes de Teologia ja són tradicionals. Enguany, és l'any que fa trenta, són ja 32 les sessions celebrades i han tingut lloc a Sant Vicenç de Llavaneres, els dies 27 i 28 de desembre de 1996. Poden considerar-se com una altra veu de la teologia catalana. «Altra», no en el sentit de divergent o oposada a la que es professa aquí —no sé si amb gaire diàleg— en les institucions docents de teologia. De fet, molts dels assistents i ponents són professors en aquelles mateixes institucions. «Altra» es refereix més a la manera absolutament dialogal de tractar els temes, en l'aportació d'intuïcions, de pensament propi, en la presència i aportació de pastors i creients preocupats per entendre en la fe i perquè s'anuncii intel·ligiblement, però sense abaixar el llistó teològic.

El tema de l'última sessió ha estat: «Pensar des de la diferència.»

Les ponències han assenyalat la necessària relativitat de tot coneixement científic i la necessitat de procedir per hipòtesis i aproximacions, en un camí sempre obert. I s'han presentat exemples de la ciència biològica, filosòfica i geològica.

Retalls

El coneixement de la fe

Déu és més gran que qualsevol concepte o descripció que puguem fer-nos-en, les expressions humanes són inadequades per expressar la veritat de Déu i, encara, l'objecte últim de les formulacions de fe no són els enunciats, sinó la vivència en la persona i la comunitat. La forma, doncs, com ens arriba la revelació divina demana per ella mateixa una última concreció, un pas més, per part de la persona i la comunitat. Una concreció personal o col·lectiva que cal decidir, «elegir» (aquest és el sentit originari de la paraula heretgia).

Les cultures canviants i les noves filosofies proporcionen noves vivències i noves concepcions de la realitat. Per això, l'aportació al nucli de la doctrina revelada sempre es fa des de la diferència, i pot ser una novetat en harmonia amb el nucli revelat, o quelcom incompatible. Els límits entre aquestes dues posicions són poc precisos. De vegades calen molts anys per veure-hi clar. Però sense aquesta dialèctica nucli-innovacions, el nucli esdevé congelat i la innovació buida i erràtica.

Algunes expressions dels ponents i del diàleg

- El dogma ha de poder ser discutit per ser clarificat i enriquit. Si no és així, el dogma mata.
- La Revelació és tancada, però l'experiència de la fe

sempre és nova, sempre queda oberta.

- El magisteri no té altra font que expressar la fe de la comunitat.

- En qüestions de doctrina de fe no posseïm els fins, sinó els mitjans, que són caducs.

- El magisteri que no és capaç d'aprendre, no és capaç d'ensenyar.

- L'heretgia ha d'existir (1Co 11,19) per veure si som capaços de superar la prova.

- El pensament diferent només pot existir enfront d'un pensament camí, si no, és la bogeria.

- El pensament integrista vol mantenir un concepte ahistòric de la veritat.

- Unitat de fe i pluralitat de filosofies: necessitat de tempteigs i d'experiències en diferents àmbits culturals.

- El paper de la filosofia és central en l'elaboració de la teologia. Hi ha un gran dèficit de filosofia moderna en els teòlegs. Perill d'assumir filosofies de «contraban», i desorientació.

- L'actual proliferació de manuals de teologia és signe d'inseguretat i desig d'immobilisme.

- Sant Pau no condemna mai ningú per heretgia.

- De Roma han aconsellat als bisbes que no parlin gaire de la infal·libilitat.

- Moltes vegades la veritat abans de temps és declarada herètica: per concupiscència de seguretat i autodefensa i perquè el grup sempre és lent a incorporar els canvis.

- La necessitat o pressa per sortir a l'encontre de l'error és causa de declaracions precipitades, que a la fi també resulten inexactes.

■ **Francesc Vergés Tuset**

església en el món

Vaticà

El pare Balasuriya, excomunicat per desviar-se de la fe catòlica

■ El Papa aprova la decisió de la Congregació per a la doctrina de la fe

ROMA.— El llibre *Maria i l'alliberació de l'home*, del pare oblat de Sri Lanka Tissa Balasuriya, ha provocat que la Congregació per a la doctrina de la fe declari que el prelat s'ha desviat de la veritable fe catòlica, ha incorregut en pena d'excomunió *latae sententiae* i, per tant, no pot ser considerat teòleg catòlic. Una de les tesis que sembla defensar Balasuriya és la negació dels dogmes marians.

El cardenal Angelo Sodano, secretari d'Estat del Vaticà, va enviar en nom de Joan Pau II una carta al pare Tissa Balasuriya en què assegurava que el Papa «ha seguit personalment les diverses fases del procediment adoptat per la Congregació per a la doctrina de la fe, presidida pel cardenal Ratzinger, ha examinat el seu escrit i ha aprovat expressament la notificació que l'esmentada congregació ha dictat».

El superior general dels Oblats de Maria i els germans de Sri Lanka, companys del pare excomunicat, esperen ara la decisió del tribunal romà de la Signatura Apostòlica —on ha presentat recurs Balasuriya— que s'ha de pronunciar sobre la validesa jurídica de la intervenció del Papa. Segons els religiosos de Sri Lanka, «és molt trist que aquesta mesura arribi fins a l'excomunió».

Un punt fonamental del pensament del pare Balasuriya és la negació dels dogmes marians i del pecat original,

que considera una producció del pensament teològic occidental. El pare oblat tampoc no reconeix la infal·libilitat del Sant Pare.

El procés ja ve de lluny. El 5 de juny de 1994, la Conferència Episcopal de Sri Lanka va afirmar que el llibre *Maria i l'alliberació de l'home* contenia afirmacions incompatibles amb la fe de l'Església. Com que malgrat el comunicat, el llibre se seguia difonent, la Congregació per a la doctrina de la fe va decidir intervenir en un procés que ha culminat amb l'esmentada notificació.

Des del 14 de març de 1995, en què va fer pública la seva resposta, el pare Tissa Balasuriya ha reafirmat les seves posicions i ha sostingut que les observacions de la Congregació havien malinterpretat i falsificat el sentit de les seves posicions doctrinals. És per tot això que el pare oblat va presentar recurs davant de la Signatura Apostòlica.

C.C.

El pare Balasuriya amb el polèmic llibre.

Cicle de conferències sobre fe i cultura al Col·legi Espanyol

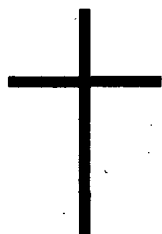
■ Es fan cursos sobre temes polítics, econòmics i ètics

ROMA.— El Pontifici Col·legi Espanyol organitza el tercer cicle de conferències sobre fe i cultura. Es tracten temes polítics, econòmics i ètics. La intenció és donar criteris als alumnes per entendre què passa avui a l'Estat espanyol i què passarà en un futur més o menys immediat. Les primeres conferències van ser el 14 i 21 de febrer i la propera, el 7 de març.

Tres són les conferències que es fan: «La fi de la política: la tendència general a la privatització dels comportaments»; «Un gran canvi de sentit: la moneda única europea», i «Solidaritat i justícia en un món obert». Pel que fa als conferenciants, gaudeixen d'un notable prestigi dins de la seva especialitat.

En una nota publicada pel Col·legi Espanyol, es justifica el motiu dels cursos. «És imprescindible tenir espais de diàleg entre fe i cultura amb l'objectiu de donar un sentit esperançat i lúdic a la vida dels homes del nostre temps. El diàleg i l'escolta sense condicions afavoreixen la recerca de l'única veritat, aprenen les postures i enriqueixen ambdues esferes de sentit. El Col·legi vol oferir als seus alumnes i amics aquest àmbit de formació complementària per tal que fructifiquin en l'Església i la societat de l'Estat espanyol.»

C.C.

Us encomanem de pregar el Senyor per

JOAN ARMENGOU i SAÑAS

Col·laborador d'Amics de Catalunya Cristiana
perquè habiti a la casa del Pare.

Se celebrarà una missa en sufragi de la seva ànima el proper dia 4 de març a les 8 del vespre a la parròquia de Santa Anna.

L'Església francesa s'enfronta al repte d'acollir un milió de joves

■ El Papa participará en la Jornada Mundial de la Juventut

PARÍS.— Després dels èxits de les convocatòries anteriors, ara és l'Església francesa la que s'enfronta al repte d'acollir els milers de joves (alguns n'esperen un milió) que participaran amb Joan Pau II en la dotzena Jornada Mundial de la Joventut. L'Església francesa haurà de demostrar la seva vitalitat i capacitat d'organització del 19 al 24 d'agost, dia en què tindrà lloc la jornada.

La majoria dels milers de joves convocats es reuniran a les històriques ciutats de Chartres i Reims, d'on marxaran cap a París. Enguany, la capital de França serà l'encarregada d'acollir els joves provinents de tot el continent, amb representacions dels altres racons del món, com va passar a Denver, a Czestochowa, o a Santiago de Compostel·la.

Els bisbes francesos van seleccionar la Comunitat Emmanuel, i la seva seu a Paray-Le-Monial, per convertir-se en un dels centres d'acollida dels joves, que vulguin ajuntar-se amb els seus membres durant els actes de la Jornada. La comunitat ha organitzat cinc rutes de peregrinació, cadascuna de les quals sortirà d'un santuari europeu.

Els joves que ho vulguin podran parti-

cipar en unes reunions preparatòries que es faran en els santuaris. Des d'allí marxaran a peu cap a París, en una peregrinació que ja és tradicional per als joves francesos.

El dia 19 d'agost es farà una vetllada d'oració a Bercy, a prop de la capital francesa. Des de llavors i fins al 24 d'agost, quan se celebrarà la Jornada Mundial de la Joventut amb la participació del papa Joan Pau II, els joves seran acollits per la Comunitat Emmanuel, que també ajudarà els peregrins al llarg de tot el recorregut.

De la seva banda, el papa Joan Pau II va enviar un missatge a la joventut francesa: «En tots els continents, els joves volen donar un sentit veritablement humà a la seva formació, al seu treball, a la seva vida personal i social. Estan buscant una nova forma de vida, més fraterna, més

Jornada de la Joventut francesa davant de la catedral de Notre-Dame de París.

bella, més justa. N'hi ha molts que encara no coneixen la cara de Crist per preguntar-li: "Mestre, on vius?" A vosaltres que li feu aquesta pregunta, ell us respon: "Veniu i veieu." Aneu, d'una manera audaç, a l'encontre de Crist. Sereu transformats pel seu

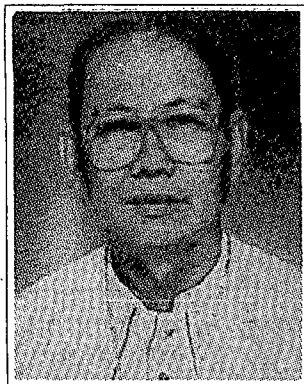
amor. Prego per vosaltres; us invito a pregar cada dia amb mi perquè el Senyor us concedeixi l'audàcia i la seguretat de posar tot el vostre esforç al servei de la civilització de l'amor.»

C.C.

Filipines

El bisbe De Jesús, assassinat pels integristes a les Filipines

MANILA.— El bisbe catòlic Benjamí de Jesús va ser mort d'un tret a mans del grup fonamentalista Abu Sayyaf, segons un testimoni ocular dels fets. L'assassinat va tenir lloc el dimarts 4 de febrer davant de la catedral del Carmel de Jolo, a 950 quilòmetres de Manila, la capital de Filipines. De Jesús era vicepresident de la Comissió Episcopal per al diàleg interreligiós.

Benjamí de Jesús.

Monsenyor De Jesús, de 56 anys, també estava des de 1992 al cap del vicariat apostòlic de Jolo-Sulu, a l'extrem sud de l'arxipèlag. El papa Joan Pau II ha expressat la «fervent esperança que aquesta tragèdia inútil, amb el sacrifici d'un veritable servidor de la pau i un incansable treballador per a l'harmonia entre tots els sectors de la població, indiqui clarament la inutilitat de la violència i dirigeixi tothom

cap al camí de la comprensió i del diàleg».

Ràdio Vaticana va dir d'ell que era estimat i respectat tant pels cristians com pels musulmans de l'arxipèlag de Sulu pel seu esforç per a la pacificació de les tensions religioses. El president de la Conferència Episcopal filipina, Óscar Cruz, també ha des-

tacat que De Jesús «era un home de Déu, un home de pau».

D'altra banda, Mons. Antonino Nepomuceno va morir divendres 14 de gener quan l'avioneta en què viatjava es va estrellar, així com els altres tres ocupants, segons va informar el provincial de l'Estat espanyol dels Missioners Oblats, on pertanyia el prelat. L'accident va tenir lloc quan tornaven de Jolo, on havien assistit a l'enterrament de monsenyor Benjamí de Jesús.

C.C.

NOVETATS SETMANA SANTA

SEMANA SANTA, EL CAMINO

Josep Lligadas

Col. Emaús, núm. 24

76 pàg., 650 ptes. (Publicat també en castellà)

Per ajudar a reviure aquests dies i què signifiquen per a nosaltres ara: per celebrar-los a través de la litúrgia i de la pregària personal. Com una guia espiritual, bíblica, litúrgica.

J. Lligadas —com ho féu en anteriors Emaús per a l'Advent o Nadal, llibres amb diverses edicions— presenta el camí de Setmana Santa, per a aquells cristians que el vulguin seguir millor personalment o vulguin ajudar a altres a fer-ho.

PREGÀRIA DEL DIVENDRES I DISSABTE SANT

Col. Celebrar, núm. 49

72 pàg., 450 ptes. (Publicat també en castellà)

Per viure aquests dies amb més intensitat, l'Ofici de la Lectura i els Laudes (antic Ofici de Tenebres) ofereix una especial riquesa.

Aquest llibret —preparat per J. Lligadas— vol facilitar el seu rés comunitari o, en el seu cas, personal. Amb els seus diferents elements (salmes, lectures, etc.)

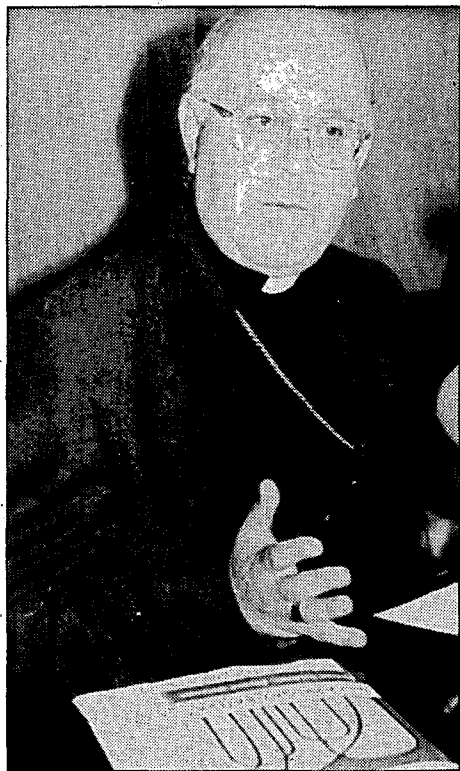
CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneyra, 6, 7 (matins) - 08002 BARCELONA
(Tel. 93 / 302 22 35 - Fax 93 / 318 42 18)

Espanya

«La violència només deixa darrere seu mort i patiment»

■ El bisbe de Bilbao expressa la seva repulsa per l'assassinat d'un policia nacional

BILBAO.— Durant el funeral, celebrat el 18 de febrer passat, pel policia nacional Modesto Rico Pasarín, el bisbe de la diòcesi, Mons. Ricardo Blázquez, i el seu bisbe auxiliar, Mons. Carmelo Echenagusia, van expressar el seu dolor i la seva repulsa davant d'aquest nou acte terrorista.

Mons. Blázquez va condemnar amb firmesa els últims actes terroristes.

«Com a bisbes d'aquesta diòcesi de Bilbao i com a ciutadans d'aquest poble, ens sentim profundament corpesos, com tots vosaltres, per aquest nou acte terrorista que ha costat la vida al policia nacional Modesto Rico Pasarín», va afirmar Mons. Blázquez. El prelat va manifestar el seu sincer testimoni de dolor a la dona del difunt, als pares i altres familiars i amics. «Confitem —va dir— que aquestes paraules, nascudes al fons del nostre cor, suposa-

ran algun suport al vostre dolor, igual que les que us envien tantes persones de bona voluntat.» També va tenir paraules per als companys del policia nacional assassinat que «pateixen aquesta mort amb especial proximitat» i va tornar a condemnar «sense cap pal·liatiu aquesta nova expressió del terrorisme».

La vida de l'ésser humà és sagrada

«Des d'aquest recinte sagrat —va remarcar el bisbe de Bilbao— afirmem amb claredat i energia que aquesta mort violenta ofèn greument Déu, perquè la vida de tot ésser humà sempre és sagrada. Recordem, ara i aquí, el manament de Déu: 'no mataràs'.» Durant la celebració del Dimecres de Cendra, Mons. Blázquez va manifestar que «prendre justificar la mort violenta, o aduir

pretextos, o suggerir comprensió, o recaptar recolzament, és enviliment». Va subratllar que a la pau s'hi arriba per camins de pau i que «la violència només deixa darrere seu mort i patiment».

El prelat de la diòcesi de Biscaia va reivindicar la força de la pregària davant de Déu tant per als morts i les seves famílies, «perquè trobin consol», com per a aquelles persones que assassinin, «perquè Déu els ajudi a descobrir tot l'horror que produeixen amb els seus actes». Finalment, Mons. Ricardo Blázquez va acabar el seu breu parlament amb aquestes paraules: «Que el Senyor doni el descans i la vida al nostre germà Modesto. I a tots nosaltres, el valor de l'esperança per continuar treballant, amb serenitat i constància, per aquesta pau que tots necessitem tan urgentment.»

C.C.

canvia la teva vida

per canviar el món

Mans Unides

Rambla de Catalunya, 32, 1r, 1a
08007 Barcelona Tel. (93) 487 78 78
Internet: www.seker.es/munidas
Directe al tercer Món

• Mans Unides té més de trenta anys d'experiència en finançament de projectes al Tercer Món i en sensibilització de l'opinió pública.

• Ha dut a terme més de 15.000 projectes (hospitals, escoles, cooperatives agrícoles, etc)

Fes-te soci col·laborador de Mans Unides i coopera amb nosaltres. Gràcies.

Retallar i enviar a **Mans Unides:**

Rambla de Catalunya 32, 1er 1a. 08007 BARCELONA

Sí, desitjo col·laborar amb Mans Unides amb una aportació de:

- ☐ 3.000 ptes. perquè sis nens disposin d'aigua neta i potable
☐ 5.000 ptes. perquè una família disposi d'eines de cultiu
☐ 10.000 ptes. per a la construcció d'un pou
☐ 20.000 ptes. per a reforestació
☐ ptes.

cada ☐ mes ☐ trimestre ☐ any o com a ☐ donació única (marcar l'opció escollida)

Nom i Cognoms

Adreça

Tel.

C.P.

Població

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Banc / Caixa Oficina núm

Adreça del Banc o Caixa

Codi Postal Població

Compte/ Llibreta núm.

Srs: els prego que amb càrrec al meu compte o llibreta, facin el favor de fer efectiu el rebut (o rebuts si és el cas) que, al meu nom, i per la quantitat abans indicada els presenti **Mans Unides.** Firma

..... de 199

La seva aportació desgrava l'IRPF

On són els pecadors?

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La Quaresma és un temps tradicionalment marcat per l'exhortació a la penitència i a la reconciliació, tant en l'aspecte d'exercici d'aquestes virtuts com en l'aspecte sacramental. És «un temps favorable» per les dimensions penitencials de la vida cristiana.

Tanmateix, cada vegada ens costa més determinar en què som pecadors. No ens és difícil reconèixer d'una manera general que «som pecadors», però ho és més clarificar en què «hem pecat». Els nostres exàmens de consciència es fan sovint amb una certa imprecisió, amb dubtes sobre els nostres actes, potser amb exculpacions de les determinacions que, àdhuc reconeixent que no són el que haurien de ser, no acabem d'admetre que siguin pecaminoses.

El que ens passa examinant la nostra consciència, ens passa també amb una relativa freqüència en el moment de fer judicis objectius sobre les accions d'altres persones. Podem passar d'un judici de compensació que desplaça l'atenció (aquest tal fa això, però

és tan bona persona!...), a una actitud de distància (aquest tal fa això, és el seu problema, ell sap per què ho deu fer...).

Ben cert, no es tracta pas de judicar les intencions i les persones: el judici és del Senyor. Però els fets com a tals sí que són judicables en la seva validesa moral. I el judici conscient sobre les nostres accions i intencions ens pertoca a nosaltres, a la llum de la veritat de Déu. Sense aquesta veritat de Déu, com és possible fer examen de consciència?

Una reflexió important

Amb motiu dels esdeveniments lamentables que commocionaren Bèlgica i el món sencer, abans de Nadal, i després de la marxa pacífica i silenciosa de 300.000 persones pels carrers de Brussel·les per manifestar repulsa i solidaritat alhora, el cardenal Danneels va publicar una llarga reflexió, de la qual em sembla interessant recollir-ne un paràgraf. Es tracta d'un autèntic examen de consciència col·lectiu, que

bé podem llegir amb tota actualitat des de nosaltres mateixos. Heus aquí el text:

«Hi ha una pregunta que encara no té resposta: per què no hem reaccionat més aviat?...

De fet, no ens resignem pas fàcilment a sacrificar el nostre mite de la innocència. Diem: Nosaltres no som pas 'males persones'!...

Per què hem oblidat de reconèixer que som pobres pecadors? Estem disposats a fer moltes coses, però molt poc a confessar el nostre pecat.

Estem molt convençuts que nosaltres mateixos hem de determinar el que és lícit i el que no n'és. No és, tal vegada, precisament això el que l'home fa des del paradís? Ens molesta força que ens ho diguin altres: els pares, els mestres i els educadors, les autoritats civils. És així. Però fins i tot de part de Déu ho escoltem ben a contracor. Tenim el sentiment que això ens rebaixa. Però tampoc, d'altra banda, tenim cap inclinació a dir-ho als altres: cadascú, amb tota autonomia i tranquil·litat pot edificar i habitar en el petit

temple de la 'seva' moral. Cap necessitat en aquesta matèria d'uns plans urbanístics o distribució del territori que vinguin de dalt...

Tenim por.—i, val a dir-ho, aquesta por no és imaginària—tenim por certament que, si militem a favor de principis i de codis de conducta més aviat exigents, podem quedar encerclats per determinats grups que han inscrit en la seva bandera altres objectius molt menys bonics. Aleshores, preferim callar. Però, de fet, no és pas bona cosa deixar la proclamació de la moral només a aquests 'predicadors'.

També tenim altres prevencions: no volem fer d'incorregibles guardians de la moral. Pensem: no serem hipòcrites, si de fet amb prou feines som capaços de fer el que prediquem? D'altra banda, per on cal començar? La casa de la moral crema per tots costats, i el vent, des dels quatre punts cardinals, atia les flames!

Resultat de tot això: ens trobem, ara mateix, atrapats en una situació en la qual allò que és intolerable és tolerat, i acceptat allò que és inacceptable.»

El text del cardenal Danneels s'inscriu en un context precís, i el conjunt de la carta pastoral és molt ric i ampli. Però la seva reflexió és una bona pauta per fer-nos pensar en l'examen de consciència.

La Bíblia a l'abast

Nosaltres prediquem un Messies crucificat

(1C 1:22-25)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Revelació i revelacions

De Déu únicament sabem allò que ell ens n'ha dit. Ens ho ha dit amb el llenguatge de la vida. Ell ha entrat en la nostra història i caminant amb nosaltres ens ha anat revelant qui és ell en relació amb nosaltres. La plenitud del Déu-caminant-amb-la-humanitat és Jesucrist. Ell és la revelació plena de Déu. Paraula viva, exacta i total posada al nostre abast. I és el que és, el qui ha estat crucificat, mort i sepultat i que ressuscità el tercer dia. El que Déu, doncs, ens ha revelat d'ell és una creu que, havent servit per ajusticiar-hi l'inocent, ha acabat buida perquè l'home-Fill-de-Déu, Jesús, ha ressuscitat i ha estat constituït *Kynos*: Senyor. Això és el que sant Pau predicava i el que nosaltres hem de dir a l'hora d'evangelitzar. Puix Crist l'envia a ell i ens envia a nosaltres, «a anunciar l'evangelí, sense recórrer a un llenguatge de savis, perquè la creu de Crist no perdi la seva força» (v.17). Però és quan diem Déu així, que entorn nostre es produeix l'escàndol i ens tenen per

absurds. Llavors ens sotja la temptació de suplir la revelació de Déu per les nostres visions. Hem arribat a una predicació teoricopràctica que no tan sols no interessa a ningú, sinó que és pedra d'ensopec per a tothom. «Els qui van a la perdició tenen per un absurd la doctrina de la creu, però per a nosaltres, els qui ens salvem, és poder de Déu» (v. 18). A la humanitat que va a la deriva i cerca anguniosament l'alliberament de l'home integral, només pot salvar-la la Bona Nova de la seva Resurrecció.

La creu, revelació de Déu

Déu s'ha volgut revelar del tot en el misteri de Jesús mort i ressuscitat. «Nosaltres prediquem un Messies crucificat, que és un escàndol per als jueus, i per als altres —els grecs— un absurd» (v. 23). Els jueus demanaven signes prodigiosos. Quin miracle fas i creurem en tu? Era el repte que llançaven contra Jesús. I ell responia amb el prodigi de la seva total obediència al Pare. Quina doctrina ensenyés capaç

d'enfrontar-se als altres sistemes de pensament fins a anul·lar-los? I Jesús ensenyava amb autoritat que l'única força capaç de construir l'home és l'amor de Déu i als germans. I així va pujar a la creu d'escàndol per als qui de la Llei n'havien fet un ídol. I absurd incomprendible per als qui alçaven temples a la deessa raó. Però Déu salvava la humanitat des de la creu. En lloc d'esclafar-la sota el jou feixuc de la Llei o de bandejar-la al pas de la raó, la prenia tal com és i, alçant-la de la seva impotència, la portava a vèncer el pecat i la mort. La realitzava en la seva totalitat en el temps i en l'eternitat.

L'absurd i la debilitat de l'obra de Déu

El misteri de la creu és certament el misteri del Crist crucificat. Però del Crist total: el Cap i els membres. Històricament, a Jerusalem, va ser crucificat Jesús de Natzaret. El Cap. Però és que llavors va emergir davant tothom la humanitat —els membres— crucifi-

cada per l'egoisme i la injustícia del món, des dels inicis fins ara i fins a la fi dels temps. Aquesta humanitat menyspreada pels poderosos, del signe que sigui, perseguida i encalçada i torturada fins a la mort, i soterrada sempre a correuita, sense cap mena d'esperança. La humanitat que tots crucifiquem, i a l'ensem en som crucificats: l'absurd de l'obra de Déu és aquí precisament. No fa causa comuna amb els condemnats. Ell mateix es fa condemnat, i escull el camí de l'únic poder capaç de trasbalsar el món. El poder de l'amor. Feblesa de despullament. Donació total. Així, donant-se del tot, Déu salva la humanitat. Que no és una simple recuperació d'allò que havia estat i que havia perdut, sinó la realització plena del projecte creador-salvador, realitzador. «Perquè en l'absurd de l'obra de Déu hi ha una saviesa superior a la dels homes, i en la debilitat de l'obra de Déu hi ha un poder superior al dels homes» (v. 25). Per això els cristians som uns optimistes a ultrança. De fet, gent plena de l'esperança de l'Esperit.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de Quaresma

(Salteri: setmana 3)

MARÇ

2. Diumenge

III de Quaresma. Morat. Lectures: Èxode 20:1-17 / Salm 18 / 1 Corintis 1:22-25 / Joan 2:13-25

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Luci, b. mr.; Heracli i Absaló, mrs.; Santes Secundina i Genara, mrs.

Festa Major: a Almacelles.

3. Dilluns

Fèria. Morat. Lectures: 2 Reis 5:1-15a / Salm 41 / Lluç 4:24-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Emeteri i Celedoni (Celoni), solds. mrs.; Medir, pàges; Ticià, b.; Santes, Marcia, vg. mr.; Cunegunda, emp. vg.

Festa Major: a Sant Cugat del Vallès.

4. Dimarts

Fèria. Morat. Lectures: Daniel 3:25.34-43 / Salm 24 / Mateu 18:21-35. (Es pot commemorar: Sant Casimir.)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Luci I, p. mr.; Arcadi, b. mr.; Agatodor, Elpidi, Capitó i Efrèn, bs.

5. Dimecres

Fèria. Morat. Lectures: Deuteronomi 4:1.5-9 / Salm 147 / Mateu 5:17-19

ALTRES CELEBRACIONS: Nostra Senyora d'Àfrica. Sants, Teofil, b.; Geràsím, anac.; Adrià i Focas, mrs.; Joan Josep de la Creu, franc.

6. Dijous

Fèria. Morat. Lectures: Jeremies 7:23-28 / Salm 94 / Mateu 11:14-23. BARCELONA i TARRAGONA: Es pot commemorar Sant Oleguer, b.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor i Victori, mrs.; Santa Coleta, vg.

7. Divendres

Fèria. Morat. Lectures: Osees 14:2-10 / Salm 80 / Marc 12:28b-34. (Es pot commemorar: Santa Perpètua i Santa Felicitat, mrs.)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gaudiós, b.; Eubul, mr.; Santa Teresa Margarida Redi, vg.

Festa Major: a Santa Perpètua de Mogoda.

8. Dissabte

Fèria. Morat. Lectures: Osees 6:1-6 / Salm 50 / Lluç 18:19-14. (Es pot commemorar: Sant Joan de Déu.)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Julià, arq.; Vermund (Bermud), ab.; Filemó i Arià, mrs.; Santa Aurèlia de Niça.

Lectures bíbliques

Diumenge III de Quaresma
(Cicle B)

Lectura primera

Ex 20:1-17

La llei, Déu la donà a Moisès

Lectura del llibre de l'Èxode

En aquells dies, Déu digué aquestes paraules: «Jo sóc el Senyor, el teu Déu, que t'he fet sortir de la terra d'Egipte, d'un lloc d'esclavatge. No tinguis altres déus fora de mi.

[No et facis cap escultura ni cap imatge de res del que hi ha dalt del cel, a baix a la terra o a les aigües que neixen de sota terra. No adoris imatges ni els donis culte, perquè jo, el Senyor, el teu Déu, sóc el Déu gelós: castigo les culpes dels pares en els fills fins a la tercera i la quarta generació, dels qui no m'estimen, però sóc bondados fins a milers de generacions, dels qui m'estimen i guarden els meus manaments.

Quan juris,] no prenguis en va el nom del Senyor, el teu Déu, perquè el Senyor no deixa sense càstig el qui pren en va el seu nom. Celebra el repòs sagrat del dissabte.

[Durant sis dies treballa i ocupa't en les feines que calgui, però el dia setè és dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu. No us ocupeu de cap treball, ni tu, ni els teus fills, ni les teves filles, ni els teus criats, ni les teves criades, ni els teus animals ni els forasters que resideixin a les teves poblacions, perquè el Senyor en sis dies va fer el cel, la terra i el mar, i tot el que es mou en aquests llocs, però el dia setè va reposar. Per això el Senyor beneí el dissabte i en va fer un dia sagrat.]

Honra el pare i la mare, i tindràs llarga vida, al país que dona el Senyor, el teu Déu. No matis. No cometis adulteri. No robis. No declaris falsament contra un altre. No desitgis la casa d'un altre, ni tampoc la seva esposa, el seu criat, la seva criada, el seu bou o el seu ase; ni res que sigui d'ell.»

Salm responsorial

18:8, 9, 10, 11 (R.: Jo 6:68b)

És perfecta la llei del Senyor,

i l'ànima hi descansa;

és ferm el que el Senyor disposa,

dóna seny als ignorants.

R. Senyor, vos teniu paraules de vida eterna.

Els preceptes del Senyor són planers,

omplen el cor de goig;

els manaments del Senyor són transparents,

il·luminen els ulls. R.

Venerar el Senyor és cosa santa,

es manté per sempre;

els determinis del Senyor són ben presos,

tots són justíssims. R.

Són més desitjables que l'or fi,

més que l'or a mans plenes;

són més dolços que la mel
regalimant de la bresca. R.

Lectura segona

IC 1:22-25

Proclamem un Messies crucificat, que és escàndol per als homes., però aquells que Déu ha cridat veuen en ell la saviesa de Déu

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint.

Germans, els jueus demanen signes prodigiosos, els grecs volen saviesa, però nosaltres prediquem un Messies crucificat, que és un escàndol per als jueus, i per als altres un absurd. Però aquells que Déu ha cridat, tant jueus com grecs, veuen en ell el poder i la saviesa de Déu, perquè en l'absurd de l'obra de Déu hi ha una saviesa superior a la dels homes, i en la debilitat de l'obra de Déu hi ha un poder superior al dels homes.

Vers abans de l'evangeli

Jo 3:16

Déu estima tant el món que ha donat el seu

Fill únic; tots els qui creuen en ell tenen
vida eterna.

Evangeli

Jo 2:13-25

Destruïu aquest santuari

i jo el reconstruiré en tres dies

Lectura de l'evangeli segons sant Joan

Quan s'acostava la Pasqua dels jueus, Jesús pujà a Jerusalem, i trobà al temple els venedors de vedells, moltons i coloms i els canvistes asseguts. Llavors es va fer un fuet de cordes, i els tragué tots, moltons i vedells fora del temple, escampà les monedes dels canvistes i els bolcà les taules, i digué als venedors dels coloms: «Traieu això d'aquí; no convertiu en mercat la casa del meu Pare.» Els deixebles recordaren allò que diu l'Escriptura: «El zel del vostre temple em consumia.» Llavors els jueus el van interrogar: «¿Quin senyal ens dones que t'autoritzi a fer això?» Jesús els contestà: «Destruïu aquest santuari i jo el reconstruiré en tres dies.» Els jueus respongueren: «Fa quaranta-sis anys que treballen en la seva construcció, ¿i tu el vols reconstruir en tres dies?» Però ell es referia al santuari del seu cos.

Quan Jesús ressuscità d'entre els morts, els deixebles recordaren que ell deia això, i cregueren en l'escriptura i en aquesta paraula de Jesús.

Durant la seva estada a Jerusalem en ocasió de la peregrinació de Pasqua, molts, veient els miracles que feia, cregueren en el seu nom. Però Jesús no hi confiava, perquè els coneixia tots; no tenia cap necessitat que li revelessin el que són els homes; ell sabia prou què hi ha a l'interior de cada home.

L'agraïment

Joan Guiteras i Vilanova

L'escena es repeteix moltíssimes vegades: un nen petit va amb els seus pares de visita i la senyora de la casa li dóna un caramel; el menut no s'ho fa pas dir dues vegades; estira la mà i agafa la lllaminadura, però no diu res; llavors el pare o la mare li pregunten: «què es diu?» i el menut respon: «gràcies!».

Donar gràcies requereix un determinat aprenentatge. També els grans, assolit l'objectiu proposat, és a dir, quan ens hem sortit amb la nostra, podem oblidar-nos de donar les gràcies. L'agraïment enlaira i ennobleix les relacions humanes. Saber dir, gràcies! Que n'és d'important!

Considero, de vegades, la gran quantitat de bons detalls que hom rep al llarg de la vida. Hi ha

sempre, en la nostra existència, miracles provinents del proïsme. Els altres també són benignes amb nosaltres, també ens ofereixen noves oportunitats, també ens faciliten coses importants i ens valoren més alt del que, segurament, mereixem. Però el miracle dels altres es fa present, de moltes maneres, en el trajecte del nostre existir. El bon resultat de les coses no és pas només el fruit del nostre encert o de la nostra intel·ligència. Sinó que hi ha un misteri de benignitat pel qual els germans ens esbossen camins.

Quantes coses rebudes dels altres! Dels familiars i dels amics. Fins i tot, d'aquells que no esperàvem res. La vida també té una caps de sorpreses bones. Per això no podem oblidar el nostre agraï-

ment. Agraïment de cor, manifestat amb gestos i detalls. Escriu un autor espiritual: «La ingratitud envers els homes és un mal presagi per al cristià que vol progressar: com estarà veritablement agraït a Déu?»

Els cristians, precisament, hem de fer l'experiència del dir gràcies. El misteri de la redempció ens força —si sabem sospesar-lo— a donar gràcies a Déu. L'Eucaristia, que tenim el goig de celebrar, és una gran acció de gràcies al nostre Déu, U i Tri. Jesús va donar gràcies al Pare. Nosaltres hem de seguir el seu exemple. Exemple que Crist mateix va viure en relació amb els seus contemporanis. Exemple que ens ha d'esperonar a afinar l'esperit per tal de saber dir: gràcies! A Déu i als germans.

Escala de valors

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

Un dels llocs que m'agrada molt visitar, en les meves anades a Terra Santa, és el Meguit. No és lluny de Natzaret i les seves excavacions són meritòries, sense l'embaf patriòtic que envolta, per exemple, Masada. Els treballs de recerca, classificació i tornar a col·locar *in situ* s'expliquen molt bé en la narració novel·lada *El manantial*. Quan visito el Tell m'aturo a les portes de doble i triple tènalla, per comprendre i viure millor les tècniques antigues de defensa militar. També passo una bona estona, contemplant des de l'altura els temples que s'albiren. Però qui hi va per primera vegada el sorprèn molt l'antic túnel de la conducció d'aigua. Una cosa molt atractiva qu he vist a Meguit són uns camaleons d'exòtic mirar i fins i tot mussols reials. No entenc el perquè, tants viatges organitzats, passin-dè llarg sense visitar el lloc.

L'altre punt que em plau, però que crec que no he pogut recórrer més de tres vegades, és Sebastiyeh, l'antiga Samaria. És a pocs quilòmetres de Nablús, a l'actual Cisjordània profunda, poc donada a rebre viatgers. Espero que els canvis polítics permetin aviat la fàcil anada i que l'actitud davant del visitant per part des seus habitants, es torni més simpàtica. A Sebastiyeh, les

runes de les diferents èpoques són immenses. Molts segles abans que al poeta se li acudís explicar a la bella Margarida que un rei tenia un palau de marfil, el monarca del regne del nord ja se n'havia construït un en el lloc que havia convertit en capital.

El túnel, el palau, les cavalleries... són obres importants, realitzades per algú que sens dubte deuria ser important, encara que si repassem la Bíblia, ens sorprendrà constatar que l'Escriptura sagrada no fa d'ell cap elogi, ni canonitza el final de la vida dels que edificaren aquestes ciutats. És especialment dura en el judici que fa d'Ajab, sinistre rei d'Israel, que ja he escrit en altres moments i la història del qual es troba entre els capítols 18-22 del primer llibre dels Reis. Aquest rei i els seus successors destacaren pels valors patriòtics, per la capacitat d'iniciativa en les edificacions i fortificacions de les ciutats, però s'oblidaren del valor suprem de la fidelitat a Jahvè. En les seves decisions no primaren els criteris del *sub specie aeternitatis*, que ha de regir tota acció del creient, de manera que si foren originals i eficaços en les seves actuacions polítiques i culturals, en el terreny religiós abandonaren la integritat i foren sumament tolerants, fins al punt d'eradicar gairebé el culte al vertader Déu, progressant per la in-

fluència de Jezabel, l'adoració al déu Baal. En una paraula, va complir-se aquella dita de «confondre la gimnàstica amb la magnèsia». Reben per part de la Bíblia un judici molt diferent els profetes Elies i Eliseu, contemporanis seus, lliurats totalment a Déu.

No hauríem ara d'aprendre la lliçó i organitzar la nostra escala de valors segons les indicacions de Déu? A vegades hom s'avergonyeix observant com es recalca certes valoracions, certes reivindicacions, en moltes activitats, que duen a terme destacades personalitats religioses, en detriment

del que és fonamental i que imprudentment es deixa en segon o tercer lloc i fins i tot s'oblida.

L'article és massa abstracte? Potser sí, però crec que és la única manera que es llegeixi sense recels i si després es medita amb lleialtat i valentia es podran treure conclusions concretes i vàlides, que evitin mals irreversibles i abonin actituds i activitats genuïnament cristianes, deixant en segon lloc valors que, encara que siguin de molt valor, han d'ocupar aquest segon lloc que és el que els correspon. Qui llegeixi que entengui.

retrats bíblics intencionats

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL·LABORA FENT-TE SOCI

☐ SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

NOM

Adreça

Població

Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- Bonaplata, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

Amics de Déu

Sant Gabriel de la Dolorosa, religiós, 27 de febrer

Qui és aquest jove que mor l'any 1862, als vint-i-quatre anys, després d'haver viscut únicament sis anys de professió religiosa en un convent passionista? En poc temps va ser beatificat i canonitzat i va gaudir d'una gran popularitat en l'Església. Parlem de sant Gabriel de la Dolorosa.

Francesco Possenti, que així es deia abans d'entrar en la congregació dels pares passionistes, no havia nascut sant. Durant la seva infantesa i adolescència era propens a la ira, tossut i obstinat, sempre amb ganes de sortir-se amb la seva. També li agradaven molt les festes i els balls i sentia l'atractiu de les noies.

Havia sentit en la seva adolescència la crida de Déu, però no en va fer cas. Un dia va anar a una processó de la Mare de Déu amb uns amics; mentre parlaven de coses banals i feien broma, va passar per davant seu la imatge de la Verge, llavors va sentir com si els ulls de la sagrada imatge el mirassin i va escoltar una veu dolça al seu interior: «Francesco, el món no és per a tu.» Impressionat per aquest fet, es va agenollar.

Com a religiós va viure pocs anys, des de setembre de 1856 fins al febrer de 1862, data de la seva mort. Només van ser sis anys, però viscuts intensament i amb generositat. Estimava molt la Mare de Déu i ella li va fer el do d'arribar a una excelsa santedat. Sant Gabriel de la Dolorosa és invocat com a model de la joventut i com a protector de noviciats i seminaris. La seva vida ens recorda que malgrat haver començat malament, sempre es pot rectificar i arribar al cim de la santedat i que no importa tant una vida llarga, sinó una vida fidel i plena de l'amor de Déu.

Pels camins de la Bíblia

Història de Tobit

Entre els israelites que vivien captius a Nínive hi havia un home bo: Tobit. Compartia el pa amb els famolencs i donava vestits als que no en tenien. Si veia un cadàver l'enterrava.

Una tarda va sortir al pati de casa i es va posar a dormir arran de la paret. No s'havia adonat que, just damunt, hi havia uns ocells. Els seus excrements li van caure als ulls i va quedar cec.

Tobit va cridar el seu fill Tobies i li va dir: «Quan em mori, enterra'm de manera digna. I tu honora la teva mare, no l'abandonis mai de la seva vida i no li causis tristesa per cap motiu. I ara, fill, et vull manifestar que vaig dipositar deu talents de plata a casa de Gabael. No tinguïs por, fill, que ens hàgim tornat pobres. Tu posseeixes aquests béns.»

Aleshores, Tobies va contestar així a

Tobit: «Tot el que m'acabes de manar ho faré.»

Tobies va sortir, doncs, a buscar un home que l'acompanyés a Mèdia, a casa de Gabael. Tot just havia sortit, es va trobar davant d'ell l'àngel Rafael, dret; però no va conèixer que fos un àngel de Déu. Tobies li va dir: «D'on ets, company?» Ell li féu: «Sóc un israelita, un germà teu, que he vingut aquí a treballar.» I li va dir: «Saps el camí per anar a la Mèdia?» Li contestà: «Sí, hi he anat moltes vegades. Hi ha dos dies comptats de camí.» Tobies li va dir: «Espera'm minyó, mentre entro a dir-ho al meu pare.» Li féu: «Està bé, t'espero, però no t'entretinguis.»

Tobies va entrar i ho va explicar al seu pare. I el noi emprengué el camí junt amb l'àngel. El gos sortí amb ells i els va seguir.

Fem Catequesi

La resurrecció dels morts

Si la nostra vida fos només el temps que ens toca viure en aquest món i tot s'acabés amb la mort, no mereixeria gaire la pena molestar-se per fer el bé, per complir els manaments, ni per conèixer Déu. Però Déu ens ha creat per viure sempre, i dins nostre hi ha aquest desig.

Esperem «uns cels nous i una terra nova» (2 Pere 3, 13), on viure feliços després de la nostra mort. Això vol dir que no morirem pas per sempre, que els nostres éssers estimats, familiars i amics no moren pas per sempre; que després de la mort continua vivint l'esperit i que a la fi dels temps *els nostres cossos ressuscitaran*. Com podrien quedar sense

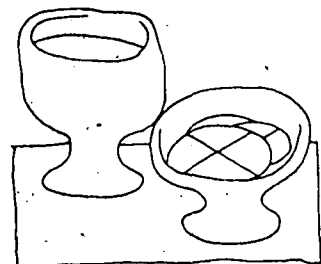
recompensa tants sacrificis i tantes obres bones!

Els deixebles de Jesucrist tenim aquesta esperança certa; perquè Ell, el Fill de Déu, va fer-se home com nosaltres i va haver de passar també pel tràngol de la mort; però va vèncer i va destruir el seu poder i va ressuscitar al tercer dia. En una ocasió, Jesús va declarar d'Ell mateix: «Jo sóc la resurrecció i la vida. Qui creu en mi, encara que mori, viurà; i tot aquell que viu i creu en mi, no morirà mai més» (Joan 11, 25-26).

Què és l'Eucaristia?

Els vasos sagrats

Per contenir el pa i el vi de l'eucaristia no serveix qualsevol plat o got ordinari. L'Església demana que el Cos i la Sang de Crist es portin en uns vasos d'acord amb la seva dignitat. Així tenim la patena, per posar el pa eucarístic (també anomenada «copó» de quan tenia una forma semblant a una copa), i el calze, per al vi eucarístic.

L'ideal seria que a cada missa només hi hagués una sola patena i un sol calze, ja que tots participem d'un sol pa i d'un mateix vi, que són el Cos i la Sang del Senyor, però, a vegades, com que hi ha molta gent se'n necessiten més. El que cal, en tot cas, és que siguin prou grans perquè la comunitat vegi que sobre l'altar hi ha el pa i el vi.

El calze té també significacions bíbliques molt boniques. Beure d'una mateixa copa és signe de comunió, d'unitat, entre els que en participen; així mateix, beure del calze del Senyor també significa participar dels seus sofriments, a la vegada que és un signe d'esperança, perquè la copa de vi és també anunci del vi nou del Regne de Déu.

A més de la patena i el calze, també a missa necessitem un recipient digne per tal que el sacerdot es pugui rentar les mans abans de la gran pregària eucarística.

Serà bo recordar allò que el Concili Vaticà II va dir en referència a totes les coses que es relacionen amb els sagraments: que tinguin una noble simplicitat.

L'Oriol i la Laia
per Xesc

Fundació Santa Eulàlia, al servei de la gent gran malalta

■ Busca l'equilibri entre una atenció professional i humana

La Fundació Santa Eulàlia va néixer el 1987 amb la intenció d'atendre la gent gran que pateix minusvàlues i demències senils. Tenen una residència i un centre de dia en el barri de Santa Eulàlia de l'Hospitalet de Llobregat on treballa personal qualificat que tracta els avis amb tendresa i humanitat perquè se sentin com a casa seva.

Aquesta fundació, que va néixer fa deu anys, és una iniciativa privada d'inspiració cristiana, sense ànim de lucre. «No hi ha propietaris, sinó un patronatge per oferir una millor assistència a l'avi. Tots els nostres recursos són per atendre l'usuari, i això es nota en la relació qualitat-preu, ja que la residència costa unes 135.000 pessetes al mes i cobreix absolutament totes les despeses», assegura el psiquiatra Carles Gómez, director dels equips assistencials de la fundació. S'hi pot entrar amb places subvencionades per la Generalitat —hi ha llargues llistes d'espera— o per la via privada. Els dos centres, que atenen un total de 130 persones, estan molt sol·licitats, «perquè a l'Hospitalet, com a altres llocs, hi ha poca oferta i molta demanda», assegura Gómez. El centre de dia, que va néixer el 1989, va ser pioner a tot Catalunya, i ha estat model d'altres experiències semblants. Atén durant tota la jornada —també caps de setmana i festius— els avis que haurien d'estar ingressats. Pateixen grans trastorns cognitius, demències senils com la malaltia de Alzheimer, i necessiten una atenció constant perquè prenguin la medicació i rebin una alimentació adequada. «El centre de dia és una bona solució de futur: el malalt és atès per professionals durant el dia, i a la nit pot estar amb la família», explica el director de la fundació. Fa poc han inaugurat un altre centre de dia al barri de les Corts. Per a la gent

gran que té problemes d'accés als locals, ofereixen un servei molt útil de transport, que fa cinc rutes per l'Hospitalet i la zona limítrof amb Barcelona.

Atenció davant la mort

La gent que atenen és molt gran, amb una mitjana de 82 anys, i necessiten un servei professionalment qualificat i al-

Els avis celebren les tradicions catalanes.

hora humana. «Cada vegada ens trobem amb més avis que pateixen un deteriorament greu de la salut, i ens demanen que no els enviem a l'hospital perquè aquí es troben com a casa», explica Montse Gonzano que és la coordinadora assistencial dels dos centres. El metge Carles Gómez creu que és fals que la gent cada vegada sigui més egoista i es vulgui desfer dels avis: «És una idea que s'està mitificant. És veritat que hi ha molts factors que hi influeixen com la falta d'espai en els habitatges, o els sous que es cobren, però per la nostra experiència veiem que a la

gran majoria de fills els costa deixar aquí els seus pares. Ho viuen amb un sentiment de culpabilitat, i a vegades fins i tot els hem de convèncer que aquí estaran més ben atesos.»

També es té una cura especial perquè rebin atenció religiosa, els que poden van a missa a la parròquia de Sant Isidre i si no, els porten la comunió al centre. S'intenta que tinguin una mort digna sempre assistits fins a l'últim moment. Disposen d'una petita morgue amb una sala adjunta on els familiars poden resar el rosari i acompanyar el difunt. Després, el cotxe fúnebre surt des de la residència per recórrer l'últim trajecte fins al cementiri.

«Els familiars agraïen molt aquesta atenció perquè davant la mort sempre et sents molt desvalgut i desorientat», explica Carles Gómez, que com a metge a vegades s'ha d'enfrontar a situacions molt dures. Però la nostra vocació és cristiana i professional, i per tant tenim l'obligació d'atendre totes les persones fins a esgotar l'última esperança.»

Obrir-se al barri

La Fundació Santa Eulàlia viu molt abocada al seu barri, des de fa uns anys participen en el programa «Celebrem les nostres tradicions», amb la intenció d'obrir els dos centres a la gent del carrer. Per les diades més populars, com Tots Sants, Sant Jordi, o Sant Joan, preparen un detall com castanyes, una rosa o un tros de coca que els grups d'avis ofereixen a tots els que passen pels locals. En aquest sentit, tenen un conveni amb una escola del barri que promou les relacions intergeneracionals: «Els nens es disfressen per Carnestoltes, vénen a cantar per

Nadal, visiten els residents, etc. Alguns d'ells no estan acostumats a tractar amb gent tan deteriorada i queden molt impactats quan veuen la unitat de demències», explica Montse Gonzano.

La fundació intenta donar prioritat als avis del barri perquè, segons un treball que han preparat fent diverses entrevistes als residents, «la majoria afirmen que ha estat molt positiu per a la seva adaptació haver pogut continuar en contacte amb el seu barri —comenta la responsable assistencial—, tenen una gran alegria quan surten a donar una volta i reconeixen la venedora del mercat o un veí».

Els avis tenen l'oportunitat de participar en diverses activitats, com sortides culturals per la ciutat o unes colònies d'estiu de quatre dies que tenen molt bona acollida. Segons Montse Gonzano que sovint els acompanya, «és una experiència maquíssima, tot i que els ancians estan molt malalts, però ho fem per ells i sobretot per la família, que aprofita el cap de setmana».

Una altra de les experiències pioneres que duen a terme, amb la col·laboració de l'Ajuntament de l'Hospitalet, és un programa de suport als cuidadors de la gent gran, que dona assistència a aquelles persones que a títol individual cuiden un avi i per algun imprevist no ho poden fer durant uns dies. Llavors la fundació els substitueix i porta menjar als avis, els renta i planxa la roba, els acompanya al metge, etc. Aquest servei funciona gràcies a l'ajut del voluntariat, ja que a la residència i al centre de dia només hi treballen professionals per la gravetat dels casos que han d'atendre.

Glòria Carrizosa

FUNDACIÓ SANTA EULÀLIA
C/ JACINT VERDAGUER, 32
08902 L'HOSPITALET DE
LLOBREGAT
TEL. 432 23 80

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVol

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

incaVol
Institut Català del Voluntariat
Pl. Pau Vila, núm. 1
08003 Barcelona

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

cultura

El llibre de la setmana

La vida té un sentit

L'aparició de Susanna Tamaro en el món de les lletres va ser una sorpresa. Ningú no sospitava que la jove escriptora italiana, que contava una història sentimental, tingués prou capacitat de seducció literària com per atraure tants lectors com va atraure. Una llarga epístola escrita per una àvia camí de morir, i adreçada a la neta llunyana semblava no poder anar més enllà que una de tantes narracions en què preval el sentiment, i predomina el cor. Tanmateix no va ser així...

Susanna TAMARO,
Anima mundi.
Seix Barral, Barcelona 1997,
281 pàg.

que ella mateixa creu que són les que ens indica la societat en la qual estan immersos, amb les forces que determinen les seves situacions existencials.

No, no hem de témer que les obres de l'escriptora italiana siguin excessives ni plenes d'elucubracions, per clares i moralitzants que siguin. El que hi ha darrere d'*Anima mundi* és tota una història de desarrelaments, que acaben convergint en un punt que porta a posseir el bé. Walter i Andrea, els dos protagonistes, eren esclaus d'un mateix mal. L'alcoholis-

mental. Però el seu èxit no és el d'una obra fàcil a l'estil de la novel·la rosa. La narració se situa en el cor d'una Europa turmentada després de la Segona Guerra Mundial —ella és natural de la castigada regió de Trieste— i els seus personatges porten la nafra de la bogeria col·lectiva del conflicte. I el seu desig és el de fer veure que hi ha una «Gràcia que ha de salvar, perquè és la percepció divina d'amor en cadascun dels homes i dones». I no dubta a afirmar que el seu llibre és una «obra escrita contra la ceguesa de tots els fanatismes —de dreta i esquerra— que han entenebrit aquest segle».

Aquesta afirmació, feta al diari *La Stampa* és coherent amb el seu pensament clarament anticomunista... «Qui encara continuï sent comunista vol dir que és cec o té mala fe —diu. El comunisme ha estat una de les grans catàstrofes del segle xx. Em sembla deshonest no acceptar el fet que aquest somni ha acabat deixant darrere seu muntanyes de ruïnes i piles de cadàvers.»

Unes afirmacions que inspiren el pensament que s'amaga sota *Anima mundi*.

Cristóbal Sàrrias

Tal com indicava el títol, el text de Susanna Tamaro arrossegava els lectors, i la seva història va ser llegida en totes les llengües, a pesar dels judicis tót sovint severos dels qui exigeixen que la literatura recargoli les tintes, i usi i abusi dels llocs comuns de la violència, la intriga i el sexe. Tamaro indicava un camí, i s'hi manté en *Anima mundi*, com ho va fer en la seva novel·la *Para una voz sola*.

Què aporten aquestes obres a la literatura? Ara per ara, podem dir que aporten coherència. L'autora ha triat una manera de veure la vida, i s'entrega totalment a presentar uns personatges que es mouen en les coordenades

me els porta al mateix lloc de desintoxicació, i és allà on trobaran allò que els salvarà. Els tres elements, Foc, Terra i Vent, proporcionen el rerefons de tota la història. Els dos joves, cadascun a la seva manera, viuen el *foc* dels somnis i ideals de la infantesa, per entrar després en el drama quotidià de la *terra*, que és la vida pràctica, per acabar sent conduïts pel *vent*, que és l'esperit que descobreixen per a la seva redempció personal.

L'autora ha dit clarament que la seva narració és una novel·la sobre el mal i la manera de desfer-se'n. Convida a la reflexió, tot i que sembla que tot tingui matisos d'aparent crònica senti-

També hem llegit...

✓ Josefina Molina, *Cuestiones de azar*. Planeta, Barcelona 1997, 248 pàg. Vivències d'una dona en la postguerra espanyola. Recorda *Nada*, de Carmen Laforet, però amb un escenari diferent. Escrit amb delicadesa i sensibilitat. Es coneix el pas de l'autora pel món del cinema.

✓ Stephen Koch, *El fin de la inocencia*. Tusquets, Barcelona 1997, 451 pàg. Un al·legat contra les manipulacions polítiques en els temps de la guerra freda. Documentació exhaustiva. Interessarà als amants de la intriga i l'espionatge.

✓ Antorio Alamo, *Breve historia de la inmortalidad*. Lengua de Trapo, Madrid 1996, 217 pàg. La vida de la joventut en la marginació. El món dels «okupes». Sense gaire valor literari. Pot interessar com a document testimonial d'unes situacions reals i difícils.

Subscriuiu-vos

a

Catalunya Cristiana

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

Nom Adreça.....

Població D.P. Província Tel.

Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" *català/castellà* per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
 " " " " " " " " : semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària☐ xec nominatiu que adjunto

(en aquest cas empleneu l'ordre de domiciliació)

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa.....Agência.....

Adreça.....

Senvors:

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu compte corrent/límbreta

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

Llibres

Un càntic al silenci

M. Àngels Papiol i Mora ha escrit un nou llibret sobre les aparicions que la Verge Maria s'ha dignat a fer a la terra, per encoratjar-nos a seguir més fidelment la persona i el missatge del seu Fill.

Aquest és un llibre senzill i curt que, com diu l'autora, està saturat de fe, amor i esperança. A causa de la figura protagonista de l'obra, nosaltres hi podem afegir que és un càntic, un homenatge a la humilitat i al silenci, perquè de tot això es va teixir la vida d'aquella camperola que fou Caterine Labouré. A ella, el 1830, se li va aparèixer la Mare de Déu demanant-li que fes encunyar una medalla que, en poc temps, tothom anomenava *la medalla miraculosa*, pels molts favors que Déu feia pel seu ús pietós.

Bernadeta, una altra confident del missatge d'amor de la Verge Maria vers els homes, portava aquella medalla quan, a la gruta de Lourdes, va rebre la visita de Maria. Amb motiu de l'aprovació de la bandera d'Europa, per part del Consell europeu, aquesta medalla ha adquirit una nova actualitat, ja que l'artista que la va dissenyar es va inspirar en les aparicions de la Verge Maria a la Rue du Bac, 140. Tant la corona de les dotze estrelles com el color blau són símbols de l'Apocalipsi (12,1), que la pietat popular refereix a Maria.

C.C.

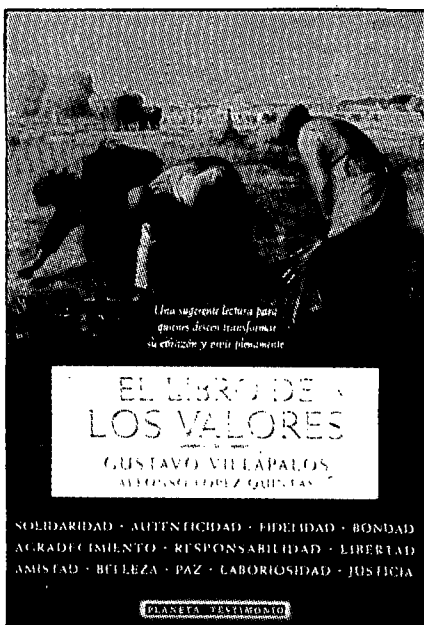
M. Àngels Papiol i Mora,
La medalla del Miracle.
Editorial Esin-Casals,
Barcelona 1996, 50 pàg.

Lúcida visió sobre els valors humans

Aquest llibre ofereix una incomparable selecció de textos d'autors de diverses èpoques i cultures que expressen la seva lúcida visió sobre els valors humans i com fer-los part de nosaltres mateixos. Unes guies de les nostres vides que serveixen per respondre, davant de preguntes tan radicals com: qui sóc?, on vaig?, no amb frases sinó amb fets, valors com els que presenten les suggestives i intel·ligents pàgines d'aquest llibre. Valors que interpel·len, desafien i fan viure. Si s'aconsegueix

practicar-los en la pròpia vivència personal constituïran l'únic i veritable estat del benestar i de la felicitat humana.

Els autors han triat dotze valors clau, unànimement indiscutibles: solidaritat, autenticitat, fidelitat, bondat, agraïment, responsabilitat, llibertat, amistat, bellesa, pau, laboriositat i justícia. Aquí sí que, més que mai, l'ordre dels factors no altera el producte. Sense cap dubte, la més correcta traducció cristiana de valor és *virtut*. C.C.

Gustavo Villapalos i Alfonso López Quintás,
El libro de los valores.
Editorial Planeta, Col·lecció Testimonio,
Barcelona 1996, 453 pàg.

Testimoniatge i espiritualitat

D'uns anys ençà s'han revaloritzat les biografies dels sants, sobretot si, a més de descriure un testimoniatge de fe i de vida, presenten l'espiritualitat característica del servent de Déu. Els fidels, més que doctrina i principis desencarnats, necessiten una praxi viscuda i un missatge cristià comunicat als altres.

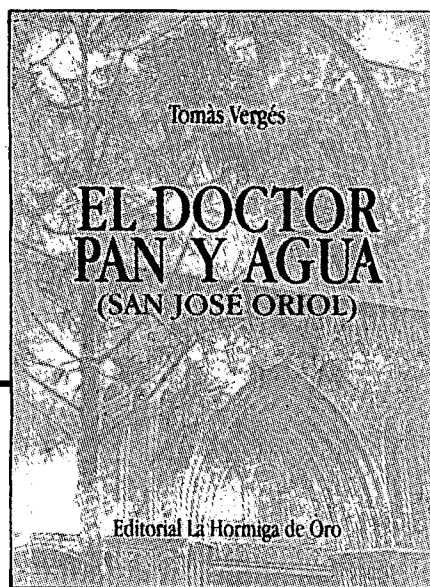
Un dels sants més estimats i venerats a la nostra terra és Josep Oriol, prevere de la diòcesi de Barcelona. Fa uns anys, el 1980, mossèn Tomàs Vergés, eximí historiador eclesiàstic, va publicar una biografia de sant Josep Oriol en català, sota el títol: *El doctor pa i aigua*. Va tenir una gran acceptació, potser per les raons abans esmentades i també per la seriositat en les recerques històriques i per l'estil culte, sobri i ensem planer. El llibre presenta la biografia pròpiament dita del servent de Déu, els elements de l'espiritualitat oriolana i la relació i influència del sant en les diverses diòcesis catalanes. Mossèn Vergés acaba amb un discurs brillant, pronunciat el 29 de juny de 1976 a l'església parroquial de Canet de Mar, on sant Josep Oriol va cantar la seva primera missa.

L'editorial La Formiga d'Or de Barcelona ha cregut ara que la biografia d'un sant tan conegut i venerat aquí, també podria fer un bé a tot l'Estat espanyol, i és per això que ha editat l'obra traduïda al castellà.

L'autor, mossèn Tomàs Vergés, diu que el missatge del sant barceloní «reviu en una constant exigència de posar Déu en la nostra vida, perquè Déu ens posi en la seva». Això desitgem a tots els lectors de parla castellana que llegeixin el llibre.

F.G.

Tomàs Vergés,
El doctor pan y agua. Biografía y espiritualidad de san José Oriol.
La Formiga d'Or, Barcelona 1996,
144 pàg.

Població i ecologia

La moda de l'ecologia és una necessitat. El coneixement dels límits —fins on pot donar de si la Terra— i el respecte per la natura són importants no tan sols per preservar la riquesa i la diversitat biològica. També per salvar l'espècie humana, avui en perill d'extinció. L'home s'ho juga tot. De nosaltres depèn el viure en pau i harmonia amb el planeta. I també els néts dels nostres néts.

El professor, ja sigui de secundària, batxillerat, COU o universitat, l'ecologista, els responsables d'organitzacions no governamentals, el professional, els pares, els joves o, simplement, el ciutadà del carrer trobarà a *Manipulación verde. ¿Está en peligro la Tierra?* un pràctic manual que dona resposta als problemes ecològics i demogràfics més urgents d'aquest fi de mil·lenni.

L'autor afronta el seu llibre amb la solidaritat del periodista, però sense prejudicis. Examina els temes amb honestat i objectivitat, sense precipitacions. El resultat és que aquesta obra fa caure tota una sèrie de tòpics sobre la població i l'ecologia. C.C.

Carlos Cachán, *Manipulación verde. ¿Está en peligro la Tierra?*
Ediciones Palabra, Libros MC
«Ciencia», Madrid 1995, 383 pàg.

Música de cinema

Meritxell Cucurella Jorba

JOHN BARRY (Yorkshire, 1933)

Tenia quinze anys quan va començar a treballar a les sales de cine del seu pare, heus aquí un primer lligam amb el món de la cinematografia. I és que Barry diu que no hi ha res com veure una pel·lícula amb la teva música de fons, és, fins i tot, millor que veure's un mateix en pantalla. Els seus començaments en diferents grups de jazz —Barry era trompetista i vocal— l'ajuden a perfilar un estil propi, un estil cada vegada més pròxim a la música de cine. Amant del setè art, John Barry és un clàssic dins del panorama de compositors de bandes sonores. El seu talent va lligat al *so Bond*: ha compost totes les melodies que fan companyia a l'Agent 007, tret de l'última producció, que devem al talent d'Eric Serra.

Michael Caine conta de Barry que, quan compartien pis, es passava dia i nit tocant el piano, repetint una vegada i una altra els mateixos acords. Diu Caine que una nit es va llevar per preparar cafè i va trobar Barry exhaust sobre el piano: havia compost *Goldfinger*.

Algunes de les pel·lícules que porten música de John Barry són *The Knack... and How to Get It*, *King Kong*, *Out of Africa*, *Dances with Wolves* o *Indecent Proposal*.

HANS ZIMMER (Frankfurt, 1957)

Quan només tenia tres anys assistia a concerts de música clàssica i començava a tocar el piano, i quan en tenia sis ja deia que volia ser compositor. Anys després devem a la seva inspiració la música de pel·lícules tan conegudes com *Rain Man*, *Thelma and Louise* o *The Lion King*.

Hans Zimmer va conèixer l'home que li obriria les portes per entrar en el món de la música: Stanley Myers. Treballant al costat de Myers, Zimmer va aprendre a apreciar els diferents aspectes de la música orquestral. Fa ús de la tecnologia per crear les seves melodies i, per estalviar-se el tràngol d'instal·lar una orquestra simfònica a casa, utilitza la computadora.

Rain Man li va donar la primera nominació a l'Oscar i amb *The Lion King* aconseguia l'estatueta. Amb tot, la qualitat de la banda sonora de *Beyond Rangoon* és indiscutible, en ella s'hi mesclen percussions, flautes ètniques i una veu d'allò més etèria. Enllà dels màgics sons de *Beyond Rangoon* veiem la mirada d'ulls blavosos i color de mel d'una intrèpida Patricia Arquette entregada a una aventura d'amistat i coratge.

Secció a càrrec de: Teleespectadors Associats de Catalunya (TAC) Balmes, 92, 1r 1a A - 08008 Barcelona Tel. i fax (93) 488 17 57

Pel·lícules recomanades

Dijous 27 de febrer

La 2
22.30 *Psicosis* (EUA, 1960)
Director: Alfred Hitchcock. *Interprets:* Anthony Perkins, Janet Leigh, Vera Miles.
Argument: L'amo d'un motel, Norman Beigg, és un psicòpata assassí dels inquilins que el visiten. ****

TV3
24.45 *Nickelodeon* (EUA, 1976)
Director: Peter Bogdanovich. *Interprets:* Ryan O'Neal, Burt Reynolds, Tatum O'Neal.
Argument: Els Nickelodeon eren uns aparells que permetien veure pel·lícules de curta durada posant-hi una moneda, i que van ser molt populars als Estats Units, fins al punt que la Patent Company, que pretenia aconseguir-ne el monopoli, no podia satisfer la demanda. Nombrosos productors independents van poder col·locar els seus films, malgrat l'oposició legal i il·legal. Els independents es van allunyar a un lloc anomenat Hollywood. ***

Divendres 28 de febrer

TV3
01.15 *Assassinat a l'Orient Express* (EUA, 1974)
Director: Sidney Lumet. *Interprets:* Albert Finney, Lauren Bacall, Ingrid Bergman.
Argument: El 1930 esclata un drama amb el segrest de la nena Daisy Armstrong. El pare paga el rescat, però la nena mor. Detenen i condemnen el raptor i, al cap d'un temps, els Armstrong moren i la nurse se suïcida. Hercule Poirot haurà d'investigar la mort d'un viatger de l'Orient Express. **

Dissabte 1 de març

C33
21.15 *El secret de Santa Vittoria* (EUA, 1969)
Director: Stanley Kramer. *Interprets:* Anthony Quinn, Anna Magnani, Virna Lisi.
Argument: Un poble famós pels vins que produeix intenta que les tropes alemanyes no confisquin el seu producte. **

Valoració de les pel·lícules: *Acceptable **Bona ***Molt bona ****Obra mestra
Per a una valoració diària de les pel·lícules podeu trucar al telèfon del cinema del TAC 488 17 37.

TELE ZAPPING

Programació infantil

TV1

Dissabte

07.45 *Babylon 5*
08.30 *Sábado fiesta*
Inclou: La llamada de los gnomos
09.30 *Club Disney*
Inclou: Pató Aventuras
Chip y Chop

Diumenge

07.45 *Babylon 5*
08.30 *Domingo fiesta*
Inclou: La llamada de los gnomos
Los cuentos de papá Castor
Yogi y la búsqueda del tesoro
La pequeña Lulú
Los pequeños Picapiedra

La 2

De dilluns a divendres

07.30 *Con mucha marcha*
Inclou: Las fábulas del bosque verde
David el gnomo
13.00 *Con mucha marcha*
Inclou: Los cuentos de papá Castor
La banda de Mozart

17.45 *Para nosotros*
Inclou: Barri Sèsam

Antena 3

De dilluns a divendres

07.30 *Club Megatrix*
Inclou: Peter Pan
Marco

Dissabte i diumenge

07.35 *Club Megatrix*
Inclou: Los cerditos
Los cuatro fantásticos
Mortadelo y Filemón

Tele 5

De dilluns a divendres

07.35 *Los snorkels*
07.50 *La leyenda de Blancanieves*
08.35 *Cazafantasmas*

Dissabte i diumenge

07.00 *Dibujos animados*
Inclou: El show de Alwin
Super ratón
Cazafantasmas

TV3

Dissabte i diumenge

08.00 *Club Super 3*
Inclou: Les tres bessones
Daniel, el trapella
Els Picapedra

C33

De dilluns a divendres

07.30 *Club Super 3*
Inclou: Doraemon
Mèu i Mau

17.30 *Club Super 3*
Inclou: En Horry, el monstret
Garfield i els seus amics

Els premis Ciutat de Barcelona engalanen les festes de Santa Eulàlia

BARCELONA.— Santa Eulàlia va tornar a vestir de festa la Ciutat Comtal, avançant-se a la primavera. El Premi Ciutat de Barcelona són una ocasió per comprovar el grau de sensibilitat que les autoritats locals tenen envers les diverses manifestacions culturals, científiques i artístiques que s'han anat desgranant en aquesta urbs cosmopolita. Alegre comprovar que predominen els encerts en uns premis que podrien tenir molt de polític i poc d'homenatge.

Enguany els premis es van entregar la tarda de dimarts 11 de febrer. Van ser 13 premis i 37 guardonats. El de traducció en llengua catalana es va concedir al col·lectiu format per Margarida Castells, Dolors Cinca i Jaume Creus per la traducció de *Les mil i una nits*. El de literatura en llengua catalana es va atorgar a Jaume Cabré per la seva novel·la *L'ombra de l'eunuc*, de la qual es va destacar la qualitat de la prosa. Amb el mateix mèrit però en llengua castellana, a Esther Tusquets i Álvaro Pombo pel seu llibre de relats *La niña lunática y otros cuentos*, la primera, i *Donde las mujeres*, el segon. El de mitjans de comunicació va recaure en Miquel García, Paulí Subirà, Ferran Prat i Joe Peire pel capítol «La Rambla» de la sèrie *Vides privades*, de TV3, i a Miquel Ferreres pels excel·lents acudits que publica a *La Vanguardia*.

En l'apartat d'arts escèniques es va atorgar el premi a Joan Ollé per la seva versió de l'obra *De poble en poble*, original de Peter Handke i representada l'estiu passat en el marc del Grec 96. El d'arts plàstiques va recaure en el fotògraf Huberto Rivas per l'obra fotogràfica presentada a la galeria Antonio de Barnola. El d'audiovisuals es va concedir a Joaquim Jordà, director d'*Un cos al bosc*, considerat representatiu del cinema contemporani amb una visió crítica de la societat catalana. El de música, a Mayte Martín i Ginesa Ortega pel valor del seu procés d'integració del flamenc a les músiques actuals.

La indústria del gas en Barcelona, de Mercedes Arroyo va rebre el premi història de Barcelona, compartit amb Jesús Portavella pel *Diccionari nomenclàtor de les vies públiques de Barcelona*. El d'arquitectura i urbanisme, a Esteve Bonell, Josep Gil, Jordi Garcés i Enric Soria per la seva intervenció en les casernes de Jaume I i per l'Àgora Jordi Rubió i Balaguer del Campus de la Ciutadella de la Universitat Pompeu Fabra.

El d'investigació científica als 11 membres de l'equip d'investigació de l'hepatitis C de l'Hospital Universitari de Vall d'Hebron. El d'investigació tecnològica, a l'equip format per Josep Amat i Alícia Casals, de la Universitat Politècnica, i a Enric Laporte, de la Ciutat Sanitària Vall d'Hebron pel desenvolupament d'un robot i d'un sistema aplicat a la cirurgia laparoscòpica. Finalment, el jurat va atorgar el premi de projecció internacional al músic Carles Santos per les seves darreres obres.

El marc d'aquesta efemèride va ser el Saló de Cent de l'Ajuntament que va brillar amb llum pròpia, conferint bellesa, sobrietat i elegància a una tarda molt especial.

Núria Oriol i Palarea

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -

LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Veus d'Església

TELEVISIÓ

La 2

- Diumenge** 08.45 *Tiempo de creer*
 09.30 *Pueblo de Dios*
 10.00 *Últimas preguntas*
 10.25 *Testimonio*
 10.30 *La Missa*: amb la participació de l'Escola Coral Sant Fost, de Sant Fost de Campsentelles (Vallès Oriental, Arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Pelegrí Bernal (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).
 11.20 *Santuàries de Catalunya*
Dilluns 17.15 *Pueblo de Dios*

C 33

- Ds. 1/3** 09.00 *Signes dels Temps*: estarà dedicat a Lluís Martínez Sistach, nou arquebisbe de Tarragona. Una entrevista amb qui d'ara en endavant presidirà la Tarraconense. «La dona dins de l'Església»: la presència de la dona en les tasques eclesials, explicades per Carme de Castro, metgessa, una dona que ha donat part del seu temps al servei de la comunitat. Amb un reportatge dels alumnes de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna. El Fòrum Vida i Evangeli parla dels drets humans. En el programa també oferirem espais d'agenda i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)
Ds. 8/3 09.00 *Signes dels Temps*: proposa «El Zaire». Quan la tragèdia no vol desaparèixer d'un país. Un diàleg amb Juan Antonio Fraile, missioner combonià. Una informació més per prendre la nostra postura cristiana davant del conflicte. En el programa també oferirem reportatges, espai de música, comentari cinematogràfic, actualitat, agenda i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)
Diumenge 01.15 *Signes dels Temps* (repetició del programa emès dissabte)

TV de Mataró (Canal 64)

- Dv. 28/2** 20.30 *Creure avui* (dirigit per Ramon Safont-Tria)
Dv. 7/3 20.30 *Creure avui* (dirigit per Ramon Safont-Tria)

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

- Diumenge** 12.00-12.30 *Angelus* (directe)
Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)
De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*
Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

Ràdio

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

—de 02.00 fins a les 21.00 h Radiofórmula musical amb butlletins informatius cada quart d'hora.
—Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30.

Dilluns

21.00	Vet aquí que...	22.00	Els veïns de l'escala
	En un dia com avui	23.00	Nit d'Estels
	Punt i Coma	24.00	En família
	Ara va de barris	01.00	Calaix de Sastre
			Estel de colors

22.00 Nit d'Estels

23.00 Joç Net

24.00 Estima la vida

01.00 Fila 7

Cova de Clàssics

Dimarts

21.00	Vet aquí que...	22.00	Nit d'Estels
	En un dia com avui	23.00	Panorama cultural
	Punt i Coma	24.00	Amb llum pròpia
	Planeta Blau	01.00	Cova de Jazz

22.00 Nit d'Estels

23.00 Tendències

24.00 Versió original

Sons i ressons

01.00 El perquè de tot plegat

Dimecres

21.00	Vet aquí que...	22.00	Des de Nashville
	En un dia com avui	23.00	Contemporània
	Punt i Coma	24.00	Mar de Claror
	Converses amb la ciència	01.00	Quart món

22.00 Nit d'Estels

23.00 Temps d'acció

24.00 Àgora

01.00 De la lletra i de la música

Yesterday

Dijous

21.00	Vet aquí que...	22.00	Nòmades
	En un dia com avui	23.00	Raons per viure
	Punt i Coma	24.00	Temps de paraula
		01.00	El tren de la música

A cel obert

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: 101.5 FM) - Diumenge a les 09.00h: *Músiques místiques: Missa Sanctorem Cosmae et Damiani*, de Caldara; *Rèquiem (tercera versió)*, de Durufle; *O be joyful in the Lord, Anthem Chandos n. 1*, de Handel. A les 11.00h: Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h: *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702) - A les 21.00h: *El espejo de la Iglesia*. Diumenge a les 09.00h: *Santa Missa*. A les 09.45h: *Informatiu diocesà*. A les 10.00h: *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu. A les 22.00h: *La linternà de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h: *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb Francesc Torredadella, diaca, dedicat a la Pastoral dels disminuïts psíquics de l'arquebisbat de Barcelona i Bea Puiguriger, mestra d'educació especial, tots dos formen part de Fe i Llum; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h: *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge 09.45h: *Vida i esperit*.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres, a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h: *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO SALUD (FM 89.1) - Dissabte a les 07.00h: *Rosari*: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, herois del segle XX, etc. Diumenge a les 07.00: presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marià, etc.

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia 20.40h: *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h: *Noticiario*.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a
17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*, a càrrec de Mn. Jaume Camprodon i Rovira; *Costumari cristià*, explicacions a costums i tradicions de l'Església, amb Joan Baburès; *La veu dels joves*, amb Jaume Reixach; *Notícies i El significat de l'Evangeli*, per Pere Carreras. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica feta per Antoni Bardera. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten: **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 21.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) dissabte 10.00h. **Ràdio Santa Coloma** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès (Cassà de la Selva)** (92.8 FM) dissabte 19.30h. **Ona Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.00h.

—L'emissió que es realitza els dijous a les 14.00 a **Onda Rambla Girona** (89.9 FM), és un resum d'*Església Viva* dins el magazine *Tarda de Tots* d'aquesta emissora.

—**Ràdio Arbúcies** (107.6); no emet el primer diumenge de mes *Església Viva*, per tal de retransmetre en directe la Santa Missa.

—Alguns apartats d'*Església Viva* s'inclouen dins el programa parroquial local de **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM).

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten: **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 15.30h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) dimecres 22.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 21.35h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) dissabte 15.00h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dimecres 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio Santa Coloma** (103.6 FM) dijous 23.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) divendres 18.35h.

—També es pot escoltar cada dia de dilluns a divendres a **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) a les 9.30 i el primer dijous de mes a: **Ràdio Tordera** (107.1 FM) a les 22.00h.

—L'últim diumenge de mes, **Ràdio Salt** substitueix *El Cafè Internacional* pel programa *Tots els camins porten aroma*.

LA COVA DEL COUNTRY: Espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i country en general. Presenta: Rafael Corbí. L'emeten: **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) divendres 22.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) dimecres 22.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 17.00h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dijous 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 14.30h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) dissabte 19.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) dimecres 12.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) dissabte 09.00h.

—També es pot escoltar el tercer dijous de mes a: **Ràdio Tordera** (107.1 FM) a les 22.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Marina** (100.3 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 09.35h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.45h.

—**Ràdio Tordera** i **Ràdio Vilafant** inclouen *La paraula del bisbe* dins dels programes parroquials locals.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez amb la col·laboració d'Àngel Rodríguez. S'emeten per: **Cope Figueres AM** (1269 AM) i per **Cope Figueres FM** (88.0 FM) els divendres a les 21.00h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten: **Cope Figueres AM** (1269 AM) últim divendres 21.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) últim divendres 21.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.3 FM) últim diumenge 12.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) últim divendres 20.00h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) últim dijous 21.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) últim dissabte 21.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) últim dimecres 14.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.30h.

—**Ràdio Banyoles** (107.3 FM), emet aquest programa amb dia i hora no determinat.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música Girona (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música Maresme** (96.4 FM/101.5 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.1 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 AM (RNE)** (738 AM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 FM (RNE)** (93.3 FM) dissabte 20.00h. **Top Gironès (Cassà de la Selva)** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

—Les retransmissions de la Santa Missa són realitzades per les pròpies emissores de ràdio.

—**Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) emet també la Santa Missa cada dia, de dilluns a divendres, a les 9.00h. i els dissabtes a les 20.30h.

—**Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) la retransmet només el primer diumenge de mes a les 12.00h.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6) - Dimecres a les 22.15h: *Maranatha*, un programa per descobrir i compartir el nostre tarannà cristià com a catòlic avui.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte 13.40h: *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsareny**, **Ràdio Berga**, **Ràdio Cervera**, **Ràdio Puig-reig**, **La Veu de Navars**, i també: **Ràdio Súrria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7) - Diumenge 10.30h: *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CERVERA (FM 99.2) - Diumenge 08.00h: *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge 09.30: *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.15h: *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten: **Ràdio Antena Caro** (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet, FM 107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldesona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

Ràdio Principat (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Deu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïm la recepció de controls d'emissió.

Des del carrer

«Finalment s'imposarà una consciència solidària»

Expulsat del Zaire el mes de juny, l'Adolf Fàbregas ha estat mig any a Catalunya donant a conèixer la situació que es viu a la zona dels Grans Llacs, a l'Àfrica. Ara se'n va al Sudan a fer el seguiment de projectes que Intermón té en aquest país. Confessa que no té por i diu que «de seguretat no en tens mai, ni aquí ni allà».

—La situació als Grans Llacs empitjora dia a dia.

—Cada cop som més pessimistes pel que fa a aquest conflicte, la Unió Europea s'ha rentat les mans i hi ha un reconeixement d'impotència per part dels qui hi podrien fer molt, com les instàncies polítiques.

—Només queda la protesta?

—En aquest cas la protesta és vital. Tot i saber que no canviarà res, és possible que s'imposi finalment una consciència solidària que obligui a fer alguna cosa per la pressió que pugui provocar. Ja va passar amb la consciència ecològica fa un temps. Cal obligar els implicats que negociem, i cal una presència militar, no per intervenir sinó per garantir la seguretat dels refugiats i dels que hi treballen.

—Tu, com a cooperant, què hi pots fer?

—Doncs donar a conèixer el que està passant, perquè és coneixent que pots arribar a estimar. A mi m'ha agradat fer xerrades arreu de Catalunya explicant les arrels del conflicte i les aportacions que hi podem fer. Des d'aquí es poden fer moltes coses. Però ara marxo, m'agrada conèixer nous llocs i al Sudan faré un seguiment d'uns projectes d'Intermón.

—Com es pot lluitar contra la impotència dels ciutadans que se senten interpel·lats?

—Tothom es pot afegir a les iniciatives de protesta que han nascut, que són moltes. És una

tasca ingrata, i sabem que possiblement no en veurem els fruits, però ho fem per dignitat. I la gent creient no pot restar indiferent.

—Primer vas estar al Zaire com a missioner laic i ara marxas com a cooperant. El canvi es deu a algun aspecte concret?

—No, simplement quan vaig anar per primer cop a Shaba, al Zaire, ho vaig fer amb els missioners pares blancs, i durant tres anys vaig ser missioner laic. Quan he tornat al Zaire ho he fet com a cooperant perquè ara estic a Intermón i aquella experiència missionera es va acabar, tot i que mantinc excel·lents relacions amb els missioners.

—Marxas a un país com el Sudan, que ara no està precisament tranquil. No tens por?

—El Sudan no està tranquil ni ara ni des del 1955, en què va començar la guerra. Jo no tinc por, de seguretat no en tens mai, ni aquí ni allà. El Sudan viu una guerra

entre el nord i el sud, entre blancs i negres, entre Islam, cristians i animistes. Hi ha un procés d'arabització que es fa de manera violenta. Al Sudan no sé com estaré, sempre és difícil saber qui hi ha al darrere dels atacs contra ONG i contra cooperants. A Ruanda ara els interessa atacar les ONG, és difícil saber què hi ha al darrere d'aquests atacs, a quina part del conflicte li interessa que això sigui així.

Miriam Díez Bosch

Respir

Miquel Estradé

Dues preguntes

Quan el dia de la Pentecosta van aparèixer unes llengües com de foc sobre els apòstols reunits amb Maria, algunes dones i els germans de Jesús, en una sala pregant, tots van quedar plens de l'Esperit Sant. Sant Pere es posà dret i prenent la paraula féu una llarga explicació a la gent que la remor inesperada havia atret. Un cop acabà, els oients, trasbalsats, demanaren ingenuament a Pere i als altres apòstols: «Germans, què hem de fer?» La pregunta venia d'uns cors peneditos que reconeixien el seu error. Però sembla que els cristians hem anat perdent la ingenuïtat a mesura que hem avançat en la història; ser cristians ens és ara cosa de cada dia. Potser encara plantejem preguntes sobre el nostre obrar, però no em sorprendria que molts demanéssim: «Digueu-nos, si us plau, germans, què no cal que fem?» És la terrible ambigüïtat de la llei: orienta i exigeix (què hem de fer?), però també protegeix i dispensa (què no cal que fem?). Glossant una dita popular, la llei és només llei per als ingenus; els murrís en fan trampa!

Ara mateix

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

L'entusiasme de mossèn Ribot

De mossèn Pere Ribot m'ha atret sempre l'entusiasme. Ara que acaba de ser homenatjat, als seus 89 anys, m'agrada remarcar-ne, per damunt de tot, aquesta virtut que tant escasseja en els nostres dies i que tant ha resplendit en la vida del nostre poeta.

Em pregunto si els joves preveres o seminaristes d'avui arribaran a entendre què va representar, per exemple, en la vida de mossèn Pere, el compromís per la renovació litúrgica. Ara ens resulta estrany que el bisbe Cartaña, de Girona, li digués, encara el 1958: «Sé que diu la missa de cara al poble. Jo no ho vull!, però a vostè li tolero» (Joan Subirà, *Capellans en temps de Franco*, pàg. 62). Però darrere d'aquella pràctica litúrgica hi havia un ampli i perseverant treball de vivificació d'un culte distant, distorsionat de la seva veritable naturalesa, girat d'esquena al poble. Un treball que estava a punt de florir en el Vaticà II. La petita abadia de Riells esdevenia immensa quan mossèn Pere l'explicava i en feia veure el sentit de cada cosa, de cada manera de fer, de cada projecte de futur amb paraula segura i càlida.

Quan Pere Ribot es planteja la seva vocació poètica, se situa en una perspectiva oberta, universal. S'adona lúcida-ment de la migradesa d'un gènere, aproximadament verdaguerià, que produeix versos i més versos sense dir gran cosa. Ell se sent ric en missatge i vol comunicar-se amb seriositat. Aspira a una poesia —ho repeteix sovint— que es pugui traduir. Se sent feliç quan Sagarra el compara a Claudel. Però, al marge dels resultats, és l'ambició del plantejament el que ens admira i continua sent un exemple contra la tossuda temptació de la mediocritat.

I què direm de l'entusiasme patriòtic de mossèn Pere? Se situa sempre en la línia del seu amic Cardó de recerca de la qualitat per damunt de la xerrameca i les bombolles: qualitat en tots els àmbits i en tots els treballs. Va assumir, sobretot, la funció de transmissor de la tradició a les noves generacions. Per això tants, avui, recordem amb emoció el seu mestratge senzill i informal de quan érem joves. Coneixia a fons el país, del dret i del revés, ell que havia hagut de fugir-ne en un vaixell el 1936 i, més tard, als anys quaranta, quan era vicari de Sant Adrià, es despertava, de matinada, amb els trets de les execucions al Camp de la Bóta. *Estimo la tendresa del món / malgrat l'ombra enemiga / i la porta tancada, / el rebuig, l'enviliment. (...) Jo sóc un sacerdot donat / a l'avidesa de la multitud. / I el meu pecat / comprèn l'abisme del caigut.*

Però és en relació a la persona viva de Jesús, el veritable centre de tota la seva obra, que trobem l'entusiasme més pregon i càlid de mossèn Pere. El seu testimoniatge en aquest sentit ha estat sempre alhora discret i palès.

*Per tal de posseir-te sóc lluny de mi mateix
i amb una set terrible de veure't. Perquè jo,
embriac del misteri pregon de Tu, amb escriu
sóc arbre, pedra i aigua, vent que t'enyora, i flor.*

Per molts —i entusiastes— anys, mossèn Pere!

ment amb els pobres té un valor de justificació o de condemna, segons ens hàgim compromès o inhibit davant d'ells. L'Església només aconseguirà de donar un testimoniatge coherent i convincent del missatge evangèlic quan s'apropa al pobres i als oprimits, quan es posa al seu costat, quan lluita i treballa pel seu alliberament, per la seva dignitat i pel seu benestar¹².

L'objectiu de millorar el nostre servei als pobres, ¿no podria ser, enguany, un dels aspectes principals de la nostra conversió quaresmal? Així compliríem, en un aspecte molt important, l'exhortació que ens fa el Concili Provincial Tarraconense a «realitzar la síntesi entre fe i vida» i a «denunciar la separació entre el missatge cristià i la pràctica social» (CPT 77). Si l'evangelització dels pobres fou un dels signes messiànics de Jesús (cf. Lc 4.18-19; 7.22; Mt 11.5), aquest mateix tret ha de demostrar la fidelitat de la nostra Església a la missió que ha rebut del seu fundador i Senyor. La caritat és el cor de l'Evangeli i el camí més intel·ligible i

eficàcia d'evangelització, especialment en els nostres temps, en els quals són més apreciats els testimonis que no pas els mestres¹³ i el missatge social (de l'Església) es fa més creïble pel testimoni de les obres que no pas per la seva coherència i lògica interna¹⁴.

Tant de bo que la Quaresma que acabem d'encetar esdevingui per a tots nosaltres, com desitja el papa Joan Pau II, «una ocasió providencial per a portar a cap el desenganxament de les riqueses per tal d'obrir-nos a Déu, vers el qual el cristià ha d'orientar tota la vida, conscient de no tenir un habitatge permanent en aquest món, ja que "tenim la nostra ciutadania al cel"»¹⁵.

Ens plau de recordar unes paraules i un dels anhels que expressàvem en el nostre *Missatge de cloenda* del Concili Provincial (4-6-1995) a la cathedral metropolitana de Tarragona: «Donem gràcies a Déu perquè un dels moments de més consens entre nosaltres s'ha produït quan el Concili ha reflexionat sobre la pobresa i sobre la marginació. Ens hem sentit

veritablement urgits per l'Esperit a una més radical i més concreta comunió amb els pobres i amb els marginats, amb els petits i amb els febles de la nostra societat. Voldríem que fos un dels fruits més importants del Concili. Que mai els catòlics no siguem causa del sofriment d'aquests germans. Que sapiguem descobrir les arrels del sofriment que els aclapara i lluitar a favor dels canvis necessaris per tal de superar-lo. Que estiguem al seu costat sempre, i fem per ells tot el que estigui al nostre abast».

Déu faci que aquesta Quaresma de 1997 —any dedicat a Jesucrist en l'itinerari que Joan Pau II ens ha traçat per a preparar el Jubileu de l'any 2000— susciti en tots nosaltres «un veritable anhel de santedat, un fort desig de conversió i de renovació personal en un clima de pregària sempre més intensa i de solidaritat acolliment del proïsme, especialment del més necessitat»¹⁶.

12 de febrer, Dimecres de Cendra de 1997

NOTES

1. Concili Provincial Tarraconense, 1995, *Resolucions i missatge*, Ed. Claret. En endavant, citarem CPT, seguit del número de la resolució.
2. Sant Agustí, in *Joannis Evangelium*, XVII, 7, a *Obras de San Agustín*, BAC, XIII, p. 456.
3. *Similitudines*, V, 3, 7 a D. Ruiz Bueno, *Padres Apostólicos*, BAC, p. 1018.
4. Apologia XV, 7, a *Apologetes del segle II*, Clàssics del Cristianisme, n.41, p.133.
5. *Homil. XX de ieiunio*, III: PL 54, 190. Cf.; també, sant Basili el Gran, *Homil. VI in illud "Destruam"*, 7: PG 31, 276 i sant Ambrós, *De Nabuthe*, 12, n. 53: PL 14, 747.
6. Cf. la constitució *Gaudium et spes*, 69 i 88 i molt especialment la nota 10 que enriqueix el número 69.
7. *Sollicitudo rei socialis*, 31; *Centesimus annus*, 36 i 58.
8. *Primera apologia*, a *Apologetes del segle II*, Clàssics del Cristianisme, n. 41, p. 97.
9. *Homil. in II Cor 3*: PG 10, 540.
10. *Homil. in Mat. 50*, 3-4 a *Obras de San Juan Crisóstomo*, II, BAC, 80-82.
11. *La caridad en la vida de la Iglesia*, Propuestas para la acción pastoral aprobadas por la LX Asamblea Plenaria de la Conferencia Episcopal Española (15-20-XI-1993); CET 94.
12. Cf. *La Iglesia y los pobres*. Documento de reflexión de la Comisión Episcopal de Pastoral Social, 1994, n. 9-10.
13. Pau VI, *Evangelii nuntiandi*, 49.
14. Joan Pau II, *Centesimus annus*, 57.
15. *Missatge per a la Quaresma de 1997*, n. 3.
16. *Tertio millennio adveniente*, 42.

El dejuni que Déu vol

*Exhortació pastoral
de la Conferència
Episcopal
Tarraconense
amb motiu de la
Quaresma*

L'únic dejuni que jo
aprecio és aquest:
«Deixa anar els qui has
empresonat injustament,
deslliga els qui tens
sotmesos al jou, allibe-
ra els oprimits, fes mi-
ques els jous de tota
pa amb els qui passen
fam, acull a casa teva els
pobres vagabunds, si
algú no té roba,
vesteix-lo; no els
defugis, que són
germans teus»
(Is 58,6-7).

Acabem d'encetar la Quaresma amb el ritu litúrgic de la cendra que ens ha estat im-

posada al front amb aquestes paraules: «Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli» (Mc 1,15), que sintetitzen el missatge inicial de la predicació de Jesús i ens programen la tasca quaresmal.

La Quaresma és una marxa personal i comunitària vers la Pasqua, cim del tot l'any litúrgic i de la història de la salvació, sense la qual ni l'un ni l'altra no tindrien sentit.

Durant quaranta dies, l'Església ens invitarà insistentment a la conversió, a ajustar cada cop més l'existència a aquell qui és el nostre model, Jesucrist, «el camí, la veritat i la vida» (Jn 14,6). La Quaresma és un temps litúrgic d'una més viva experiència de participació en el misteri pasqual de Crist i en el qual Crist purifica l'Església. Hem de posar l'accent en aquesta acció purificadora i santificadora del Senyor, que és la que atorga contingut i dona sentit a les nostres pràctiques ascètiques.

Enllaçant amb l'acabament de la Quaresma, ja en plena Setmana Santa, celebrarem el Triduum Pasqual, que és el moment culminant en què la comunitat cristiana reviu litúrgicament el misteri pasqual —passió, mort, resurrecció i ascensió— de Crist i s'hi incorpora sacramentalment per tal de «passar» de la mort a la vida, ressuscitant juntament amb ell. Cada un de nosaltres i tota la comunitat eclesial hem d'esforçar-nos a participar en el misteri pasqual i a renovar-lo en la nostra vida. Tanmateix, l'eficàcia d'aquesta participació no s'improvisa ni és garantida amb la sola celebració del Triduum Pasqual.

La Quaresma no és un espectacle al qual puguem assistir d'una manera passiva i des de fora. El seu objectiu és de preparar-nos i ajudar-nos a fer aquest «pas» de l'home vell a l'home nou i de la mort a la vida —que cada un de nosaltres va encetar místicament en el baptis-

me, va convertir en un compromís per tota la vida i cada any: repovrem solennement en la nit de Pasqua— per fer cada dia una realitat més plena en nosaltres aquella consigna de l'Apòstol: «Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra» (Col 3,1-4).

La imposició de la cendra no és solament un símbol de la nostra caducitat i no té res a veure amb un gest moribós i masoquista. És, més aviat, un signe de començament de renovació: amb la imposició de la cendra —que ja és cendra de resurrecció— comencem el camí vers la Pasqua; amb la conversió del nostre home vell i pecador, creixerà en nosaltres l'home nou segons Crist ressuscitat. Déu, de la mateixa manera que fa brollar l'espiga del gra de blat que es podreix en el solc, és capaç de fer brostar la vida de cendres mortes. Si el fang pastat per Déu esdevingué el primer home, gràcies a l'alenada que bufà a la seva cara, també el nostre fang d'avui, per la força del l'Esperit, que ressuscità Jesús del sepulcre, és destinat a la vida nova de la Pasqua. Déu farà el més important, però nosaltres, hem de col·laborar-hi.

A l'inici d'aquesta Quaresma, els bisbes de la Tarraconense volem compartir amb vosaltres algunes reflexions que ens ajudin a viure amb més profunditat aquest temps de gràcia. De les tres pràctiques quaresmals observades tradicionalment per l'Església —l'oració, el dejuni i l'almoïna—, en aquesta exhortació tindrem especialment present la tercera: l'almoïna. D'aquesta manera volem donar un relleu especial al capítol tercer del nostre Concili Provincial Tarraconense («La sol·licitud pels més pobres i marginats») i estimular-nos a viure aquest vessant com el visqué Jesucrist i a proclamar amb les nostres obres i paraules el missatge que Jesucrist proclamà.

Això comporta unes conviccions i una manera de viure que intentarem d'explicar en aquesta exhortació.

UNES CONVICCIONS

La pobresa, realitat social

Hi ha una cosa que no podem negar: la pobresa és una realitat de dimensions universals, present també en el nostre entorn immediat amb rostres diferents (ancians, im-

migrats, marginats, etc.). La *Cinera Mundial sobre el Desenvolupament Social*, celebrada a Copenhaguen (març 1995) va reconèixer que en el món hi ha més de mil milions de persones que viuen en condicions inhumanes. A Espanya, segons el *V Informe Foessa*, el seu nombre s'acosta als vuit milions, un milió i mig dels quals es trobava en situació de pobresa severa (renda familiar per sota del 25% de la mitjana espanyola) i la resta en situació de pobresa més suau (renda per sota del 50%).

Es cert que la tecnologia, al costat d'un gran nombre d'efectes positius, genera, almenys temporalment, alguns mals socials (atur, precarietat en els llocs de treball...), però cada vegada és més forta la persuasió que la pobresa —i la marginació que se'n deriva— no és pas una fatalitat atribuïble a factors aliens a la llibertat i a la responsabilitat humanes. Molt sovint és fruit de la injustícia estructural i de les injustícies personals. Per això, cada dia s'estén més la convicció que la pobresa en el moment actual és tècnicament evitable i, per tant, èticament culpable.

Per tant, el camí indispensable —encara que no únic— per a eliminar la pobresa és la transformació de les situacions d'injustícia i la instauració d'un ordre de justícia solidària. Les causes estructurals no excusen pas el nostre egoisme, no ens exemien de la possible responsabilitat que tinguem en la situació d'anormalitat, ni ens dispensen de l'obligació d'aportar el nostre gra de sorra

la justícia fins a la posada en pràctica de mediacions tècniques (econòmiques, jurídiques, polítiques...), i a la inserció personal i durable entre els marginats; des de la donació d'unes coses a la donació de si mateix; des d'actes unilaterals, en els quals és un el qui dona i un altre el qui rep, fins a actes bilaterals i recíprocs en els quals també el qui dona surt beneficiat i enriquit d'aquesta relació amb el necessitat.

UNES PROPOSTES CONCRETES

Acostant-nos ja al final d'aquesta exhortació, volem subratllar tres propostes concretes entre les moltes —totes excel·lents— que trobem en les resolucions del nostre Concili Provincial.

1. El Centre Català de Solidaritat

La resolució 96 del Concili Provincial Tarraconense ordena: «Donar suport, amb voluntariat i amb mitjans econòmics, al Centre Català de Solidaritat (CeCaS), per a la rehabilitació dels drogoaddictes». Aquest centre pertany a la "Fundació sense cadenes", els promotors de la qual foren, l'any 1991, els bisbes i les Càritas de les vuit diòcesis amb seu a Catalunya. Actualment, també forma part del seu Patronat la URC (Unió de Religiosos de Catalunya).

Ens pla de poder comunicar-vos que el CeCaS es va consolidant i va ampliant la seva acció en els diferents bisbats de Catalunya. Als centres que ja funcionen a Tarragona, Reus, Cornudella de Montsant, Barcelona i Girona confiem que podran afegir-s'hi aviat els de Lleida, Tortosa i Vic.

Però també hem d'afirmar que l'esforç i la generositat de les nostres comunitats diocesanes són indispensables per tal que aquest servei tan valuós disposi del recurs humans i econòmics necessaris i assolixi tots els seus objectius en la important

tasca de rehabilitació dels drogoaddictes.

2. Viure l'experiència de l'autodonació

El Concili Provincial Tarraconense ens exhorta a «esmerçar una part del nostre temps lliure en l'ajut desinteressat als altres» (CPT 100-103) i, més endavant, dedica quatre de les seves resolucions a parlar explícitament del voluntariat social (CPT 100-103) com una exigència de l'amor fratern. I insisteix en la seva formació adient, en la coordinació de la seva tasca amb la dels professionals, en el seu esperit evangèlic, creatiu, competència, especialització i en les exigències de la gratuïtat de la seva acció.

Dedicar part del nostre temps lliure al servei dels més necessitats vol dir sostreure'l als nostres gustos i possibles capricis, a les nostres comoditats i aficions personals. Comporta renunciar a l'ús del nostre temps i de les nostres qualitats en profit propi, posant-los al servei dels més necessitats. I això no pot fer-se sense un autèntic esperit de dejuni i abstinència. Aquesta dimensió de la solidaritat és molt important, perquè la pobresa que afecta molts germans nostres no es limita a l'aspecte econòmic, sinó que té molts altres factors que sovint la converteixen en *exclusió social*. Pensem, per exemple, en la pobresa cultural, que va des de l'analfabetisme a la falta de formació professional, passant per la manca dels coneixements i dels hàbits que es consideren necessaris per a desenvolupar-se normalment en la vida familiar i social.

Des d'aquest punt de vista, molts de nosaltres som molt rics i estem cridats a compartir la nostra riquesa amb els més necessitats. Sobre tot, si tenim en compte que l'amor fratern ens obliga no a solucionar només situacions d'emergència econòmica (aliments, vestit, salut, habitatge, etc.), sinó a treballar per tal que els

pobres deixin de ser-ho. Aquest és el desig que formula el Concili Vaticà II: «S'han de suprimir les causes dels mals i no sols els efectes, l'ajuda s'ha d'encaminar de manera que, els qui la reben, a poc a poc es vagin alliberant de la dependència externa i arribin a ser suficients per si mateixos» (Apostol. actus, 8).

3. Coordinació diocesana de la pastoral de la caritat

Els darrers anys es nota pertot arreu un desig d'una major coordinació de les persones, comunitats, institucions i associacions que treballen en la pastoral caritatiu-social per tal d'harmonitzar i ajudar a convergir objectius, criteris, orientacions i motivacions evangèliques i eclesials.

Aquesta coordinació va ser denominada per la LX Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola (15-20 de novembre de 1993), és instada per la resolució 80 del nostre Concili Provincial i és un compromís formulat en la declaració final del Congrés sobre "Els desafiaments de la pobresa en l'acció evangelitzadora de l'Església", celebrat a Madrid els dies 26-28 de setembre de 1996.

Val la pena que —tot potenciant Càritas com a organisme oficial de l'Església per a l'acció caritativa i social—"tots posem el nostre esforç per anar-nos acostant a l'esmentada coordinació, tan necessària per a un testimoniatge convincent de pastoral de conjunt i per a un servei molt més eficaç dels pobres i marginats.

UNS MOTS D'ENCORATJAMENT

Posem punt final a aquesta exhortació quaresmal, centrada en alguns aspectes del capítol tercer del nostre Concili Provincial Tarraconense.

Nosaltres desitem que el trobament amb el pobre no sigui per a l'Església i el cristià una simple anècdota intrasparent. Aquest troba-

(Presbyt. ordin. 6).

És la mateixa idea que expressa el *Catecisme de l'Església Catòlica*: «L'Eucaristia compromet a favor dels pobres. A fi de rebre veritablement el cos i la sang del Crist lliurats per nosaltres, hem de reconèixer el Crist en els més pobres, germans seus» (n. 1397).

Sobre el reconeixement de Jesús en els més pobres i la relació d'aquest reconeixement amb l'Eucaristia, Pau VI va deixar-nos unes paraules molt profundes i boniques adreçades als «campesinos» amb motiu del Congrés Eucarístic de Bogotà (23-VIII-1968): «Sou vosaltres un signe, una imatge, un misteri de la presència de Crist. El sagrament de l'Eucaristia ens ofereix la seva presència amagada, viva i real: vosaltres sou també un sagrament, és a dir, una imatge sagrada del Senyor en el món, un reflex que representa i ens amaga alhora el seu rostre humà i diví... Tota la Tradició de l'Església reconeix en els pobres el sagrament de Crist, no idèntic —és ben cert— a la realitat de l'Eucaristia, però sí en perfecta correspondència analògica i mística amb ella...».

Hem d'agrair aquesta insistència en la projecció social de l'Eucaristia perquè també nosaltres podem caure en el mateix defecte en què caïren aquells membres de la comunitat de Corint tan durament increpats per sant Pau (1Co 11, 17-30). El simbolisme del pa i del vi —els quals, malgrat ser fets de molts grans de blat i de raïm, són una sola cosa— es fa realitat en la celebració eucarística. En l'Eucaristia i per l'Eucaristia, es realitza la unitat del cos místic: entre la unitat del pa i la unitat del cos hi ha correspondència, hi ha relació. de causa a efecte: l'*unus panis* fa l'*unum corpus*, la comunió mística és fruit de la comunió eucarística. Els qui reben l'Eucaristia, no solament s'uneixen més estretament amb Crist, sinó que, a més, Crist els uneix més estretament amb tots els altres fidels

en un sol cos: l'Església.

Sant Pau, en el text adreçat a la comunitat de Corint, diu de forma contundent que no es pot faltar a la caritat fraterna sense ofendre al mateix temps l'Eucaristia. Pau, irritat, denuncia la manera de procedir dels corintis que oblidaven el servei fraternal als membres del cos del Senyor i pretenien d'estar en comunió amb el cap, Jesucrist.

També per a nosaltres l'Eucaristia, sense deixar de ser comunió eucarística, podria deixar de ser comunió eclesial, amb la qual cosa ja no seria la vertadera Cena del Senyor. Desentendre's d'aquesta obligació i quedar-se en la comunió sacramental amb el Senyor seria *celebrar el cos de Crist* però no seria *fer realitat el cos místic de Crist*. El pecat que denuncia sant Pau i en el qual també podem caure nosaltres rau en el fet de dissociar el cos eclesial del cos eucarístic de Jesucrist, en el fet d'oblidar o de menystenir el servei fraternal als membres del cos del Senyor. Sant Pau posa de manifest que, per a celebrar correctament l'Eucaristia, és indispensable de viure la solidaritat o d'esforçar-se a assolir-la. L'Eucaristia és una comunió en el pa eucarístic que exigeix de compartir el pa de taula.

Hem de confessar que sovint els cristians no tenim prou present la dimensió fraterna de l'Eucaristia, que ens exigeix de compartir els nostres béns amb els més necessitats. El cristià s'ha d'interessar pels pobres, motivat pel misteri de la fe que celebra en l'Eucaristia, perquè és el sagrament de la comunió eclesial i la vivència anticipada de la fraternitat del Regne. Per això és convenient que revisem el grau d'autenticitat que tenen les nostres celebracions eucarístiques i que ens preguntem sincerament com es comporta —fora del temple— la comunitat que celebra i quines són les seves relacions amb els germans que no tenen allò que és necessari per a viure amb dignitat.

L'OPCIÓ PREFERENT PELS POBRES

Des de fa uns quants decennis es parla força de l'opció preferencial pels pobres. És un compromís que deriva de l'exemple de Crist, que, com ens diu sant Pau, «essent ric, es va fer pobre per nosaltres, perquè ens enriquíssim amb la seva pobresa» (2Co 8,9).

El papa Joan Pau II n'ha estat un gran defensor i s'hi ha referit moltes vegades. Per exemple, l'any 1984, parlant als cardenals, els deia: «He confirmat repetidament... aquesta opció (...) El compromís pels pobres constitueix una raó dominant de la meua acció pastoral, la constant sol·licitud que acompanya el meu servei quotidià al poble de Déu. He fet i continuo fent meua aquesta opció i m'hi identifico iestic convencut que no pot ser altrament perquè aquest és el missatge etern de l'Evangeli. Així ho féu Crist, així ho feren els apòstols, així ho ha fet l'Església en el curs de la seva història bimil·lenària... Sí, l'Església fa seva l'opció pels pobres» (21-12-1984). També en la carta apostòlica *Tertio millennio adveniente*, per a preparar el Jubileu de l'any 2000, el papa es pregunta: «Recordant que Jesús vingué a evangelitzar els pobres, ¿no convé subratllar decididament l'opció preferencial de l'Església pels pobres i els marginats?» (n. 51).

És una opció preferent, però no exclou ningú, ni pot limitar-se a una classe determinada de pobres, sinó que ha d'abastar-los tots; no pot referir-se únicament a l'aspecte econòmic, polític i social, sinó que ha de mirar la integritat de la persona (també els seus aspectes espirituals, morals i religiosos); ha d'inspirar-se en l'Evangeli, evitar tota mena de proselitisme i permetre de descobrir les raons profundes d'aquesta opció.

Aquest compromís, que sempre comporta solidaritat teòrica i pràctica amb els pobres, pot adoptar un ventall molt gran de formes, que poden anar des d'accions a favor de

per a remeiar-la. Si el món d'avui és corcat pel pecat de la injustícia, cal que fem un esforç comú per donar un testimoni de justícia, educar-nos per a la justícia i comprometre'ns a favor de la justícia.

Capteniment cristià envers els pobres

El capítol tercer del nostre Concili s'enceta amb una mirada a Jesucrist, el nostre Salvador, enviat pel Pare: «(Ell) essent ric, es va fer pobre per nosaltres; experimentà des de la seva infància condicions de precarietat i de persecució; practicà amb la seva vida d'artesà l'evangeli del treball; s'adjudicà a la sinagoga de Natzaret l'evangelització dels pobres com a tret messiànic; proclamà benaurats els pobres, els qui ploren i els qui tenen fam i set de justícia; s'anuncià com el definitiu jutge de la Història, identificant-se amb els qui pateixen fam i set, nuesa, malaltia i empresonament» (CPT 76).

Decidits a tenir com a model Jesucrist, hem d'endinsar-nos en la contemplació de la Paraula de Déu, que ens parla de l'amor als pobres, de l'ús dels béns d'aquest món i del perill d'idolatria que comporta la riquesa. I, sobretot, cal que fixem el nostre esguard llarg i amorós en Jesús, «doctor de la caritat i de la plenitud de la caritat»² amb els seus exemples i amb les seves paraules.

Aquesta acció de pouar i abeurar-nos en la Paraula de Déu (especialment en els evangelis i en les cartes dels apòstols), feta pregària contemplativa, ens portarà a l'assimilació de l'esperit de Crist i, per tant, a la conversió de la ment i del cor.

En la paraula de Déu se'ns recorda que l'amor al proïsme està inseparablement unit a l'amor de Déu (Mt 22,39); més encara, que l'amor al proïsme és el camí obligat i insubstituïble per a estimar Déu «amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament» (Mt 22,37), perquè «si algú afirmava: "Jo estimo Déu,"

però no estima el seu germà, seria un mentider, perquè el qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu» (1Jn 4,20).

En l'Evangeli aprenem a no tancar els ulls davant la desgràcia dels altres i a no captenir-nos com féu Epuló amb Llätzer, que «s'estava ajagut vora el seu portal amb tot el cos nafrat, esperant de satisfer la fam amb les engrunes que queien de la taula del ric; fins i tot venien els gossos a llepar-li les nafres» (Lc 16,20-21). I hi aprenem, també, l'exemple al·liconador del bon samarità que, en trobar a la vora del camí de Jerusalem a Jericó aquell jueu que havia caigut «en mans d'uns bandolers, que el despullaren, l'apallissaren i se'n anaren deixant-lo mig mort, se'n compadi, s'hi acostà, li amorosí les ferides amb oli i vi i les hi embenà; després el pujà a la seva pròpia caralcadura, el dugué a l'hostal i se'n va ocupar» (Lc 10,30-33-34).

En l'Evangeli se'ns recorda que l'amor als germans és el manament nou de Jesús (Jn 13,34), que aquest amor ha de ser el distintiu principal dels seus seguidors (Jn 13,35) i que, en l'amor que Crist ens ha tingut i ens té, trobem l'ideal, el motiu i la mesura del nostre amor als germans (Jn 13,34).

En la Paraula de Déu se'ns ensenya que la fe sense obres és fe morta (Jn 2,17-26) i que, per tant, «si algú que posseeix béns en aquest món veu el seu germà que passa necessitat i li tanca les entranyes, com pot habitar dintre d'ell l'amor de Déu? Fills meus, no estimem amb frases i paraules, sinó amb fets i de veritat» (1Jn 3,17-18). I hi escoltem l'himne a l'amor fraterno (1Co 13), que ens diu: «Mentrestant, subsisteixen la fe, l'esperança i l'amor, tots tres; però l'amor és el més gran» (1Co 13,13).

Finalment, en l'Evangeli, se'n explica per què tota la tradició de l'Església reconeix en els pobres el sagrament de Crist, segons la misteriosa i potent sociologia de la paràbola del

judici final: «Amim'ho fèieu», «M'ho negàveu a mi» (Mt 25,40-45).

Perills de la riquesa

En contrast amb aquesta apologia de la caritat, val la pena que tinguem el coratge d'enfrontar-nos amb el missatge que sant Pau ens inculca contra l'amor als diners. Segons ell, «l'amor al diner... és una idolatria» (Col 3,5), «l'arrel de tots els mals» (1Tm 6,10); per tant, «cap amic del diner... no tindrà part en l'herència del Regne de Crist i de Déu» (Ef 5,5). És una conseqüència ben lògica del que ja havia dit rotundament Jesús: «No podeu servir alhora Déu i el diner» (Mt 6,24; Lc 16,13) o d'aquell avís: «Us asseguro que un ric difícilment entrarà al Regne del cel. Més encara: és més fàcil que un camell passi pel forat d'una agulla, que no pas que un ric entri al Regne de Déu» (Mt 19,23; Mc 10,25; Lc 18,25).

Pertal de ser realistes, potser hauríem de fer entre tots una reflexió ben sincera sobre què és la riquesa i ser ric. Perquè, quan es parla de la riquesa i dels rics, la majoria de nosaltres no ens sentim gens al·ludits i només pensem en els grans potentats que tots tenim al cap.

No seria hora de modificar aquesta manera de pensar? En altre temps els qui guanyaven més diners dels que necessitaven per a viure amb dignitat, solien acumular el sobrant i esdeveníen rics. Avui, en la nostra societat de consum, el qui té més del que necessita per a viure amb dignitat, sovint no acumula diners, perquè té sempre la temptació de rendir-se als reclams, seduccions i temptacions d'un consumisme que li ofereix cada dia noves possibilitats de fer despeses en béns que, mirats objectivament, són superflus. Per aquest camí hem de confessar que molts de nosaltres som rics, però sense tenir-ne la més mínima consciència. ¿No hauríem de modificar els nostres conceptes i ser més valents

per a admetre que avui és rica tota persona que guanya més del que necessita per a viure amb dignitat? Si ho admetem així, llavors haurem d'admetre també que hi ha molts rics que no creuen ser-ho perquè fan despeses en coses superflues que ells converteixen en necessàries.

VINCLES DE LA CARITAT FRATERNAL AMB EL DEJUNI I L'ABSTINÈNCIA

En la tradició bíblica, el dejuni ocupa un lloc important. També en l'exercici quaresmal de la vida cristiana. El dejuni i l'abstinència són una mitjà excel·lent per a moderar les nostres apetències i desitjos i una gimnàstica eficaç per a posar-se o per a mantenir-se «en forma» en l'aspecte ascètic.

Evidentment, com ens recorda sant Agustí, per dejuni i abstinència podem entendre qualsevol mortificació de la persona. Per això, un himne atribuït a sant Gregori el Gran, que es canta o es resa en l'ofici de lectura dels diumenges de Quaresma (*Ex more docti mystico*), amplia l'àmbit del dejuni i l'abstinència a les converses (xafarderia, murmuciacions, paraules frívoles...), al menjar i a la beguda (quantitat i qualitat, laminadures...), al repòs nocturn, als jocs, espectacles i diversions, etc. La crida al dejuni i a l'abstinència, en aquest sentit tan ampli, és molt necessària en la nostra època, en què la recerca immoderada del confort, del plaer i de la sensuïtat, la preocupació excessiva per les l'afany consumista esmussen i marceixen la vigoria de l'esperit.

Tanmateix, en aquesta exhortació, volem insistir especialment en el dejuni i l'abstinència d'aquelles coses l'import monetari de les quals és possible i recomanable de destinar als germans més necessitats en forma de solidaritat compartida, caritat, misericòrdia, almoïna...

En l'Antic Testament ja trobem testimonis punyents d'aquesta vin-

culació del dejuni amb el servei als pobres: «L'únic dejuni que jo apreocio és aquest... Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus» (Is 58,6-7).

En el Nou Testament es manté aquesta mateixa actitud, per exemple: «La religió pura i sense taca als ulls de Déu Pare consisteix en això: ajudar els orfes i les viudes en les seves necessitats» (Im 1,27).

Amb plena fidelitat a la línia de l'Antic i del Nou Testament, en l'antigor cristiana, l'almoïna o la comunicació cristiana de béns era inseparable del dejuni. Tota la tradició de l'Església podria sintetitzar-se en aquesta consigna: «Dejuna perquè et sigui possible de compartir el que tens». Així, per exemple, el Pastor d'Hermes (any 140), prescriu: «El dia de dejuni t'alimentaràs només de pa i aigua i, un cop calculat el cost del que hauries consumit, donaràs la quantitat corresponent a una viuda, a un orfe o a un necessitat»³.

Aristides, un apologeta del segle II, en el testimoni d'aquesta tradició quan afirmava que, si calia ajudar algun esclau o pobre, els cristians «dejunen dos o tres dies i, tot allò que havien destinat per a si mateixos, els ho fan arribar»⁴. Un altre sacramentari insisteix en la mateixa línia del Pastor d'Hermes: «El que nosaltres deixem de prendre, que aprofiti per a alimentar els qui passen necessitat» (*Sacram. Veron.* 929). Sintetitzant tota la praxi de l'Església primitiva, recordem l'afirmació clara i concisa de sant Lleó el Gran: «El dejuni dels rics s'ha de convertir en aliment per als pobres»⁵.

Hem de lamentar, tanmateix, que aquesta tradició cristiana tan antiga hagi quedat relativament relegada a un segon terme durant bastant de temps. I, encara que s'hagi recuperat recentment amb ocasió, per exemple, de les campanyes contra la fam, ningú de nosaltres no pot quedar satisfet de la pràctica actual. Val

la pena que tots hi reflexionem durant aquesta Quaresma. El dubte fonamental que ens assetja a tots és: els nostres dejunis, no són més simbòlics que reals? I en conseqüència, ¿no és molt insignificant l'ajuda que els pobres poden rebre com a fruit dels nostres dejunis i de la nostra abstinència?

Ens hauríem de preguntar amb realisme de què dejunem i de què ens abstenim. I, si volem respondre amb tota sinceritat, hem de confessar que els nostres dejunis i la nostra abstinència no són gens costosos, ni des del punt de vista de l'esforç personal, ni des del punt de vista econòmic. Davant els reptes actuals de la pobresa, més coneguts en l'actualitat que en altre temps, no podem limitar el nostre dejuni a renunciar a petites coses i donar una part insignificant del molt que tenim i ens sobra. No és aquest el dejuni que avui Déu espera de nosaltres.

És evident que la temptació consumista dificulta el nostre dejuni i la nostra consegüent generositat o solidaritat compartida. Sempre tenim algun disseny insatisfet de les moltes coses que ens ofereix l'actual societat de consum. És possible, fins i tot, que ens considerem enganyosament austers perquè no hem pogut adquirir el darrer objecte sofisticat que ens ofereix el mercat. ¿Qui és capaç de renunciar —suposat que els seus recursos li ho permetin— a comprar el darrer model d'aparell que realment no necessita; a fer un viatge costós de simple turisme; a comprar vestits cars de meua ostentació, a determinar festes molt costoses, etc.? Joan Pau II fa diana quan, en els seus missatges de Quaresma, gairebé mai no deixa de mencionar els nostres *hàbits de consum* com una actitud a modificar si volem respondre als reptes actuals de la pobresa (cf., per exemple, els missatges de 1994 i 1996).

No hem de ser enemics radicals de tota mena de consum. Però sí que hem de garantir uns *mínims* per a

tot hom, renunciant, per això, a uns màxims que són per a poques persones. Es tracta simplement que uns consumeixin menys per tal que tots puguin consumir allò que necessiten per a viure amb dignitat. Així treballarem per una societat de la sobrietat o de l'austeritat compartida.

Tenim un camp obert al nostre dejuni i a la nostra solidaritat. La Quaresma és un temps de gràcia per a examinar i decidir com ens situem. Jesús va comparar un dia els donatius de la gent rica que havien «donat del que els sobrava» amb el d'una viuda pobre que havia «donat del que necessitava, tot el que posseïa, tot el que tenia per a viure» (Mc 12,41-44). A qui ens assemblem nosaltres? Potser no estem en cap dels extrems. Recordem, però, la doctrina tan comuna en la tradició de l'Església primitiva restaurada pel Concili Vaticà II⁶ i per Joan Pau II⁷, que ens mana d'ajudar els necessitats amb el superflú i, de vegades, també amb el que ens és necessari.

Hauríem de filar molt prim en l'ús dels béns temporals: en les nostres manifestacions personals, familiars, socials i eclesials, no hauríem de cedir mai a dispendis escandalosos o excessius; al contrari, hauríem de donar testimoni de senzillesa i d'austeritat.

El Concili Provincial Tarraconense, en algunes de les seves resolucions, és un exponent privilegiat de tot el que hem dit. Així, per exemple, ens insta a no caure en un consumisme insolidari i a viure la funció social de la propietat privada al servei de tot hom (cf. CPT 104). Ens exhorta a la «pràctica de la pobresa», a «viure de manera habitual l'opció pels pobres en la nostra vida», a «destinar un tant per cent dels nostres ingressos a favor dels necessitats i esmerçar una part del nostre temps lliure a l'ajut desinteressat als altres» (CPT 86), etc. Tot això, evidentment, ha d'anar acompanyat d'una acurada observança dels deures de l'ètica econòmico-social (cf. CPT 89-93).

PROJECCIÓ SOCIAL DE L'EUCARISTIA

La Quaresma és un temps especialment oportú per a revisar un aspecte molt important de les nostres celebracions de l'Eucaristia: la seva projecció social a favor dels pobres. El Concili Provincial Tarraconense ens ha recordat molt oportunament l'existència de fraternitat i de solidaritat que és intrínseca a l'Eucaristia, quan ens exhorta a «Revifar la tradició, tan intensament viscuda en els primers segles de l'Església, de vincular visiblement la celebració de l'Eucaristia amb la caritat fraterna...» (CPT 77).

En la tradició teològica i litúrgica més antiga, la celebració de l'Eucaristia ha estat sempre vinculada amb l'atenció als pobres. Així ens ho ensenya l'experiència mateixa de l'Església, des dels inicis, fundada en la paraula de Jesús. En el llibre dels Fets dels Apòstols es veu ben clarament que en la comunitat de Jerusalem només podia donar-se veritablement a semblança eucarística (que comparteix el Crist sotà les espècies sacramentals del pa) quan existia veritable comunitat humana, que implica unió de cors i comunitat de béns: «I prenien part amb assiduïtat en l'ensenyament dels apòstols, en la distribució d'almoïnes, en la fracció del pa i en les pregàries... Tots els creients vivien units i tenien les coses en comú» (Ac 2,42-44).

La vinculació de l'Eucaristia amb l'atenció als pobres esdevé tradicional en les comunitats cristianes des dels primers segles. Recordem la descripció que ens fa de l'Eucaristia dominical sant Justí (segle II). Va narrar les diferents parts de la celebració i, en un cert moment, diu textualment: «Els qui són rics, i volen fer-ho, dipositen dons segons el que creuen oportú, i el que ha estat recollit es llura al president, el qual socorre els orfes i les viudes, els que estan troben en la indigència a causa de les malalties o altres causes, també

els empresonats i els pelegrins vinguts de molt lluny, en una paraula, ningú no resta desatès»⁸.

Val la pena de copiar dos fragments d'un text de sant Joan Crisòstom, que aconsellem de llegir íntegrament, que relacionen l'Eucaristia amb els pobres. Comentant sant Pau, diu: «L'altar d'aquesta basílica és sant per la víctima que s'hi immola; el que rep les vostres almoïnes ho és més perquè és la víctima. El primer és sagrat pel contacte del cos de Crist; el segon perquè és el cos de Crist»⁹. I, en una altra homília, en què comenta sant Mateu, diu: «¿Vols honorar el cos de Crist? No el menyspreïs quan no té vestits per cobrir-se, no fos que mentre aquí l'honores amb teixits de seda, a fora tant se te'n doni que pateixi fred i nuesa (...). L'Eucaristia no reclama un vestit, sinó un cor molt pur (...) Déu no necessita vasos d'or, sinó esperits d'or. Dic això, no perquè vulgui prohibir que oferim a Déu presents per al culte; el que dic és que, amb ells, i abans d'ells, cal socórrer els pobres. Perquè Déu accepta els presents, però molt més l'almoïna (...). Primer sadolla el famolenc i aleshores podràs guarnir la taula amb el que et sobri (...). Primer és la caritat, després les altres coses (...) Tu, en conseqüència, quan adornes el temple, no menyspreïs el teu germà atígit, perquè ell és un temple molt més valuós que els temples materials»¹⁰.

La projecció social de l'Eucaristia ha estat molt subratllada modernament, especialment a partir del Concili Vaticà II. Ho han fet d'una manera particular Pau VI i Joan Pau II amb motiu dels congressos eucarístics. Segons el Concili Vaticà II, l'Eucaristia educa en aquella maduresa que mou els cristians «a no viure únicament per a si mateixos, ans, d'acord amb les exigències de la novallera caritat, a administrar cadascú en profit mutu la gràcia rebuda, i així a complir tots cristianament llurs obligacions en la comunitat humana»